

Fırka-i Naciye İlim, Kùltür ve
Araştırma Derneği Yayınları
Kumluca / ANTALYA

İMAN VE İSLAM

Muhammed Sıddık HEKİM

(Kuddise Sirruhu)

Sıirtli Hafız Efendi

Kumluçalı Alim

İMAN VE İSLAM

isimli eserin Tüm Yasal hakları
Fırka-i Naciye İlim, Kültür ve
Araştırma Derneği'ne aittir.

İzinsiz ve ticari amaçla
hiçbir şekilde
basılamaz, çoğaltılamaz.

İMAN VE İSLAM

Muhammed Sıddık HEKİM

(Kuddise Sirruhu)

Siirtli Hafız Efendi

Kumlucalı Alim

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Değerli Kardeşlerimiz;

Bu kitap Muhterem Hocamız Muhammed Sıddık Hekim'in (Siirt'li Hoca Efendi) Fırka-i Naciye ve Hükümleri hakkında yapmış olduğu sohbetlerin Fırka-ı Naciye Cilt 1 olarak yayınladığımız kitabın hacim olarak büyük olduğundan istifadesi kolay olsun diye bölümlere ayrılarak kitapçıklar haline getirilmiştir. Faidenin tam hasıl olması için kitapçıkların tamamının okunması gerekmektedir. Bu kitapçıklar sohbetlerin yazıya aktarılmış hali olduğundan, kitaplara bölünmesi esnasında konu tam olarak bitmediğinden, aynı konu bir başka kitapta da geçmektedir. Buna yaparken meydana gelen hatalar bize ait olup; önce Muhterem Hocamızdan sonra da bütün kitapları okuyan kardeşlerimizden özür diliyoruz.

İÇİNDEKİLER

İlmel Yakın
Aynel Yakın
Hakkal Yakın Ne Demektir?
Sünnî ve Sûfî Kimdir?
Ebdallerin Vasıfları
Cedelicilik
Cibril Hadisi
İslâm Makamı
Müslim ve Mü'min
Münafık
Kelime-i Tevhid
Şirk
Cibril Hadisindeki İman Makamı
İman Nedir?
Hayrı da Şerri de Yaratan Allahü Zülcelâldir.
Fırka-i Naciye Kimlerdir?
Kaza ve Kadere Rıza
Belâ ve Musibetlere Sabır
Fazilet Bakımından Eshab Arasındaki Fark
Musibet Hakkındaki Âyet
Hikmetin Başı Allah Korkusudur
Haramdan Sakınmak
Ameller Niyyete Bağlıdır
Kalbin Salah Olması
Kıyamet Günü Mürailerin Hazin Durumu
Kibriya ve Azamet
Fakr ve Zillet

MUHAMMED SİDDİK HEKİM (Kuddise Sirruhu)

1921 yılında Siirt ili Şeyh Halef mahallesinde dünyaya geldi. 6 yaşında iken âmâ bir hafızdan dinleyerek, eline hiç Kur'an-ı Kerim almadan hafız oldu. Şeyh Muhammed-el Hazin'in evladı Alâaddin AYDIN'ın sohbetlerini dinleyip duasını alarak, memleketinden ayrılıp, 1947 yılında Korkuteli ilçesine geldi. Ezher Üniversitesi mezunu meşhur Hafız Yoylu Müftü'nün ısrarı üzerine bir yıl Korkuteli'nde kalarak hatimle namaz kıldırdı. Kendisine bugüne kadar önüne kimseyi geçirmedeği sorulduğunda "Bugüne kadar kendi ayarımda okuyana rastlamadım. Bu kişiye Allah öyle bir kabiliyet vermiş ki ben onun yanında hiç kaldım." demiştir. Muhammed Sıddık Hekim, Hafız Yoylu Müftü'nün tüm ısrarlarına rağmen 1948 yılında Kumluca'ya gelmiştir.

Kumluca henüz nahiyedir, çok fakirdir. Hafız olunca kendisini Eski Cami'ye imam ederler. Hafızdır, fakat Arapça ve Türkçe dahil okuma yazması yoktur. Hutbeye çıkmadan önce bir kitabı okutur, anında ezberler ve harfiyen hutbede tekrarlarıdır. Bunun bu şekilde devam edemeyeceğini görünce, kendi kendine okuma yazmayı öğrenmeye karar verir. Arapça ve Türkçe'yi bir gece çalışarak hem okuyup hem de yazacak hale gelir.

Elmalı Kütüphanesi'nden ve İstanbul'dan getirttiği Tefsir, Hadis, Fıkıh, Akaid, Usül, Tarih kitaplarını bir defa okuyarak hıfzeder. Daha sonra Hacca gittiğinde, orada bulunduğu orijinal eserleri getirip okur. Kütüphanesini yüzlerce cilt kaynak eserle zenginleştirir. Bütün bu eserleri bir defa okur ve hafızasına alır.

Kendisi "Ben hiçbir okulda veya Medresede okumadım, ümmiyim. Bugüne kadar Tefsir, Hadis, Akaid, Fıkıh, Usül, İslam Tarihi ile ilgili konularda hiçbir hocaya, hiçbir hususu sormadım, ihtiyaç da duymadım.

Bu tamamen Allah'ın bir lütfu ve inayetidir. Elimdeki kaynaklar o kadar çok ki, çoğu alimler bunların adlarını bile bilmezler." der.

Kumluca'da 12 yıl kadrolu imamlık yaptı ve hiçbir ücret almadı. 1960 yılında Antalya'ya gider, orada sohbet ve irşada başlar. Yıllarca Ramazan ayında hatimle namaz kıldırır. Kadir Gecesi gelince o gece teravih namazında Kur'an-ı Kerim'i baştan sona okuyarak hatim eder. Bu hatime ait 7 saat süren teravih namazı kasetleri mevcuttur, fatihlik eden hafızların çoğu hayattadır. İslam tarihinde cemaatle sesli olarak teravih namazında bir gecede Kur'an-ı Kerim'i baştan sona hatmetmek kendisine nasip olmuştur. Bu bir nadirattır. Allah'ın lütfu inayeti Rasulullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'ın himmet ve bereketidir.

Antalya Yivli Minare Camisi'ndeki sohbetlerine devrin Diyanet İşleri Başkanları, Müftüleri, Müfettişleri gelmiş, kendilerinden fikir alış veriş yapmışlardır. Hac döneminde hacla ilgili içinden çıkılamayan konularda kendisine danışmışlardır. Mesned ve senetsiz asla hüküm vermemiştir.

Hiçbir zaman ilmini insanlardan esirgememiş, ilmini bir yem olarak kullanıp, dünyalığa alet etmemiştir. Onlarca, yüzlerce talebe yetiştirmiş. Talebe okutuyoruz verin edin diye bir şey söylememiş. Zaten imamlığı döneminde de hiç maaş dahi almamış. Ömrü boyunca vermiş ve almamıştır. Zaten Saadatlara da böyle yapmışlardır. Hz. Ebubekir Sıddık (Radyallahu anh) piridir. Hz. Şeyh Alaaddin AYDIN zamanın Ğavsıdır, elbette onun her hususta vekil tayin ettiği Akdemül Hulefası Muhammed Sıddık HEKİM (Kuddise Sirruhu) öyle olacaktır. Hiç almamış hep vermişlerdir.

Mübarek hep buyururdu: "Büyük zatlar, vefatına yakın halk nazarından tamamen unutulur, kimse onu hatırlamaz olur. Varlığı ve yokluğu belli olmaz hale gelir." Hayatında bunu böylece ispat etmiştir.

O bir gönül sultanı, Kumluca sevdalısıydı. Bütün emeli Kumluca'nın il olmasıydı, "Kumluca'yı il olarak inşaallah görürüz" derdi.

Kendisini ziyarete giden yetkililere de dua eder, "Kumluca'ya koyduğunuz her bir taşı bana yapılan bir hizmet kabul ederim." derdi. Gel gör ki kendisini Kumlucalı Alim yazın diye bizlere anlatırken, Kumlucalıların bundan bihaber olması eserlerinden bile bihaber olmalarına ne demeli? Allah O yüce zatın hürmetine bizleri bağışlasın. Onun himmet, hayrat ve bereketini belde-mizden, ülkemizden esirgemesin. AMİN.

Alim ölünce alem ölür. Biz bunu Mübarek Hocamızı kaybedince anladık.

(İrtihali 04.05.2009)

Yayınladığımız bu eserler yıllarca yapılan çalışmaların ürünü olup, amacı itikadî bozukluklardan ve fitnelerden bunalan 21. asrın insanına her konuda ışık tutmak, Fırka-i Naciye'nin hükümlerini anlatarak dünya ve ahiret saadetine ulaştırmaktır. Bu eserlerin yazılmasına sebep olan asıl faktör; "İTİKADLARIN BOZULDUĞU, FİTNELERİN ÇOĞALDIĞI, ALİMLERİN AZALDIĞI BİR DEVREDE, İTİKAD BOZUKLUĞU KARŞISINDA SUSAN İLİM SAHİBİNİN ÜZERİNE ALLAH'IN, RASULLULLAH'IN, MELEKLERİN VE BÜTÜN İNSANLARIN LÂNETİ OLSUN." Hadis-i şerifidir.

Sebeup bizden tevfiğ Allah'tandır.

Hacı Salih Gürkan Camii
İmam Hatibi
Süleyman ÇELİKKAYA

Ayrıntılı Bilgi ve İrtibat İçin:

www.muhammedsiddikhekim.com

bgseyyidoğlu@gmail.com

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين و به نستعين ❀ الحمد لله الذى اطلع فى
سماء الأزل شمس انوار معارف النبوة الحمديّة ❀ وأشرق من افق
اسرار رسالة مظاهر تجلّى صفات الأحمديّة ❀ احمده على ان
وضع اساسى نبوته على سوابق أزليته ❀ ورفع دعائم رسالته على
لواحق أبديته ❀ واشهد ان لا اله الا الله وحده لا شريك له الفرد
المفرد فى فردانيته بالعظمة والجلال ❀ الواحد المتوحد فى وحدانيته
ياستحقاق الكمال والجمال ❀ واشهد ان محمداً عبده و رسوله
الذى قيل فى حقه فانت رسول الله اعظم كائن ❀ وانت لكل
الخلق بالحق مرسل ❀ عليك مدار الحق اذ انت قطبه ❀ وانت
منار الحق تعلو و تعدل ❀ فؤادك بيت الله دار علومه ❀ وباب
عليه منه للحق يدخل بنا بيع علم الله منه تفجرت ❀ ففى كل
حى منه لله منهلٌ محالاً يحول القلب عنك ❀ وإننى وحقك لا أسألُ
ولا اتحول عليك صلوات الله منه تواصلت صلواتاً اتصلاً عنك
لاتنفصل صلوات الله وسلم عليك يا سيدنا يارسول الله

Aziz Kardeşlerim,

Velâyet hususunda konuşmak bizim gibi âcizin işi değildir, bunu itiraf ediyoruz. Zîrâ bu hâl işidir, kâl işi değildir. Dile gelmez, dile getirmek zordur. Zamanın yeterliliği de mümkün değildir.

Dolayısıyla bu velayet yazı ve satır işi değil, ancak bir nebzecek de olsa bu hususta, yânî Seyyid-i Şerif olan, nesebi Ğavsul Azama dayanan Şeyhül Hazin Hz.'leri hakkında konuşurken, bir şeyler dile getirdik. Bilhassâ, bu mubarek zâtın kendi salâvatını nasıl dile getirdiğini ve kendisinde cari hâdiseleri ve halleri anlatmaya çalıştık. Keşif ve müşahedelerini izaha gayret edip, Mevlânâ Halid (k.s.) Hz. lerinin salâvatının da nasıl meydana geldiğini anlattık. Bu meyanda 40-50 salâvatın da birinci bölümde olduğunu söyledik. Bunların da birçoğunun bu şekilde müşâhede ve keşif erbâbının işi olduğunu beyan ettik. Salavat sahibi zatlar şunlardır: Başta İmam-ı Ali (r.a.), Abdullah ibni Abbas, Abdulah ibni Mes'ut, Hasan-i Basrî, İmam-ı Gazâlî, İmam-ı Nevêvi, Ğavsul Azam Seyyid Abdul Kâdir-i Geylânî, Seyyid Ahmed-i Rufâ-i, Seyyid Ahmed-i Bedevî, Seyyid İbrâhim-i Düsûki, Seyyid Ali Ebû Hasan-iş Şâzeli, Şeyhi olan Şeyh Abduselâm ibni Meşîş, Seyyidi Şerif Şemseddin-i Hane-

fi, İbrâhim-i Matlubî, Şeyh Nureddin, Şeyh Muhammet Ebûl Hasenil Bekrî, Şeyh Ahmed-i İdrîsî, Şeyh Ebûl Gani Nâblusi ve birçok zatlar. Bunların hepsini saymaya imkân yok. Bu vasıflara haiz olan zatların görüşleri manevî basîret ve duyguları, manevî sırlardan ve Rasûlullah'ın (Sallallahu Aleyhi Vesellem) hakikatlarından, keşf ve müşâhede erbâbları oldukları halde, bunların manevîyat denizinden çıkardıkları, izhar ettikleri incileri söylerken, bizim şimdi bunları inkâr etmemiz mi gerekir? Bizim baş gözümüzle göremediğimiz şeyleri mübâlagadır diye tâbir etmemiz mi gerekir.

Duyamadığımız, fehmedemediğimiz şeyleri inkâr etmemiz mi gerekir? Allahü Zülcelâl bizleri böyle bir itikatdan korusun.

Şerefiyle müşerref olduğumuz ümmet-i Muhammedin mensubları Cenâbı Fahri Âlem insanlığa şâmidir. Zîrâ, Allahü Zülcelâl onu âleme Rahmet olarak göndermiştir. Böylece kâfirler de dâhilindedir. O sadece bir kavmin, bir milletin değil, insanoğlunun tamâmının peygamberidir. Fakat, ümmet-i Muhammede gelince onlara karşı:

بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ

(Tevbe/128)

Mü'minlere karşı Raûf ve Rahimdir ve hatâli olanlara da:

شفيع للمذنبين

diye buyuruyor. Bu kendi ümmetine hastır. Böylece Ğavsul Azam Hz.leri, salavatlarının bir tanesinde işâret ederken, Rasûlullah'a (Sallallahu Aleyhi Vesellem) salâvat getirdiğinde:

علم يقين العلماء الربانيين

وعين يقين خلفاء الراشدين

وحق يقين انبياء المكرمين

diye buyuruyor. Böylece, Rasûlullah (Sallallahu Aleyhi Vesellem), bu üç makam sahiplerinin İmâmı ve Reisleridir. Tamâmen ondan yansıtmadır. İster Ruh ve Kalb yönüyle alınan leddünî ilimler, ister sır ve şühûd yoluyla alınan ilimler olsun, bunlar tamamen Rasûlullah'tan (Sallallahu Aleyhi Vesellem) intikâl eder ve ondan tabîi ki yansıtmadır. Böylece, ulemâ, tabîi kî cev'arihle olunca, bu ulemâ-i zâhir, şeriat erbabıdır, Ehli Hadis vet Tefsîr ve böylece Ahkâm kısmı mezâhib sahipleri, usul ve furû haline getiren, Allah ve lilleh için yapan kimseleri Rabbâniyyûn diye tâbir etmişler.

İLMEL YAKİN - AYNEL YAKİN - HAKKAL YAKİN NE DEMEKTİR?

Böylece Allahü Zülcelâlin rızâsını celbeden ve rahmetine yaklaşan kimselerdir onlar. Bunlar, delil ve bürhan yoluyla, itikadlarını sağlar, sağlamlaştırır, ibadetlerini güçlendirir. Muâmelâtı düzenli hâle getirirler, sened ararlar ve böylece yaptıklarını ve yapacaklarını sağlıklı, sıhhatli olarak yapmaya çalışırlar. Bunu Allah için yaparlar, bunların mükâfatı vardır. Bunlar şerîfat erbâbıdır. Diğerleri ise Evliya kısmıdır. Bu ilmin üstünde, bir üstünlük vardır. Bu da keşfen ve ayandır. Yani keşif yoludur. Dolayısıyla bunların ki kalb yoludur. Ve ruhlarının terakkiyatına bağlıdır.

Esâsen ruh arşa kadar yücelebilir. Ve arş ile kürre arasında neler görürse görsün, onları keşfen olarak görebilir. Ve bunları bilmesi de ilmi ledünnî kısmındandır.

Esâsen ilmi ledünnî, Ebû Kâsım el Kuşeyri: "Her ferdin kalbinde iki kapı vardır. Bir tanesi zâhirî, bir tanesi de bâtınîdir. Zâhirî olan: Beş yoldan kalbin üzerine nüfûzu vardır. Havas (Cevarih) aksamından içeriye bir şeyler alır. Fakat iç âleminde bulunan, bâtınî olan kapısı, ancak ilham yoluyla, ilâhî olan kısmından gelen şeylerdir." diyor.

Kalbi bir havuza benzetmiş bir havuza. Havuzun dışından, beş yerden su geliyorsa, dışarıdan olduğu için, nereden geliyorsa o nispette mutlaka bir karışımın katkısı olabiliyor. Bulanıklığı, kirliliği, bulaşıklığı olabilir. Bundan dolayı şek ve şüpheden emin olmaz. Ancak Allahü Zülcelâlin inayeti ola...

Diğeri ise iç kısmından, havuzun dip kısmından, membâ'ından gelecek olursa, membâ'ından çıkan suda hiçbir karışıklık bulanıklık olmaz. Bu zeeldir (saf, temiz). İşte bu, ilâhî Rahman cânîbindendir. Bu gibi şeyler, kalbe gelen böylesi ilham, erbâbının işidir. Bu ilmin gelmesi için kalp gözünün açık olması, ruhaniyetinin temiz ve pâk olması, lâzımdır. Ruhaniyeti böyle olunca da hafifler ve letafeti kolaylaşır. Böylece, yücelmeye sebep ve vesile oluyor, hattâ ki, arşa kadar bile gidilebilir. Çünkü, rûhun makamı zaten arştır. Onları keşiftir. Fakat, bunun üzerindeki kısım âriflerin makamıdır. Daha ötesini aşmak, ancak ve ancak şuhût erbabının işidir ve sır yoluyla olur bunlar, rûhun orada daha ötesine gücü yetmez, dolayısıyla bu sır yoluyla oluyor. Sır ise ilâhidir. Esasen sır dille anlatmaya gelmez, buna insan kabil değildir. Bu sır ilâhîdir. İlâhî bir sır, ancak ilâhî nûru görebilir, müşâhede edebilir.

İşte bu tecelliyat-ı Zâta mazhar olan zâtîlâr, esâsen Hakkal yakın olan zevâtdır. Enbiyâ başta olmak üzere, ümmeti Muhammedin hâs ve müstesnâ şahsiyetleri vardır ki, onlar da mirascı kabilindendir. Böylece buna da muvaffak olabilirler.

Esâsen, tecelliyat-ı Zâtiyyenin imâmı Rasûlullah'tır (Sallallahu Aleyhi Vesellem). Allahü Zülcelâl ona öyle bir kalp vermiş ki, böylesine bir kalp başka hiçbir kimseye verilmemiştir. Allahü Zülcelâl onu hem zâtının nûrundan yaratmış, hem de kalbine zâtının nûru tecelli etmiştir. Ayna mesâbesinde, kalbine müvacêhe kılmıştır. Dolayısıyla Enbiya, Rasûlullah'ın (Sallallahu Aleyhi Vesellem) aynasından yansıtma olarak almışlar. Kendi ümmetinde de hâs kimseler var ki, o Enbiyanın taklitçiliğini yapan, mirasçılığını yapan şahsiyetler de var ki, ancak onlar da bir nebze müstefit olurlar.

Başka Nebilerin ümmetleri buna kâbil değildir. Bunları anladığımız gibi ruh makamına kaddır, yani bunları tecelliyatı sıfâtiyedir, zâtiye değildir. Çünkü, onlar ikinci bir aynadan yâni, kendi nebilerinin aynasından müstefit olabiliyorlar.

Böylece Allahü Zülcelâl, Cenâbı Fahri Âlem (Aleyhisselâtü Vesselâma) öyle bir kalp vermiş ki, onun kabiliyeti ve istifâdını, idrakten akıl acizdir. İşte böyle yaratmış yaratan, Allahü Zülcelâlın enva-

rı zatiyesinin karşısında, müvacehede durabilecek, dayanabilecek güçte yaratılmıştır.

Zîrâ, Rasûlüllahın ferdî bir makamı vardır. Yani, beşeriyette bu ferdî makam sadece kendisine verilmiştir. Bir kere onun eşi yoktur, eşi olmadığı gibi benzeri de yok, yaratmamış ALLAH, O bir tanedir. Hatta ülü-l-azm olan Peygamberler dâhî, onun makamından dolayı, acayip envarından dolayı hayran ve mest olmuşlardır. Dayanamıyorlar, yani o kadar da mestü hayran olmuşlardır ki, bundan dolayı kendilerinden geçiyorlar. Melâike-yi îzâm olan en büyük melekler dâhî Cenabı Rasûlüllahın envar ve esrarı karşısında dayanamıyorlar. O yüce makamın etrafında hayret ve şaşkınlıkla dönerler. Çünkü onu fehmetmeye, kabil ve imkân yoktur.

Kardeşlerim,

Enbiyâ makamları bizim gibi âcizlerin dile getireceği bir şey değildir. Evliya makamları dahi öyledir. Bunlar hal işidir. Bunlar esâsen tarifile, dille anlatılacak, lâfızlara sığacak şeyler değildir. Çünkü bunlar hal ve zevk işidir. Bunu tatmayan bilmez ki, nasıl anlatalım. Allah ile kul arasındaki halleri, nasıl cereyan ediyorsa bilemiyoruz ki, kalp yolu bu, Alla-

hü Zülcelâl'in ledünnî ilmidir, bu sırdır, keşiftir, bu müşâhededir, bu nasıl anlatılır?

Dolayısıyla, îtiraf ediyoruz, bunu hakkıyla anlatmaktan aciziz. Ancak yedinci bölümde evliya hususunda bir hadisle birazcık olsun izah etmeye çalıştık. Zihninizi dağıtmadan tekrar teberrüken yine hadislere, muctehidlerimizin sözlerine başvuralım. Zîrâ, imam-ı Şâfi'nin buyurduğu gibi,

العلم ما قال الله و قال رسول الله وما عداه قول

الرجال

"İlim, Allahın ve Rasûlullahın buyurdıklarıdır. Bunun maadası kavli ricaldır." İmam-ı Ebû Hanife de aynısını söyler.

SÜNNÎ VE SOFİ KİMDİR?

Ancak Hz. İmam-ı Câfer-i Sâdık (r.a.) şöyle buyuruyor:

من عاش في ظاهر الرسول فهو سني

ومن عاش في باطن الرسول فهو صوفي

Rasûlullahın zahirinde yaşayan kimseye sünî deniliyor. Yani bunlar ehli sünnet vel cemaat diye buyrulanlardır. Zîrâ, zahirinde denilen şey nedir? Cevarihle alâkalı, muamelât-ı ibâdeti, ahkâmları ve tavsiyeleri, neler buyurdu ise, bunları mesnetli, delil

ve burhanlı olarak getiren kimselerdir ki bunlara fâkih deniliyor.

Evet, bunlar muhaddisler, müfessirler olmakla beraber, tabii ki mezhep erbabları da, usul ve fûrûu ahkâmlarına dayandırarak bir şeyler çıkarıyorlar. İnsanlara, kolaylaştırma yönünden uğraşmışlardır, Allah rahmet eylesin. Bunlara da fukahâ deniliyor. İşte bu iki zümreden biri fukahâ zümresidir. Bu fıkıh ilmi zarûrî olmakla berâber, daha ötesi de kalbî olan bir ilimdir, yani ledünnî olan ilimdir. Rasûlallahın iç âlemini sadece Rabbısiyle arasında olan bazı sırlardan kalb yoluyla, bazen de rûhanî yoluyla alanlara da sofi deniliyor. Bu halleri yaşayanlara da sofiyye deniliyor. Asırların en hayırlısı Rasûlullahın asrı olan birinci asırda, her ikisini de beraber, yani fakîhlik ve sofilîği yürütmüşlerdir. Tâbiîn döneminde de bu iki sınıf çok büyük tesirât yapmıştır. İkinci ve üçüncü kademedede oldukça azalmış, sonunda ayrımlar doğmuş, fikir değişikliği başlamıştır. Kimisi, dünya metâ-ına, malına ve mansıbına heves ederek inkitâ-a uğramış. Diğer kalp erbâbı ise, onlara tevekkül, tefvizi ümur, verâ ve zühte daha fazla yönelerek, bu yönde bu yolu seçmişlerdir. Halktan uzak, kalpleri Halıkıyla birleşerek yaşamışlar. Böylece bunlara sofiyye deniliyor. Yâni, bu devirlerde Ebû Hamzatıl Bağdâdî ve

Ebû Hâşimis Sûfî gibi zatlar olmasına rağmen fakat, ne çareki, üçüncü asrın sonlarında Hz. Cüneyd vefât etmiştir. Kendi devresinde dâhî şöyle buyuyor: "Nerede fesat ve maksat ehli varsa bunlar mürşit kesildi. Nerede takvâ? Nerede vera? Nerede zühd? Din hezeyan oldu." diyor. Bunu kendi devresinde söylüyor, Cüneyd.

Hülâsa, her iki zümreyi de berâber yürütmek zarûrî ve mecbûrîdir. Birisini attal etmek asla olmaz, buna imkân yoktur. Zîrâ, bunlar vücûd ile ruh gibidir. Bunların birisi ruh, birisi vücud mesabesindedir. Vücûdsuz ruh bir şeye elverişli değildir, ruhsuz vücûdda da zaten hayat yoktur.

EBDALLERİN VASIFLARI

Allahü Zülcelâl cümlemize inâyetini esirgemesin, bizlere mûin olsun, tevfikâtiyle refik eylesin. Cümlemize salâh ve hidâyet nâsib eylesin. Amin...

الحديث الشريف عن أبي هريرة رضي الله عنه. عن

رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم:

قال لن تخل الارض من ثلاثين مثل ابراهيم خليل

الرحمن بهم تغاثون وبهم ترزقون وبهم تمطرون

(رواه ابن حبان)

"Allâhü Zülcelâlin kullârı arasında 30 kişi vardır ki, bunlar dâimîdir. (Yeryüzü bunlardan hâfî olmaz.) Bunların kalpleri Halîlurrahmanın kalbine yakındır. Yani, merhametli ve şefkatli kimselerdir. Yardım-laşmayı, erzâkınızı, yağmurlarınızı bunlar sâyesin-de görüyorsunuz ve bunların yüzü suyu hürmetine geliyor.

Diğer bir hadis de Ebû Hüreyreden mervîdir. Bir gün Rasûlullah mescidde iken, yanına gittim, bana şöyle buyurdu:

عن ابى هريرة رضاللة عنه عن رسول الله صللالله
تعالى عليه وسلم: قال يا ابا هريرة يدخل على من
هذاالباب الساعة رجل من احدالسبعة الذين يدفع
الله عن اهل الارض بهم

Ebû Hüreyre, Rasûlullah'ın (Sallallahu Aleyhi Vesellem) yanına girince: Rasûlullah, Ebe Hureyre'ye: Ya Eba Hureyre, şu an buraya bir kimse gelecek ki, bu kimse yeryüzündeki yedilerden bir tanesidir. Bunların sayesinde, Rabbimizin yeryüzüne gelecek olan beliyyelerinin ref-ine ve def-ine de sebep olan kimselerdir." buyurdu. O anda, dururken, o kimse geldi diyor. Gelince de, Ebû Hüreyreye dedi ki "Bak işte şimdiki gelen bu kişi, o dediğimiz yedilerden bir tanesidir." Başının üzerin-

de bir testi var, su doldurmuş. Câmiyi, Mescidi Nebiyyi sulayacak ve süpürecek, derbederce bir kimse, başında saç yok, yâni umulmaz bir tarzda. Mescide girdiği zamanda Rasûlullahtan şöyle duydum, üç defa tekrarlıyarak: “Merhabam Bi Yesâr, Merhabam Bi Yesâr, Merhabam Bi Yesâr” diyerek üç defâ böyle söyledi, ismi Yesâr demek ki. Merhaba, Merhaba, Merhaba diyerek taltifte bulundu.

Hadis-i Şerif:

Tirmîzînin, Ebu Derdâdan rivayet ettiği bir hadistir. Şöyle buyuruyor:

ان الانبياء كانوا اوتاد الارض فلما انقطعت النبوة
ابدل الله مكانهم قوماً من امة محمد صلى الله عليه
وسلم. يقال لهم الابدال لم يفضلوا الناسى بكثرة
صوم ولا صلاة ولا تسبيح ولكن بحسن الخلق وبصدق
الورع وحسن النية وسلامة قلوبهم لجميع المسلمين
والنصيحة لله عزوجل

Yani "Nübüvvet (Nebiler) varken, bunlar yerin ev-tadlarıdır. Fakat, Nübüvvet inkitâyâ uğrayınca, Cenâbı Rasûlüllahın ümmetinden, onların bedeli olarak geldiği için bunlara ebdal deniliyor. Onlara

bedel olarak, onların yerini ebdal işgal etti, vazîfe onlara verildi. Bu kimseler, sanmayın ki, halk arasında fazla namaz, fazla oruç, fazla tesbih yapıyorlar. Aslında bunların fazlalığı şudur, hüsnü hulk sahibidir ve verâları gâyet itinâlıdır. Haramdan, şüpheden kaçınan kimselerdir. Aynı zamanda kalp ve niyetleri de çok hâlisânedir. Allâhü Zülcelâlin kendilerine verdiği merhamet ve şefkat sebebiyle, tüm Müslümanlara karşı kalbi selim sâhibidirler. Kimseye karşı kin diye bir şeyleri yoktur. Nasihatları da sadece Allâhü Zülcelâlin rızâsı içindir, başka hiçbir gâye gütmezler.

عن ابى سعيد الخدرى رضالله عنه عن رسول الله
 صلالله عليه وسلم : قال ان ابدال امتى لن يدخل
 الجنة بالاعمال ولكن انما دخلوها برحمة الله وسخاوة
 الانفس وسلامة الصدور والرحمة لجميع المسلمين (رواه
 البيهقى و الدارانى)

Hadis Meâli:

"Cenâbı Rasûlullah (Sallallahu Aleyhi Vessellem) şöyle buyuruyor: Ümmetimin ebdalleri, amellerinin çok olmasından dolayı cennete girmiş olmazlar. Ancak cennete girişlerinin sebebi, birincisi Allâhın rahmetiyle, ikincisi sahavetin nefsi, yani

cömert ve fedâkardırlar. Ve kalbi selîm sahibidirler, kimseye karşı bir kinleri yoktur. Bundan dolayı cennete girerler. Üçüncü sebep de Allahü Zülcelâlin vermiş olduğu merhamet ve şefkatinden dolayı tüm Müslümanlara karşı merhametli oluşlarındanandır."

Kardeşlerim,

Biliyorsunuz ki mevzumuzun baş tarafında zikrettiğimiz hadisi şerifler 15 sahabeden mervîdir ve çok çeşitli yol ve rivâyetleri vardır. Onun için iktisat etmek mecburiyetindeyiz. Hepsini de birer birer zikretmeye imkân yoktur. Çünkü, buna sayfalar ve cildler yetmez. Dolayısıyla ehemmiyetine binâen bir hadisi daha sizlere serdediyorum. Rasûlullah (Sallallahu Aleyhi Vesellem) şöyle buyuruyor:

علامة ابدال امتي انَّهُمْ لا يلعنون شيئاً ابداً

"Ümmetimin ebdallerinin alâmetleri, ancak onlar, şöyle anlaşılır ki hiçbir kimseye lânet etmezler. " buyuruyor. Bu alâmetleri birçok hadis ve eserlerde tekrarlanmıştır. Fakat, hepsini de serdedemeyiz. Ancak, Rasûlullah (Sallallahu Aleyhi Vesellem) yine buyuruyor ki:

المؤمن ليس باللعان ولا بالتعان

"Mü'min, kimseye lânet etmez ve sebb de etmez."
Zîrâ, Mü'minin vasfı budur. Başka bir hadiste de:

لا يكون اللاعنون شفعاء ولا شهداء يوم القيامة

(رواه امام احمد و مسلم و ابو داود)

"Dilini lânete alıştıran bir kimse, kıyamet günü hiç kimseye ne şefaathçi olabilir, ne de şâhitlik verebilir." buyuruyor.

Belki hatırınıza şöyle bir şey gelebilir. Cenâbı Rasûlullah'ın da bazı lânet kelimeleri vardır, kullanmıştır. Buna ne denilir? Bunu da yok edecek ve red edecek olan Rasûlullah (Sallallahu Aleyhi Vesellem) âhiri ömründe. (ömrünün sonlarına doğru). Tevâtüran sâbit olan Ebû Hüreyre, Selman-ı Fârisi, Hüzeyfe ve İbni Mes'uddan mervi ve benzeri şâhsiyetlerin rivâyetleri vardır. Şöyle ki:

Hadîsi Şerif:

الحديث الشريف عن رسول الله صلى الله تعالى عليه
وسلم : قال اللهم اني اتخذت عندك عهداً لم تخلفنه
فانما انا بشر فأيمامؤمن آذيته او شتمته او جلدته

اولعنته فجعلها له صلاة وزكاة وقربة تقربه بما اليك

يوم القيامة (رواه امام احمد و مسلم و البخارى)

Cenâbı Rasûlullah (Sallallahu Aleyhi Vesellem) şöyle buyuruyor: "Allahım, aramızda bir ahdimiz vardır. Ahdine de sâdıksın. Evet, îtiraf ediyorum ki, ben de bir beşerim, belki beşeriyetim mûcibince hiddete gelmiş, eğer bir mü'mine eziyet etmiş veya sebb etmiş veya dövmüş veya lânet etmiş isem; bunların tamamen kıyamet günü kendilerine, âdeti namaz ve zekât muâdilî ve hatta rahmetini celbedecek olan nesnelere ne ise bunlara tebdîl eyle Yâ Rabbi." diye buyurdular.

Bu hadisi Buhâri ve Müslim ihrac etmiştir, sahihtir. Zîrâ, minberde ilân etmiştir. Tevâtürân sâbittir.

Bunun karşısında eğer biz, onun ümmeti olarak, Cenâbı Rasûlullahı ğilzatlı sanırsak, böyle inânırsak, hâşâ o zaman Âyetin hükmüne göre ona hem zıt, hem de muhalif olmuş oluruz. Allah korusun. Zîrâ, Allahü Zülcelâl onu Rahmet olarak göndermiştir.

Hadîs-i Şerif:

قال رسول الله صلى عليه وسلم: من لا يرحم الناس لا يرحمه الله

(رواه امام احمد البخارى و مسلم و الترمذى)

"Kim ki, nâsa (insanlara) karşı merhametli olmazsa, Allahü Zülcelal de ona merhamet etmez." buyuruyor.

حديث آخر: قال رسول الله صلبالله عليه وسلم:

لن تؤمنوا حتى ترحموا قالوا يارسول الله كلنا رحيم
قال انه ليس برحمة احدكم صاحبه ولكنها رحمة العامة
(رواه الطبرانى)

"Rasûlullah (Sallallahu Aleyhi Vesellem) şöyle buyuruyor: Kesinlikle hiçbir kimse imân-ı kâmil sahibi olamaz. Hattâ ki, birbirinize merhamet etmedikçe." Ashab-ı kiram o zaman diyorlar ki: Yâ Rasûlallah, biz birbirimize rahîmiz, Rasûlullah (Sallallahu Aleyhi Vesellem) cevaben: "Rahimlik sadece kendi câmiânıza, etrafınıza ve arkadaşlarınıza karşı rahim olmak demek değildir. Rahmetiniz umûmi olmadıkça bu yeterli değildir." buyurdular.

Bu hususta hadisler çoktur. Fakat, kısaca geçiyoruz. Akla şöyle bir şey gelebilir. Acaba nâs deyince, insanlığın tamâmını mı kastediyor? Evet,

bu durum karşısında, bu sefer kâfirler de bunun dâhiline giriyor.

Kardeşlerim,

Şu noktaya dikkat ediniz. Kâfir dediğimiz kişiler alel küfre gelmiş gidiyor. Allahü Zülcelâl bizleri korusun ve dâimâ da iman sâhibi kılsın.

Rasûlullah (Sallallahu Aleyhi Vesellem): "Bu kâfir, tamâmen bu dünyaya mâlik olsa dünyanın bütün varlığı ile Cennetten bir karış yer dâhi satın alamaz." diye buyuruyor. Bu, velev ki dünyaya mâlik olsa dâhî, Cenneti, geleceği ve hayâtî ebediyyesini kaybettikten sonra ve cennette olan makamlarını mü'minlere miras bıraktıktan sonra bizim de Cehennemde olan makamlarımıza bir başkası mirasçı olarak sahip çıktıktan sonra, böyle bir kimseye zavallılığından dolayı insanın üzerine merhameten gelen bir şey olarak, acımamak mümkün mü? Bu kadar da hımbıl ve ahmaklık karşısında, bu kimsenin neyi gıpta edilecek, neyine buğz edilecek. Zâten, uğradığı felâketten daha ötesinde hiçbir şey yoktur.

CEDELCİLİK

الحديث الشريف عن عائشة رضاللة عنها عن رسول
الله صلالله عليه وسلم: قال ان ابغض الرجال الالله
الأ للالخصم

(رواه البخارى و مسلم و الترمذى و النسئى)

"Allahü Zülcelâlin o kişiler arasında, en çok buğzet-
tiği kimse kimdir? O kimse âlimdir ki, halka nasîhat
ederken, kardeşvârî, muhabbetle ve sevgiyle, şef-
katle değil de, şiddet kullanarak ve böylece âdetâ
hasım gibi mücâdele, münâzara eden kimsedir."
buyruluyor.

Başka bir hadiste:

قال رسول الله صلالله عليه وسلم : ما ضل قوم
بعدهدى كانوا عليه الا اوتوا الجدل ثم قرأ(ما ضربوه
لك) الاجدلاً: بل هم قوم خصمون

(رواه ابن ماجه وابن ابى الدنياو الترمذى)

"Herhangi bir kavîm hidâyetinden sonra bir dalâlete
dûçar olurlarsa, Allahü Zülcelâl, cedeli beliyye ola-
rak musibet nev'inden onların üzerlerine musallat
eder ve Zuhruf sûresindeki Âyet-i Celileyi de ilâve
etti."

Aziz kardeşlerim,

Öteden beri, kasteddiğimiz, anlatmaya çalıştığımız iki zümreyi, fukaha ve sofiyyenin (Câfer-i Sadık'ın buyurduğu.) Rasûlullahın zâhirinde ve bâtîninde, her ikisi de berâberinde hem kal, hem hal, elbirliği ile yürütmenin zarûri olduğunu beyan ettik, neden? Zira Rasûlullah (Sallallahu Aleyhi Vesellem) hadisinde buyurmuştur. Okuduk, kulağımızla duyduk, yazdık veya söyledik, bu yeterli mi? Eğer, bu hadisin emretmiş olduğu ve belirttiği vasıflara halimizi uydurmazsak, bu halimiz sadece vücuda, yani ruhsuz bir vücuda benzemiyor mu? Mutlaka, okuduğumuz gibi, okuduğumuz ve bildiğimiz ile hallenmek mecburiyetindeyiz. İşte o zaman istifade etmiş olur insan. Yoksa bu ilim aleyhimize hüccettir.

İşte cevârih ehli, mutlaka cevarihlerini de, anlattıkları gibi, öğrendikleri gibi, hallerini de buna uydurmaları lâzım. Çünkü biz Rasûlullah'ın (Sallallahu Aleyhi Vesellem) ümmetiyiz.

Kardeşlerim,

Cebrâil (a.s.) Rasûlullah'tan (Sallallahu Aleyhi Vesellem) islâm, iman ve ihsan makamlarından sormuştur. Ümmetine tarif için, birisi ilmel yâkin, birisi de aynel yakîn, diğeri de Hakkal yakîn olduğuna işaretler. Birisi şerâat, birisi tarikat, birisi

de hakikattir. Yine aynı işaret, biri ehli zâhir, biri cevârihlerle ilgili olarak esbab mûcibelerine baş vurur ve böylece bir tanesi de kalben olarak, ilmî ledünnî yoluyla ruhen ve kalben, böylece keşif ve ayan eder. Birisi de makamı ihsandır. Sır yoluyla şühud ve beyan durumuna gelir.

İslâm ve İman makamları birbirine vücûd ve ruh gibidir. Birine sahip olmakla diğerlerinden müstağni değildir, birbirlerine muhtaçtır. Dolayısıyla birisi esbaba başvurmadır ki, esbab sünneti seniyyedir. Ötekisi ise İman makamıdır. Tabîî tevekkül ve tefvizdir.

Zîrâ, Cenâbı Allah Ayet-i Celîlede:

فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ

(Âli İmrân/159)

"Bir şeye azm edersen, esbaba baş vurursan, asla Allaha tevekkülü unutma." Bunlar beraber yürür.

Zîrâ, tedbir, takdiri bozmaz, yani, tedbir takdiri bozamaz. Tedbir insanoğlunun meydana getirdiği esbab mucibelerine başvurarak yaptığı, meydana getirdiği tedbirlerdir. Fakat, takdir Allahü Zülcelâlidir.

Bunun için, behemahâl takdire tevekkül etmek lâzım. Allahü Telâlâ ne takdir ederse. Allah'ın kadâ ve kaderi, irade ve meşiyetinin dışında hiçbir şey işlenemez ve yapılamaz.

İşte, Aynel yakîn olan kimsenin hâli. Allahü Telâlâ'nın bu kada ve kaderi, irade ve meşiyetinin icraat ve tasarrufu, keşif ve muayene anında, kahir hükmü altında kendisi ezilir ve yok olur. Hiç enâniyet kalmadığı gibi, tevekkel alellah olmakla:

وَأَفْوْضُ أَمْرِي إِلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ

(Mü'min/44)

Bundan ötesinde de hiçbir şeyi kalmaz.

Bundan sonra Hakkal yakîn geliyor, bunda da şûhud ve beyan var. Arifler bu hal karşısında teslim ve rîzâ'dadırlar. Bu da ihsan makamıdır.

Allahü Zülcelâl bizleri, böylesine zatların yüzü suyu hürmetine af ve mağfiretine mazhar kılsın. Amîn.

والذين جاؤا من بعدهم يقولون ربنا اغفر لنا
ولاخواننا الذين سبقونا بالايمان ولا تجعل
في قلوبنا غلا للذين امنوا ربنا انك رؤوف رحيم

Aziz Kardeşlerim...

Sekizinci bölümün bitimine doğru Cibril (a.s) vasıtasıyla Rasûlullah'a (Sallallahu Aleyhi Vesellem) sorulan sualler ve Rasûlullah'ın (Sallal-

lahu Aleyhi Vesellem) da o suallere verdiği cevapları kısa da olsa anlatmaya çalıştı. Cibril hâdisi ki çok meşhurdur. Cebrail (a.s) bu hadiste, Rasûlullah'a anil İslam, anil iman, anil ihsan diye bu üç makamdan sormuş, (Rasûlullahın huzurunda Mevcut olan zevata dinletmek üzere). Bu Cibril hadisi avâm, havâs ve hhas-sül havasla alâkalıdır. Bu da ilmî yakîn, aynel yakîn, Hakkal yakîndir. Aynı zamanda şeriat erbâbı, tarikat erbabı ve hakîkat erbabı ile alâkalıdır.

Tarikât, şeriat erbâbını hakîkat erbabına ileten bir yoldur. Birbirine vuslat buldurmak içindir. Birisi (yani şeriat) daha önce de anlattığımız gibi, delil ve burhana dayandırarak, cevârih ve havası alet olarak kullanmakla olur. Bir tanesi de (yani tarikat) kalben ve rûhen yapılıır. Bunların da keşif ve âyan durumları vardır. Bu terakkiyat yoluyla keşfe gider. Yani kalpleri, ruhları, temizlenerek, ruhu pâk, kalpleri de temiz, nûrânî bir halde Allahü Zülcelâlin nûru o kalbe giriş yapınca, o nûrun sayesinde, çok uzakları yani gözlerimizle göremediğimiz, bir çok yerleri ve şeyleri görmeye müyesser ve muvaffak olur.

Rûhumuz habis, mülevvesat'dan dolayı ağırdır. Fazla terakkiyat edemez. Onların hafif ruhları letâfeti daha fazla pak, temiz olunca terakkiyata

uygun hale gelir. Böylece bunlar keşif yoluyla daha çok yerleri görür ve müşahade ederler. Ve neticesi, tahkik erbabı her ikisini de beraberce, yani hem şeriat, hem de tarîkat yoluyla hakikata vasıl olurlar. Âdetâ şühûd durumuna gelirler. Yani, Şeriatın me'hazı, menba'l neredese, hakîkatına varır, böylece, şühûd erbabı hali olur. O zaman şühûd ve beyan durumuna gelir.

Bu hususlara geçen bölümlerde bir nebze-cik işâret ettik Fakat, tafsilâtına geçmeye imkân olmadı.

CİBRİL HADİSİ İSLÂM MAKAMI MÜSLİM VE MÜ'MİN MÜNAFİK KELİME-İ TEVHİD ŞİRK

Dolayısıyla, bunları geniş ve kapsamlı bir şekilde, bu bölümde, Cibril-i emînin o hadisini te-berrüken sizlere serdetmeye çalışacağız. İnâyet ve tevfi-kât Allahü Zülcelâldendir. Sizlere de, bizlere de öğrendiğimizle amel etmeyi Allahü Telâlâ nâsip ve müyesser eylesin. Âmîn.

عن عمر بن الخطاب رضاللة عنه قال: بينما نحن جلوس عند رسول الله صلالله عليه وسلم ذات يوم اذ طلع علينا رجل شديد بياض الثياب شديد سواد الشعر, لا يرى عليه اثر السفر, ولا يعرفه منا احد حتى جلس الى النبي صلى الله عليه وسلم فأسند ركبتيه الى ركبتيه, ووضع كفيه على فخذيه وقال: يا محمد, اخبرني عن الاسلام, فقال رسول الله صلالله عليه وسلم: الاسلام ان تشهد ان لا اله الا الله وان محمد رسول الله, وتقيم الصلاة, وتوتالزكاة وتصوم

رمضان, وتحج البيت ان استطعت اليه سبيلا . قال:

صدقت. فعجبنا له يسأله ويصدقه قال: فأخبرني عن

الايمان قال: أن تؤمن بالله, وملائكته, وكتبه.

ورسله, واليوم الآخر وتؤمن بالقدر خيره وشره.

قال: صدقت. قال: فأخبرني عن الاحسان. قال: أن

تعبدالله كأنك تراه, فان لم تكن تراه فانه يراك: قال:

فأخبرني عن الساعة. قال: ما المسؤول عنها بأعلم

من السائل. قال: فأخبرني عن أماراتها. قال: ان تلد

الامة ربتها, وان ترى الحفاة العراة العالة رعاء الشاء

يتطاولون في البنيان. ثم انطلق فلبثت مليا ثم قال: يا

عمر, أتدرى من السائل؟ قلت: الله ورسوله اعلم.

قال: فانه جبريل اتاكم يعلمكم دينكم.

(رواه مسلم و البخارى والترمذى)

Bu rivâyete göre ki, Hz. Ömer'in bu rivayeti Müslim rivayet etmiştir. Ebû Hüreyre, Muâz ibni Cebel, Ebû Dâvud, camî'ut Tirmîzî, Nesei ve Enes ibni Malik de bu hadisi rivayet etmişlerdir. Dolayısıyla bu hadis meşhurdur.

Bu Hadis-i Şerif İslâm dininin ana temellerini ve kâidelerini ihtivâ etmektedir. Dolayısıyla, başta İslâm makâmı, İslâmın emretmiş olduğu muhteviyatı zahıran işletecek olursa, buna MÜSLİM deniliyor. İtikâden ve İman kâidelerini de ekleyerek, bu kaidelere kalben İtikad ederse, buna da hem müslim, hem de MÜ'MİN denilir. Bunların da ötesinde, marİfet erbâbı, sır yoluyla kalbi işleter ve sırı kadar çıkarsa, şühûd erbâbı olursa buna da, ÂRİF denir.

Bu da hem müslim, hem mü'mindir. Veya tek taraflı kalırsa ya müslim veya mü'mindir, fakat mü'min olduktan sonra muhakkak müslimdir. Fakat, müslim olan mü'min olmayabilir. Yani, mü'min olduğu takdirde mutlaka müslimdir. Ancak, müslim ve mü'min olan da Ârif olmayabilir. Ârif olduğu takdirde üçünü de cem etmiş demektir.

Eğer bunlardan birini seçenek yapmazsanız, kıyamet günü hesaba çekileceksiniz. Kıyameti sorduğunda Rasûlullah (Sallallahu Aleyhi Vesellem) malûmat vermemiş. Fakat, kıyametin emmare ve alâmetleri sorulunca anahtar mesabesinde bir malûmat vermiştir.

Hülâsa, Allahü Zülcelâl cümlemizi hiç değilse bu mü'min ve müslim makamlarından mahrum etmesin. Cümlemize İman-ı kâmil ve hüsnü hâtimeler nâsîp etsin. Amîn.

Kardeşlerim,

İslâm makamı ile ilgili olarak söyleyeceğimiz şeylere dikkat ediniz. İslâm makamının başına Kelime-i Şahadet gelir, dedik. Kelime-i Şahadet, Allahü Zülcelâlin uluhiyetini ve Rasûlullah'ın (Salallahu Aleyhi Vesellem) risâletini diliyle ikrar eden bir kimse, Müslüman olur. Şer'an, hükmen ve zâhirî olarak, bunu anlayan, öğrenen kimse için müslüman hükmü verilir. Bu adam müslümandır. Aynı zamanda bu misilli müslüman, kalben tasdik etmeden olan müslümandır. Çünkü, hakiki bir müslüman olabilmesi için, diliyle ikrar kalbiyle de tasdik etmiş olması lâzımdır. Fakat, kalbiyle tasdik kısmını daha henüz anlatmadık. Diliyle ikrar eden bir kimse hakkında diyoruz ki, bu kimse zâhiren müslümandır. Fakat Hakkan müslümandır denilemiyor. Neden? Çünkü, bu gibilerinin müslüman oluş gayesi, İslâm hükmüne girecek, girince de kendisiyle harb edilmeyecek, cizye alınmayacak, bu gibi şeylerden kurtulacak. Aynı zamanda gelecek olan ganimetlerden de istifade edecek. İşte bunlar münafık kısmıdır. Cenâbı Rasûlullah zamanında bu misilli münafıklar vardı.

Kalben inançları yoktu, itikadları yoktu. Sadece zahiren diliyle ikrar eder. Bedenî olan, bazı

yapılacak şeyleri yaparlar, Namaz vb. Bunların yaptığı inarak değil, inanmadan, etrafındakileri kandırmak için yapıyorlar. Dolayısıyla bunlara münafik denir. Bu münafiklar, itikaden bu minvâl üzere oldukları için bunlar Cehennemliktir ve esfelesindendir. Yani:

إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي الدَّرَكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ

(Nisa/145)

Allahü Zülcelâl, bu ayette işte bu misilli olan kimse-leri kastetmiştir. Bu münafiklara gelince, Cenabı Rasûlullah'a kaç defa birçok desiseleri atfetmişler, devesinden düşürmek istemişlerdir. Bazı sahabe-i kiramın duydukları ve gördükleri, nahoş hallerinden dolayı:"Ya Rasûlallah emir buyur da, filân kimseyi öldürelim." derlerdi.

Rasûlullah cevâben der ki:" O kimse Keli-me-i Şahadet getirmiyor mu?" Getiriyor ya Rasûlallah. Fakat, bunu getirirken bir ciddiyet olduğunu zannetmiyoruz ya Rasûlallah" dediği zaman, Rasûlullah cevâben:" Ben bununla emrolundum " buyururlardı.

Onun için Rasûlullah (Sallallahu Aleyhi Vessellem), katletmek hususunda, bunları öldürmeye cevaz vermemiştir. Medine-i Münevvere'ye, oradan, buradan gelen Araplardan bazıları, dilleriyle biz Müslüman olduk dediler. Ef'alleriyle, görüntüle-

riyle dıştan yapar gibi görünüyordı, ikide bir Rasûlullah'a (Sallallahu Aleyhi Vesellem) minnet ederlerdi. Âyet-i Celilede:

قَالَتِ الْأَعْرَابُ آمَنَّا

(Hucurat/14)

Yani "Biz îman ettik, böylece geldik yardımcı oluyoruz." diyorlar.

Fakat, siz onlara şöyle deyin:

قُلْ لَنْ تُؤْمِنُوا

Onlara söyleyin ki, siz îman etmediniz:

وَلَكِنْ قُولُوا اسْلَمْنَا

Velâkin biz Müslüman olduk deyiniz.

وَمَا يَدْخُلُ الْإِيمَانَ فِي قُلُوبِكُمْ

"Ancak, kalbinize îman girerse, işte o zaman iman etmiş olursunuz,. o zaman mü'min olduk diyebilirsiniz ." buyuruldu.

Hülâsa, bir gün Üsâme İbni Zeyd (r.a.) bir yere beş-altı arkadaşıyla gider, bazı kimselerle karşı karşıya kalır ve harp ederler. Neticede Üsâme İbni Zeyd bir kimseyi öldürür. O kimseyi öldüreceği zaman, o kimse Kelime-i Şahadet getirir, fakat buna rağmen onu öldürür. O zaman arkadaşları derler ki: Bunu iyi yapmadın ya Üsâme.

Rasûlullahın huzuruna gelirler. Aleyhis-salâtü vesselâma hadiseyi anlatırlar. Hz. Üsâmeyi o kadar sevdiği halde, hiddetle: “ Yâ Üsâme, nasıl olur da böyle bir kimseyi öldürürsün.” der. Hz. Üsâme, tabîi özürler diliyor, bazı mazeretler, bahaneler arıyor. Neticesi: “Korkusundan söyledi ya Rasûlallah” der.

Rasûlullah cevaben şöyle buyurur:

“Biz bir kimsenin söylediğini ne gaye ile söylediğini öğrenmek için kalbini yarıp da bakmakla emrolunmadık.”

نحن نحكم بالظاهر والله اعلم بالسرائر

"Biz zâhirine hüküm verimiz, kalbini sırrını Allah bilir."

Kardeşlerim;

Şuna dikkat ediniz ki, münafıkları Kelime-i Şahadet getiriyorlar diye onların öldürülmemesini emreden Efendimiz (Sallallahu Aleyhi Vesellem), biz bununla emrolunduk buyurdu. Bunlarla ilgili olan hadisleri sizlere serdedelim.

Hadisin bir tanesi ve en kıymetlisi Kütübü Sittede vârit olan hadistir, bu hadis tevâtüran sabittir.

امرت ان اقاتل الناس حتى يشهد ان لا اله الا الله
وإني رسول الله فاذا قالوها عصموا مني دماءهم
واموالهم الا بحقها وحسابُهُم علسالله تعالى

Hız. İmam-ı Azam bu hadise dayanarak, Mâtürîdiye göre, el-İslâm:

(اقرار باللسان وتصديق بالجننا)

Sadece dille ikrar, kalple tasdik ettiği takdirde, buna tamamen Müslüman hükmü veriliyor. Kalbiyle de ikrar ederse, o zaman mü'min olduğu da söylenir. O zaman hem müslüman, hem de mü'mindir. Başka hadislerde diğer amelleri saymıştır.

Başka hadislerde de ikinci derecede gelen:

وتقيم الصلاة وتؤتي الزكاة

ilâve etmiştir. Yani namaz ve zekâtı da ilâve etmiştir. Başka bir hadiste de: **بما جئت به** "Ne getirdimse onunla âmil olunmasıdır ve inanılmasıdır." Bir hadiste de sadece:

بكلمة لا اله الا الله محمد ياني بكلمة التوحيد

رسول الله

Hatta **محمد رسول الله** olmayan bir kelime yani sadece **لا اله الا الله محمد** Kâfi değildir. Mutlaka **محمد رسول الله** da olmalıdır. Zira onun Risâletine inanimadan buna hiç itibar olmaz. O zaman yeterli değildir.

Hülâsa, muhtelif hadislerle, biz kısaca anlatmaya çalışacağız. Fazla derine inemeyiz. Evvelâ mensub olduğumuz mezhep olan Mâturîdîye mezhebine göre:

اقرار باللسان وتصديق بالجنان

Dil ile ikrâr kalp ile tasdik eden bu adam müslüman ve mü'mindir, diye inandığımız takdirde bu Maturîdîye göre dir. Eş-âriye göre de bu kişinin durumu aynıdır. Ancak imanın fazlaşması ve artması fikrinde ihtilâf doğar. İhtilâfı nedir?

والعمل بالاركان

Yani Eş-âriye göre bu fazlalık var. Dilde ikrar, kalpte tasdik ve İslâm hükümleri ile, erkân ile âmil olmak yani Namaz, Oruç, vb. şeyleri işlemek. Buna göre imanın fazlaşması, azalması bu kabildendir.

Meselâ, Ebû Hanifeye göre bir kimse:

لا اله الا الله محمد رسول الله

dediği an, namaz ve oruç nasip olmadan öldü ise, bu kimse hem müslüman hem de mü'min midir? Alel iman gitti mi? Sorusunun cevabı evettir. Demek ki, esasen aralarındaki doğan ihtilâf imanın aslından değil, fer-indendir. İmanın aslında hiç ihtilâf yok. Yani, Kelime-i Tevhidi diliyle ikrar, kalbiyle tasdik etti mi? Ağaç dikilmiştir. Ağacın aslı mevcuttur. Hatta İmam-ı Azama göre, yani Mâtürîdiye mezhebine göre bunlar diyorlar ki: Böylesi bir imanın Cebrâilin imânına göre hiç farkı yoktur. Gaye nedir? Gaye; Allahü Zülcelâlin vahdaniyetine inanmak ve Rasûlullahın risaletine inanmaktır. Dilimizle söylemek ve kalbimizle tasdik etmektir. Bunu yeterli görünce, Cibril'in (a.s.) imanı da bunun aynısıdır. Yani, ibadet derecesinin değişikliği ortada olmayınca, bu kelime, esas tâbir edilince, iman itibariyle hepimiz müsâviyiz. O zaman iman sıtandarttır. Yani, kâmil bir mü'minle fasık bir mü'minin, imanları büyüktür, küçüktür diye bir kayıt yoktur. Mâtüridiye göre böyledir.

Ancak, Eş-âriye göre, bir meyva mesabesinde, bir ağacın meyvası var veya yok. Fazlalığı ve azlığı bu nevindendir.

İmam-ı Âzama göre de, imanın güçlenmesi olabilir, kuvvet bakımından da tabir ederler. Veyahut da şöyle der, İmam-ı Rabbani Hz.leri imanı tarif ederken, Rasûlullahın bazı Hadisleri vardır. "Kalblerimiz üzerinde hatalar, hicablar bir bulut haline gelir. Ayın üzerine bulut geldiğinde nasıl ki, ay bulutun arkasına saklanıyor ve ziyası görünmüyorsa, kalbimiz de aynı mesabededir."

İman nuru ise kalbimizdedir. Diyelim ki, kalbimizde 100 mumluk ampul gibi bir iman nuru var. Bunda hepimizinki aynıdır. Kalbin üzerine perde ve hicâb geldikçe perdeli durumuna gelir. Yani kalbi tamamen karartmış olur.

Rasûlullah (Sallallahu Aleyhi Vesellem) buyuruyor ki: "Bir mü'mine, bir kimseye baksan, ayağının başparmağından başına kadar hiç bir nur eseri görünmez. Nur eseri görünmeyince acaba imanı var mıdır, yok mudur? Esasen, iman vardır. Kalbinde mevcuttur. Yine aynı, yüz mumluktur. Fakat, ziyası, nuru dışarıya-Cevarih'lere nüfuz etmiyor. Sanki hiç eseri yokmuş gibi.

Rasûlullah (Sallallahu Aleyhi Vesellem) başka bir Hadisinde de:" Bir mü'mine bakıyorsun ki, ayağının başparmağından başına kadar, bir parça nur"dur. Neden? Çünkü kalbinin üzerindeki perdeler kalkmıştır. Kalbin iç kısmından, iman nuru

cevârihlere nüfuz eder. Vücûdunun her tarafında, kalpten gelen bu nur, âdeta pırıl pırıl parlar. Bu nurunu köreltmesi veya var etmesi, halkın nezdinde sanılıyor ki, ke-en-nehû (sanki) iman yok veya var. Azalıyor veya çoğalıyor. Böyle değil aslında, imanın aslı standarttır, aynıdır. Yani amel yoluyla azalma veya çoğalma olmaz. Ebû Hanifeye göre, Mâturîdîye göre, yani usûl ve akaid erbabının tümüne göre, iman ne azalır, ne de çoğalır. Yani, fasık bir mü'minle, kâmil bir mü'minin imanı aynıdır.

İmanın aslında bir ihtilâf doğmuyor. Esasen iman imandır. Ancak, birisi ağacın kendisi demiş, diğeri meyveleri, güç ve kuvvetidir demişler.

Biz Şer'an, zâhire hüküm veririz, artık sırrını Rabbimiz bilir. Dili ile ikrar ederken biz de onu müslüman kabul ediyoruz, ötesini Allah bilir.

Fahri Râzi der ki;" Allahü Zülcelâl bu kelime-i Tevhidi ikiye bölmüştür. Bu iki bölümden bir tanesi, dili ile izhar ederken kılıç darbesinden azabından kurtulmuş oluyor.

Ama kalb kısmındakini diliyle açmadıkça onun durumu bilinmez. Ne zaman ki kalbindekini dilinin de tasdikine açarsa, o zaman Allahü Zülcelâlin azabından kurtulur. Yani insanın üzerinde iki azab vardır. Birisi kılıç azabı, bundan diliyle ikrar ederse kurtulur. Birisi de Cehennem azabıdır, bun-

dan da kalbiyle tasdik edince kurtulur. Her ikisi de yani dil ile ikrar kalb ile tasdik olundu mu, işte o zaman hem kılıçtan, hem de Cehennem azabından kurtulmuş olur. Bir kere ehli sünnet vel-cemâatın, Mâturîdî ve Eş-ari ittifakla, cumhur uleması dahi, eğer bir kimsenin namazını terk etmesinde, kılma-yışında, zekâtını vermeyişinde, Haccını yapmayı-şında, bunlar tekâsülen (tembellik) ve tehâvüen (önemsememe) itikadında mevcut inanıyor, hak olduğunu kabul ediyor. Farziyyetini kabul ediyor. Fakat tekâsülen yapmıyorsa, bu kimse alel küfre gitmez ve küfrüne de hüküm verilmez. Bu kimse mü'mindir, müslimdir diliyle ve kalbiyle tasdik ettiği takdirde hem müslümandır, hem de mü'mindir.

Kul, Allah'ın emirlerine inanır, bununla amel etmez cürüm işlerse Allahü Zülcelâl'in emirlerini yerine getirmediğinden buna fasik deniyor.

Bu fık karşısında o kimsenin durumu, Alla-hü Zülcelâlin meşiyetine bağlıdır. O kimse, ölme-den evvel tevbe ederse Allahü Zülcelâl Habibine vadetmiştir. Rabbimizin Habibine vâdi şudur. Kul, can boğaza gelinceye kadar tevbe ederse, Rabbi-miz bu kulunu mağfiret eder. Hattâ ki:

ان لم يقع الحجاب

Hiçbir kimse, makamını görmeden bu dünyadan ayrılmaz. Bir kimse Cennetteki ve Cehennemdeki

makamını görmezden evvel tövbe ederse, bu tövbesi geçerlidir. Bu ise Rabbimizin Habibine olan bir vâdidir. Şayet tevbe etmeden giderse, o zaman şu Âyet-i Celilenin hükmü altında olarak gider. Âyet-i Celilenin hükmü nedir?

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ

لِمَنْ يَشَاءُ

(Nisa/48)

Allahü Zülcelal "Şirk eden müstesnâdır, şirkin dışındakileri, meşi-etine bağlamıştır. Dilerse azab eder, dilerse affeder. "Nitekim Rasûlullah şefâatını bu gibilerine bırakmıştır.

شفاعتي لأمتي من اهل الكبائر

"Şefâatimi, ümmetimin büyük günah işleyenlerine tahsis etmişimdir."

حديث شريف عن ابي ذر رضالله عنه عن رسول

الله صلالله عليه وسلم قال: اتاني جبريل فبشرني انه

من مات من امتك لا يشرك بالله شيئاً دخل الجنة.

فقلت: وان زني وان سرق؟ قال: وان زني وان سرق

(رواه البخارى و مسلم)

HADİS MEALİ:

Rasûlullah buyuruyor:

"Cebrâil (a.s.) geldi ve bana müjde verdi. Kim ki, ümmetinden şirki olmamak şartıyla ölürse, bu kimse Cennete girer." Ben o anda dedim ki, zina ve hırsızlığı olsa dahi mi? deyince,. cevâben:" Evet, zina ve hırsızlığı olsa dahi." buyurdu.

İkinci Hadis: Rasûlullah (Sallallahu Aleyhi Vesellem) şöyle buyuruyor:

اتانى جبريل فقال بشر امتك انه من مات لا يشرك
بالله شيئاً دخل الجنة فقلت يا جبريل وان زنى وان
سرق قال وان زنى وان سرق. قلت وان زنى وان
سرق. قال وان زنى وان سرق. قلت وان زنى وان
سرق قال نعم وان شرب الخمر

(رواه امام احمد و البخارى و مسلم و الترمذى و النسئى وابن

حبان)

HADİS MEALİ:

"Cibril (a.s.) geldi, bana şöyle buyurdu, ümmetine müjdele, kim ki, öldüğünde şirk üzere ölmekten sonra cennete girer. -Yani, şirk olmamak şartıyla. Cennete girmenin şartı budur. O zaman hoşuma giden bu kelime karşısında dedim ki: Ya Cebrâil, bu anlattığın minval üzere, ümmetimin zina ve hırsızlığı olsa dâhi mi? dedim. Cebrâil: Evet dedi. Sualimi gene tekrarlardım, yine cevaben: Evet dedi. Ve şunu da ilâve ederek buyurdu ki, Velevki hamrı içse dahi." buyurdu.

حديث آخر. قال رسول الله صلى الله عليه وسلم.
ابشروا وبشروا من ورائكم انه من شهد ان لا اله الا الله وان محمداً رسول الله صادقاً بما دخل الجنة
(رواه امام احمد و الطبرانی)

"Rasûlullah (a.s.) etrafındaki sahabeye müjdelemekle beraber, sizden sonra geleceklere de müjde verin. Kim ki, sâdıkan, kelime-i şahâdet getirirse Cennetlidir."

Bu husustaki Âyet ve Hadisleri serdettik. Kabul eden için ayet ve hadislerin az veya çokluğu aranmaz. İnanır ve itibar eder. Zirâ bu anlatmış olduğumuz hususlar tamamen fırka-i Nâciye, ehli

sünnet vel Cemâatin, Mâturîdî ve Eş-ârinin hükümüne göredir, tamamen aynıdır, müttefikân.

Yani amel sebebiyle ne küfrüne hüküm verilir, ne de imansız olur. Ne arkasında namaz câiz değil der, ne de cenaze namazı kılınmaz der. Böyle bir şey düşünülmez der. Zîrâ, ehli kıblenin kesinlikle tekfirinê hüküm verilmez.

Ancak fırka-i dâllêye gelince bunlar tabîi müstesnadır. Bunların birçok halleri vardır. Hatta bazısı, kendi mezhebine dahil olmayınca, o kişinin katline de cevaz verir, malını da mübah görür. Bazı kimseler günah işleyince küfrüne de hüküm verir. Bazıları da böyle kimselerin hakkında ebediyyen Cehennemde kalacağı kesindir diye söyler. Mutezile ve Hariciye olsun birçok bozuk mezhepler bu görüştedir.

Dolayısıyla, Allahü Zülcelâl cümlemize şuur versin. Yani inanmak veya inanmamak, hidâyet Allahü Zülcelalindir. Biz hali hazır, acizane olarak, delil ve burhanları bu şekilde beyan ettik. Zîrâ, günümüzde birçok kimseler mantıkıyla hüküm veriyor. Hattakî vaaz kürsüsünde bir hoca birçok talebe yetiştirdiğini îtiraf ederek, ilân eder. Bir kimse İslâmın şartından herhangi birini yerine getirmedeği takdirde, buna müslim denilemez diyor. Mü'mindir

fakat, müslim değildir diyor. Demek ki amelinden dolayı bunun müslimliğini yok ediyor.

Halbûki, öteden beri söylüyoruz, müslüman olur, mü'min olamaz, fakat mü'min olduğu takdirde mutlaka müslümandır. Bunun söylediğine hiçbir mezheb kâil değildir. Kendine sorsanız, müslim değil de, ya nedir? desen, bir isim de bulamaz.

Kardeşlerim,

Hülâsa, Elhamdülillâhi Teâlâ günümüzde kitap çok, hepimiz de okuyoruz. Tefsirden, hadisten, usülden, fıkhıdan, akâidden, edebiyat hepsi var. Ancak, okumak yeterli değildir. Ahkâmlarından malûmat edinmek lâzım, akâid okumak lâzım. Ayet olsun, Hadis olsun, hemen hükmüne karar veriyoruz. Bunlar araştırmaya muhtaçtır. Biliyorsunuz ki üniversiteli olan bir kimsenin fehmettiği ile, ilk okulda okuyan birinin fehmettiği aynı değildir.

Dolayısıyla, okurken önünüze şöyle bir hadis gelir. Rasûlullah (Sallallahu Aleyhi Vesellem):

لا يزني الزاني حين يزني وهو مؤمن ولا يسرق السارق

حين يسرق وهو مؤمن ولا يشرب الخمر حين يشرب

وهو مؤمن

Hadis gayet sağlıklıdır. Yani: "Kişi Mü'min iken zina işlemez, mü'min iken hırsızlık yapmaz, mü'min iken içki içmez." buyuruyor.

Peki, biraz evvel geçen hadiste, bu cürümler karşısında Cennetliktir buyuruyorduya, yeter ki, şirk olmasın... diye müjdeleyen Cenabı Rasûlullah ve Cebrail (a.s.) dır.

Bu hadiste ise, mü'min iken yapmaz deyince, bu sefer mü'min değil midir, yani imansız mı kalıyor? Başka bir hadiste:

لا ايمان لمن لا امانة له ولا دين لمن لا عهد له

"Emaneti olmayan birinin imanı yoktur. Ahdine ve fakâr olmayanın da dini yoktur." buyruluyor.

Şu halde bunlar da, dinden ve imandan çıkıyor mu? Esasen bundan kasıt ve gâye, îman-ı Kamil sahibi olsaydı bunları yapmazdı demektir. Yani, bunları yapmakla imanının ve dininin aslını yok etmiş olmuyor. Yeter ki inkâr etmesin.

Allahü Zülcelâl bizlere muin olsun, inayetini bizden esirgemesin. Bizleri hakkı hak bilip, hakka tabi olanlardan, bâtilı bâtil bilip, batıldan içtinab eden kullarından eylesin. Âmîn.

Aziz Kardeşlerim,

Dokuzuncu bölüm, baştan başa âmel ile cevarih ile alâkalı olarak başladı ve bitti. Geçen bölüm boyunca anlatmış olduğumuz hususlar zâhiri hükümler, amel, hareket, gözle görülen ve kulakla duyulan şeylerle alâkalı idi... Dolayısıyla bunu işleyen bir kimseye zâhiren islâm hükmü verilir. Bu islâm hükmü verilince de acaba bu kimse Cennetlik midir değil midir? Bu hususta karar yok... Eğer zâhiri hükümlerle karar verilseydi, o zaman Rasûlullah (Sallallahu Aleyhi Vesellem) zamanındaki münafiklar da tamamen Cennetlik olurdu.

Fakat, bunda en mühim olan nokta, ihtimam ile okuyacak olan kimse, ve bunu kendisine dâîmi yoldaş edinecek olan bir şahsiyetin, bilmesi gereken şudur ki, zâhiri amellerle cennetlik veya cehennemlik olması hakkında karar ve hüküm yoktur. Ancak müslümandır dersin. Fakat, bu kimse Cennetlik midir? İmanı tamam mıdır? Ehli iman mıdır, yoksa ehli küfür müdür? Bunu bilmiyoruz.

Şimdi diyeceksiniz ki, bunların Cennetlik olduğu, Hadislerle beyan edildi. Fakat, bunların Cennetlik oluşları amellerinden değil, itikadlarındandır.

Zirâ, birinde şirkinin olmaması şartını koşmuştu, ötekisinde ise, dilinin kalbiyle beraber olması şart koşulmuştu. Söyledikleri ve yaptıklarının

kalpten olmasına gelince, onu biz bilemiyoruz ki, bu kul ile Allahü Zülcelâl arasındaki bir sırdır. Dolayısıyla bize düşen vazife şudur: İyilik ile gördüğümüz bir kimse, evet müslümandır, güzeldir. Çürük gördüğümüzde, Allahü Zülcelâlin emirlerine muhalefet etmekte gördüğümüzde bu adam âsidir, fâsıktır, diyebiliriz. Doğrudur.

Fakat, Cennetliktir, Cehennemliktir, Kâfirdir, Mü'mindir, bu hüküm Allahü Zülcelâle âittir. En mühim nokta, ihtimâmla üzerinde durulacak nokta budur.

Şimdiki başlayacağımız bölüm, Allahü Zülcelâl'in izni ve inayetiyle kalb ve itikadla alâkalıdır. İşte bundan sonra hükümler değişir, dikkat edeceğimiz budur. Ancak, diyeceksiniz ki, bu kişinin, hiç kimseye bir iyiliğini görmedik, müslümanlığa yarar bir halini de görmedik, ama müslüman diyarında yaşıyor. Babası, cibilliyeti hep müslüman olarak gelmiş ve geçmiştir. Şimdilik biz bunun hakkında nasıl müslüman diyebiliriz? Bizim hüsn-i zannımızdan dolayı sorar. Rabbimiz, hüsn-i zannımızı emretmiştir. Sû-i zannımızı nehyetmiştir.

Dolayısıyla, umarız ki, bunlar müslümandır. Zirâ, bunlar kelime-i şahadeti inkâr edecek derecede değildir. Bunu hepimiz biliyoruz. Allahü Zülcelâlin vahdaniyetini, ulûhiyyetini, Rasûlullahın

risâletini inkâr ediyor değil. Bir kimse ilânen, diliyle herkesin gözü önünde inkâr ettiyse, bunun o an için hemen orada katli câ-iz midir, değil midir? Hayır, o anda, hemen katli câ-iz değildir. Üç gün bu kimseyi hapsetmek lâzım, cehâletinden, gafletinden veya her hangi bir şuur bozukluğu yönünden mi inkâr ettiğinin anlaşılması için buna üç gün telkin edilir.

Üç gün kendisine ölmeyecek kadar ekmek verilir. Ve kendisine telkin edilir. Bu inkârı cehaletinden midir? yoksa kendisini bir şeye mi kaptırdı? Yoksa şuurunda bir bozukluk mu var? Bu araştırılır. Bundan sonra da inkâr ederse mürted olur. Mürted olunca, Allahü Zülcelâlin rahmetinden de ye's-e düşer. Hiçbir rahmetin eserini bulamaz. Rasûlullah'ın (Sallallahu Aleyhi Vesellem) şefaattından da tamamen mahrumdur. Malı da hiç etrafına kalmaz, mirastan yoksun olur. Hiçbir ecdadından, babasından kalma mallarda hakkı kalmaz. Kendi malı da devlete kalır. Yani hiçbir yakınına da kalmaz. Artık malı da mübah, katlide mübah. Bu gibi bir muameleyi ona kim yapar, tabî ki bu devletle alâkalıdır. Ve böylece bu kimse öldürüldüğünde bir çukur kazılır ve bir leş gibi defnedilir. Başka bir dinde olan Yahudi ve Nasranîler gibi dahi değildir. Bu mürtedlik çok ağırdır, Allah korusun.

Bunu öyle kolay sanmayınız, bir kimsenin küfrüne hüküm verebilmek için delil ve bürhan ile dört mezhebin ittifakı gerekir. Hiç ihtilâf doğmaksızın hüküm verilmesi lâzım, böylelikle bu kimsenin katli câizdir. Dört mezhebten bir mezheb dahi muhalif kalsa, o kimse için, küfür hükmü vermek kolay bir şey değildir. Hatta ki bunu ehli sünnet vel cemaatin kadıları söylüyor. Elinde dokuz tane delil vardır, bunlar küfrüne hüküm verebilecek delillerdir. Bir delil de var ki, küfrüne hüküm vermiyor. İşte bu delili tercih et diyorlar. Küfür hükmünü kolay görmüyorlar.

İSLÂM VE İMAN MAKAMI

O sebeble Hz. Ömer'e (r.a.)a bir gün Yemen'den bir kimse gelir. Ebâ Musa el Eş'arî olsa gerektir. Geldiğinde soruyor: Yemen'de ne var ne yok? diye... Yâ Emîrel mü'minin bir kimse irtidâda düştü, mürted oldu ve katledildi der. Hz. Ömer (r.a) : Peki bu kimsenin muâmelâtını nasıl yaptınız? O kimseyi üç gün hapsettiniz mi? Yiyeyeğini verdiniz mi? Üç gün telkin ettiniz mi? diye sorar.

O kimse: Hayır efendim, hemen öldürüldü, der. Hz. Ömer: "Allahım, ben böyle bir kandan, böyle bir öldürmeden beriyim. Benim bunda hatam

yok. Ne böyle emrettim, ne de böyle bir hükmüm vardır, asla ve kat'â." der.

Neden? Çünkü insan, şuuruna mağlûp olur, şuurunda bir bozukluk olur, kendini cehaletine kap-tırır. Herhangi bir gaflet ânı olur. Dolayısıyla, üç gün kendisine telkin edilir. Bu mürtedliğin zararları-nı varacağı yeri, noktayı söylemek, yani tamamen iki cihanda da rahmetten mahrum olacağını, ebe-diyen Cehennemde kalacağını, ve bu gibi haller telkin etmek lâzım ki, o zaman yine ısrarla tama-men inkâra devam ederse, o zaman katli câiz olur. İşte, Cebrâil'in (a.s.) sorduğu:

من الاسلام : قال ان تشهد ان لا اله الا الله وان
محمداً رسول الله وتقيم الصلاة وتؤتي الزكاة وتصوم
رمضان وتحج البيت ان استطعت اليه سبيلاً

Bu beş şartı îlan etmiş, belirtmiştir. Zahiren kavlen ve fiilen, bunlar işlendiği takdirde, islâmiyete, onun müslümanlığına hüküm verilir. Ve karşılığında da Cebrail (a.s.) doğru söylediniz" diye buyurmuştur. Hatta, Hz. Ömer diyor ki: Onun Peygambere bu şekilde sorması çok acâyibimize gitti, sanki bilmi-yor gibi hem soruyor, arkasından da tasdik ediyor. Demek ki, bildiği bir şey ki, öyle tasdik ediyor.

İman kısmına da gelince Cenabı Rasûlulla-
ha karşılık cevaben:

من الايمان: ان تؤمن بالله وملئكته وكتبه ورسله

واليوم الآخر وتؤمن بالقدر خيره وشره من الله

"Yani, evvelâ, Allahü Zülcelâlin vahdaniyetine, ulu-
hiyyetine inanırsın, ama uluhiyyetine inanınca sa-
dece zâtı mı? Hayır, zatına inandığın gibi sıfatları-
na da inanmak lâzım. Madem ki ilâhdır. İlâhın hü-
kümleri, ilâhın emrettiği, ilâh'ın kudreti ve azameti,
ilâh'ın tasarrufu, ilâh'ın iradesi, ilâh'ın kadâ ve ka-
deri, bunları bilmek, anlamak ve kabullenmek
lâzım. Sadece hâşâ, mücerret bir ilâh değil, zira o
hiçbir şey yapmayan bir ilâh değildir. Hâşâ, o za-
man putperestler gibi bir heykel, dikeltti mi hiç bir
şey yapamıyor, beceremiyor, anlamıyor, fehme-
demiyor, demek olur. Hâşâ, böyle bir şey değil.
Uluhiyyet.

Allahü Zülcelâlin uluhiyyetine inandığın za-
man, bu uluhiyyetinden meydana gelecek olan tüm
mahlûkatın üzerindeki muamelâtı, şu mükevvena-
tın idareciliği de bunları kapsıyor. Çünkü Allahü
Zülcelâl:

الله لا اله الا هو الحي القيوم

"Allahü Zülcelâl öyle bir ilahdır ki, hem hay'dır hiç ölmez." "Kayyûmun bizâtihi." Zatı ile kâ-im dir. Kendi Zâtı işliyor, kimseye havale etmez. Kimseye ihtiyaç da duymaz...

Yani, Hâşâ, devlet ricalleri etraflarıyla işleri döndürür. Fakat Allahü Teâlâ'nın idâreciliği kendine aittir. Kimseye havale etmez. Muhtaç da değildir. İster şiddet, ister rahat, ister adalet, hüküm, ölüm, hayat, ister varlık, yokluk, ister fakirlik, ganilik tüm tasarrufat Allahü Zülcelâlindir. Ve bunu da isimleriyle, yani her branşın bir ismi vardır. Zâhir ehli ismen olarak bilir. Meselâ: **هو النافع والضرار**

"Menfaat ve zarar Allah'a aittir." Veya: **هو الباسط**

والقابض Yani; "ister bol verir, isterse kısar." De-

mek ki Allahü Teâlâ'nın bu sıfatları vardır, sıfatı böyle işler. Allahü Zülcelâlin zatının sıfatları böyle işler ve böyle yapar. Kimseye bağlı değildir. Hâşâ, buna, bu şekilde, böylece inanmak lâzım. Amentü billahi denince, sadece Allah vardır, bir ilâhtır. Hiç bir şey yapmıyor diye inanmak yeterli değildir. Halbûki; Allahü Zülcelâlin:

كان الله و لا شىء معه و هو الآن على ما عليه كان

Hiçbir şey yok iken Allahü Zülcelâl var idi.

Şimdilik, Allahü Zülcelâl bu varlığı var etmekle gücünde bir noksanlık olmuş değil, gücünden birşey kaybetmiş değildir. Ne hazinesinde bir noksanlık, Hâşâ, ne de bir değişiklik olmuştur.

خالق رزاق

Bu milleti var eden, elbet rızıklarını da verir.

Hülâsa; خالق الخير والشر şerri de, hayrı da

Allahü Zülcelâl yaratır. Tüm hareketler, yani karanlık bir gecede, siyah bir mermer taşının üzerinde, siyah bir karınca yürüse, o karıncanın hem ayak seslerini duyar, hem de nerede olduğunu görür. Velew ki, bilinmeyen görünmeyen bir şeyin içinde dâhî olsa, rızkını yine gönderir.

Allahü Zülcelâl Sübhanehu ve Teâlâ:

لا تأخذه سنة ولا نوم

Uykuyu bertaraf edin, hiçbir an için, hâşâ uyuklama dahi olmaz. Bu gibi şeyler beşeriyetle alâkalı bir acziyetliktir, bir zavallılıktır. Fakat, Allahü Zülcelâl, kemal sıfatıyla muttasıfdır. Dâima her şey onun kontrolundadır. Murakabesinden hiçbir lâhza dahi bir nesne düşmez. Ve ayrılmaz da:

Hikem sahibi şöyle der:

عميت عين لا تراك عليها رقيب

"Seni her an için kendi üzerinde rakib görmeyen göz. O göz kör olsun." diyor.

Nitekim Allahü Teâlâ'nın bu sıfatları hususunda, tüm fırakı dâlle ki, 70 küsur fırkadır, bunlar Allahü Zülcelâlin zatını inkâr etmiyorlar. Zâtını biliyorlar, hatta kâfirler dahi biliyor. Bu gün herhangi bir kâfire:

وَلَيْنَ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ
اللَّهُ

(Zümer/38)

Desen ki: "Bu göğü ve yeri var eden, yaratan kimdir diye sorsanız? Allaktır derler." Velev ki, kâfir olsa yine öyle der. Ama böyle demelerinin onlara yararı olmaz. Yani sadece Allahü Zülcelâlin uluhiyetini söylemek yeterli değildir. Sıfatını da aynen kendine uygun olarak bilmek ve kabullenmek lâzımdır.

Dolayısıyla, fırakı dâlle ki 70 küsur fırkadır bunlar. Allahü Zülcelâlin sıfatları hususunda tamamen tongaya basmışlardır. Kimisi, şer fiilinin haliki kuldur. Bu şer fiilini işlersek bu fiili kendisi yapmıştır. Bunu yaptığından dolayı küfrüne de hüküm

vermişlerdir. Kul, fiilinin hâlikıdır, dedikleri gibi hayrı yaratan Allah'tır. Fakat şerri yaratan Allah değil kuldur diyenler de vardır. Eğer bunların dedikleri olacak olsaydı, hâşâ, iki hâlıkın olması gerekirdi. Biri hayrı yaratan, diğeri de şerri yaratan hâlik. Böyle şey olmaz.

Halbûki, hayrın ve şerrin hâliki Allahü Zülcelâldır. Rasûlullah'ın (Sallallahu Aleyhi Vesellem) buyurduğu gibi, "Böyle bir şey gerekmeseydi, bir kere şeytanı yaratmazdı. Böyle bir şey olmasaydı, Cennet ve Cehennemi yaratmazdı."

Dolayısıyla, işte bu şekilde tüm fırakı dâlle sıfat hususunda ya kelâmından, ya iradesinden, ya kadasından, ya kaderinden ya hükmünden ve yahut da herhangi bir sıfat yönünden bir noksanlık yönleri vardır. Yanlış fikirleri vardır. Hatta, cephe tayini, veyahut da Allahü Zülcelâlin bazı cevarihleri olduğunu dahi söylerler. Hâşâ, yani, Kur'anda bazı el, göz, kulak, gibi mevzular geçiyor. Dolayısıyla bunlar hemen zahirine hüküm ve karar verirler. Böylelikle tamamen fırakı dâlleden olurlar. Gerçi fırakı dalle deyince tamamen ebediyyen Cehennem aksamından olmayabilir. Hatta, sebe-iyye dahî uluhiyyet tayin eder. İmamı Ali'yi ilâh olarak görürler. Meselâ onun için yer tanrısı diye tabir ederler.

Hülâsâ; bunlar tabî ki fırakı dâlle'nin değişik kollarıdır. Bunlardan bazıları, hakikaten ebediyyen Cehenneme, alel küfre gider, bazıları da, ehli sünnet vel Cemaattan ihtilâf doğarsa da, Allahü Zülcelâlin zatını bilirler. Sıfatlarına uygun bir inançları olmazsa, bunlar küfürdür. Bu tarzda bir küfrü varsa, mutlaka bu küfrü Cehennem yakacak. Buna dikkat edin ki, ilk devrede anlattığımız ameller ve bu amellerden dolayı Cehenneme girilmez. Ancak, itikaden, yani kişiyi Cehenneme ileten bozuk itikattır. Allah (c.c.) küfrü yakmak için Cehennemi yaratmıştır, Cehennem Gazabîdir.

Yoksa zavallı bir kul, tehavünen, amel işlememiş diyerekten yakacak değildir. Allahü Zülcelâl affûvkârdır, onu affeder. Onu Cehenneme iletecek tarzda değildir. Hâşâ. Allahü Teâlâ çok merhametlidir.

Ama itikadında bir yanlışlık doğarsa, işte bu itikad karşısında Allahü Zülcelâlin sıfatlarında bir noksanlık tanırrsa, işte o zaman bu küfüründen dolayı cehenneme girer. Ama diyeceksiniz ki, bu Cehenneme girenlerin azab bakımından, hepsi eşit midir? Hayır. Tevhid ehlinin Cehennemi ayrı, diğerlerinin Cehennemi de ayrıdır.

Tevhid ehli, eğer ebedî kalacaksa, zaten onlar mürted aksamına girerler, münafık ve ben-

zerleriyle girerler. Fakat, tamamen alel küfürde kalmayacak kısmı varsa, kâfirlere uyan veya onların itikadına biraz yakın olan varsa, veyahut da inancında bir küfür bulaşığı varsa bunlar Cehenneme girer. Burada kalacakları süre ama az, ama çoktur. Cehennem onların bu küfrünü yakar da, temizlenirler, ondan sonra Cennete girerler. Yani,

لا اله الا الله محمد رسول الله

diyeni bir kişi için Cennetliktir dediğimizde hemen, ra'sen, birdenbire, hiç Cehennemi görmeden bu Cennete giriyor demek değildir. Fakat zerre kadar îmânı olduktan sonra cehennemde ebedî kalmaz. Allahü Zülcelâl, Habîbine (Sallallahu Aleyhi Vesellem) bu müjdeyi vermiştir. Akıbeti sonu muhakkak Cennetliktir. Bu nimeti, bu ikramı, bu ihsanı vermiştir. Zerre kadar imanı olan bir kimse Rasulüllah'ın (Sallallahu Aleyhi Vesellem) şefaatiyle Cehennemden çıkar, Cennete girer. Ancak anlattığımız gibi, neden, evvelden doğrudan doğruya, Cehenneme iletmeden çıkarmıyor Rasûlullah? Hayır... bunu şöyle bilin ki, böyleleri vardır. Doğrudan doğruya hiç Cehenneme iletmeden çıkar giderler Cennete... Fakat, bazıları da, anlattığımız gibi, küfür bulaşığı varsa, Cehenneme düşer, Allah korusun. Cehennem bunu yakar da ondan sonra Rasûlullah'ın (Sallallahu Aleyhi Vesellem) şefâatine kavuşur.

“Muhammeden” diyerekten sesler gelir, bunu Rasûlullah (Sallallahu Aleyhi Vesellem) duyar:

ياربى امتى امتى

"Yâ Rabbi; ümmetim, ümmetim..." diyerek onların kurtuluşu için Rabbül Alemin'e yalvarır. Allahü Zülcelâl: "Ya Muhammed, ümmetinden dilediğin kimselerden şu kadar îmânı olanları çıkarabilirsin. Şu kadar, şu kadar, şu kadar derken, zerreye kadar iner Allahü Zülcelâl... Zaten Allahü Zülcelâl bu zerreyi vâad etmiştir. Bir kimse zerre kadar imân sahibi oldu mu Cehennemden çıkacaktır. Ama bunların Cehenneme girişleri hep küfür bulaşığındandır. Amellerinin noksanlığından değil. Bunu böyle bilin.

Şu mühim noktaya dikkat ediniz. Bir kimseye sorsanız, Mü'min misin? diye, İmam-ı Azama göre evet dememiz gerekir. İmam-ı Azam ve Maturûdîye göre bu böyledir. İmam-ı Eş-âriye göre ise İnşâallah mü'minim der. İmam-ı Şâfi de buna kâildir. Acaba neden birisi inşâallah der de, diğeri buna gerek duymadan böyle demeleri gerekiyor? Buna dikkat ediniz.

Bir kimseye mü'min misin? diye sorulduğunda sadece diliyle hemen cevap vermek değil, şöyle bir düşünmek lâzım. Kalbinde îtikadı, inancı, Allahü Zülcelâlin kadâ ve kaderi, hükmü ve irade

ve meşî-etini, bunları tamamen kabul ediyor mu? Yani Allahü Zülcelâl'den Rasûlullah (Sallallahu Aleyhi Vesellem) yoluyla gelen tüm Kur'an-ı Azîmüşşanın ahkâmına karşı hiçbir şüphesi yok mudur? Kesin ve tereddütsüz, azmen ve cezmen kabul ve tasdik ediyorsa, işte o an için kendisinin mü'min olduğuna hüküm verebiliyor. Ve mü'minim diyebiliyor.

Ancak, şöyle söyleyeyim ki, bunu dediğinde sorsanız, peki öyleyse, acaba sen Cennetlik misin? desanız, bunu bilmez.

Peki öyleyse son anın, Alel İman mıdır? desanız, gene bilmez.

İşte, dikkat ediniz, sadece o anı için hüküm verebilir. O an için halini kontrol eder. Kendinden hiç şüphesi yoktur.

İnancı kesindir, azmen ve cezmen, işte o zaman mü'minim diyebilir. Fakat, hatimesi alel iman mıdır? Yoksa alel küfür müdür? Bunu bilemez. Hatimesini bilemediği için hüküm de veremez.

Eş'ari'ye gelince, o anki hükmü benimsemiyor. Geleceğini düşünüyor. Alel küfre veya alel imanı, Allahü Zülcelâl bilir, o dilerse olur diyor. (İnşâallah) yani Allah dilerse, akıbet hâtimeye bağlıdır, deyince, o anki halinden şüphe etmiyor. Fa-

kat, âkibeti'nin ne olacağını bilemediği için (İnşâallah) diyor... Yani Allah dilerse, mü'minim diyor.

Fakat, Hanefi mezhebi bulunduğu anı için hüküm verir. İşte, Şâfi'nin de inşâallah dediği bu yöndendir. Her ikisinden de Allah râzı olsun, Amin.

Kardeşlerim,

Böylelikle, bir kâfir karşınızda dikelse bile, ona o anda kâfir dersiniz. Fakat bu kâfir o anda alel küfre mi girer, Cehennemlik mi, değil mi? Bunu bilemiyoruz. Dikkat edin... Bir müslüman çok mütakî görünüyor, o an için evet mü'mindir, müslimdir diyebiliriz. Fakat alel küfre mi gider, alel îman mı? Cennetlik midir, değil midir? Bu hüküm gene mevcut değildir. Bunu Allahü Zülcelâl kendisi ile kulu arasında bir sır olarak bırakmış. Bu hususta hüküm yürütmek kesinlikle câiz değildir, buna dikkat edin.

Onun için bizim bunu öteden beri defalarca tekrarlamamızın sebebi, piyasada çok küfürler, îmanlar, hükümler, lânetler yığın yığın yürümektedir. Halbuki, bundan çok sakınmak lâzım. Akıbet, hâtimeye bağlıdır. Rasûlullah'ın (Sallallahu Aleyhi Vesellem) şöyle bir hadisi vardır.

ان الرجل ليعمل بعمل اهل الجنة حتى يبدو للناس

وهومن اهل النار

(Bazı kimseler, Cennet amelini işleye işleye, halk nazarında öyle bir halde olur ki bu kimse Cennetlik-tir diyecek derecede olur. Halbûki Cehennemliktir.)
Yine bir kimse için de :

وان الرجل ليعمل بعمل اهل النار حتى يبدوا للناس

وهومن اهل الجنة

(رواه البخارى و المسلم)

"Bazısı da Cehennem amelleri işleye işleye, halk nazarında bu adam Cehennemliktir diyecek derecede olur. Halbûki Cennetliktir." Bu hadisin Râvisi, Müslim, Buhâridir. Fakat, Buhâri burada bir fark ilâve etmiştir.

والعاقبة بالخواتم

"Akibet hâtimeye bağlıdır." Buna dikkat ediniz.

Onun için bu hükümden çok sakınmak lâzımdır. Kendimizi hiç yoktan telefiyete vermeyelim. Zirâ, bizim başımıza da aynı hal gelebilir.

Kardeşlerim,

Cenâbı Rasûlullah buyuruyor ki;" Allahü Zülcelâl ğayyûrdur, onun kullarını hor hakir görmeyiniz."

يرحمه و يخذلك

Allahü Zülcelâl gayreti sebebiyle bir kulu üzerinde başkalarının hüküm yürütmesini hoş görmez. Merhameti sebebiyle de, hor hakir görmeyi de hoş görmez. Dolayısıyla bunu yapan kimseyi bakarsın ki, Allahü Zülcelâl gayreti ve merhameti sebebiyle hor ve hâkir gördüğü kimseye rahmet nazarıyla bakar, ve seni de hizlâna düşürür.

Hem aleddalâl, hem alel küfre de gidebilirsin. Allah korusun. Bundan dolayı bu gibi hallerden çok sakınmak lâzım...

من تئالی علالله فقد كذبه

Zirâ, "Allah namına hüküm veren kimseyi Allahü Zülcelâl mutlakâ yalancı kılar."o kimsenin dediği olmaz. Sen onu öyle görürsün, bilakis o senin yerini işgal eder. Sen de onun yerine gidersin. Allah korusun.

Kardeşlerim,

Bu fırkalar arasındaki teferruatı, inançları tamamen anlatmamıza imkân yoktur. Baş tutarları ise, zaten, hâriciler, mutezileler, kaderiyeler, merciyeler, Şii-ler vb.lerdir.

Dördüncü asırda bulunan zatlar bunları anlatmışlardır. Bilhassâ, Şehristâni, yani Horasan hudutlarında bulunan ve Irak kısmından gelen bir kimse ki, Maturîdî ve Eş'ârî'nin devrinde yaşayan

ve onlara yakın olan bir şahsiyettir. Arzu eden (Kitâbü'l milel ven'nihal) kitâbına mürâcât etse, bu fırkalarla ilgili fikirleri bulabilir. Şimdiki piyasada mevcut olan durum, hemen hemen bunlardan ayrı değildir. Allah cümlemizi korusun.

Hâlihâzır, bir bunalım görülüyor...

اللهم ارنا الحق حقاً وارزقنا الاتباعه

وارنا الباطل باطلاً وارزقنا الاجتنابه

Şimdilik sizlere özet ve hülâsa olarak deriz ki, Ehlül Hadîs ve Ehlül Fıkıh Tâbi-în devresindeki içtimâ-iyle, cumhuru Ulemâ, Rasûlullah'ın (Sallallahu Aleyhi Vesellem) vefâtı anında itikadları ne idi. Bunları sizlere kısaca sayacağım.

اولها الرضاء بقضاء الله وقدره والتسليم لأمره والصبر

تحت حكمه والأخذ بما امرالله به ونهَى عن مانهالله

عنه واخلاص العمل لله والايان بالقدر خيره وشره

من الله وترك المرء والجدال والخصومة فالدين

والمسح على الخفين والجهاد مع كل خليفة بروفاجر

والصلاة علمن مات من اهل القبلة

Evvelâ, Allahü Zülcelâlin kadâ ve kaderine karşı rızâ göstermek ve emrine de teslim olmak. Senin

arzuladığın şekil ve tarzdan ise, yani verilen iyi nîmetlerden dolayı şükretmek. Eğer bu verdiği beliyeye ve mûsîbet nevinden ise, sabretmek. Allahü Zülcelâlin hikmetine ve hükmüne karşı sabretmek ve Allahü Zülcelâlin emirlerine imtisal etmek, nehyinden de ictinâb etmek... Amelinde ise hâlisâne olmak. Kaderin hayır veya şer olsun, Allahü Zülcelâl'den olduğuna inanmak ve cedelciliği, mürâiliği, husûmetçiliği din husûsunda bundan imtinâ etmek. Mesti de câiz görmek. Cihad hususunda devlet reisi fâsık olsun, fâcir olsun kendisini onunla beraber cihada gitmeye mecbur görmek. Aynı zamanda bir yerde karşına herhangi bir cenâze çıkarsa, ehli kible olduktan sonra, namazını kılmayı câiz görmektir.

Zîrâ, Hz. Ömer devrinde bile, münâfıktır, şudur budur demezlerdi, namazını kılarlardı. Ancak bazı Hz. Huzeyfeyi araştırır da, nifakla alâkalı sırları o seçenek yapardı. O istisnâdır, yoksa, umûmiyetle namazı kılarlardı.

İmam-ı Ali'ye (r.a.) biri gelir, kader hususunda soru sorar, Hz.Ali: " Kader öyle karanlık bir yoldur ki o yola giriş yapma." buyurur. Adam tekrar sorar. Hz. Ali:" Kader dibi ve sâhili bulunmayan bir denizdir dalış yapma." buyurur. Adam tekrar sorar. Hz. Ali:" Kader Allahü Zülcelâlin sırlarından bir sır-

dır. Kullarından ketmetmiştir. Teftiše kalkışma." buyurur.

Adam tekrar sorar. Hz. Ali:" Behey ahmak, Allahü Zülcelâl ezelden bu güne kadar projesini yürütmektedir. Sana ne yapayım diye hiçbir soru sordu mu?

لَا يُسْأَلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُسْأَلُونَ

(Enbiya/23)

"Allahü Zülcelâle fiiliyatından dolayı kimse bir şey soramaz, Allah ise dilediğine sorar."

Kaderiyeler hakkında hem Allah'ın hasımlarıdır, hem de ümmetin mecûsileridir." diye buyrulur hadiste.

Hz. Ömer anlatıyor: Allahü Teâlâ, Kıyamet günü mahşer âleminde benim hasımlarım ayaklan-sınlar diye emreder. Kaderiyeler ayaklanırlar, bun-lar tamamen cehenneme, hem de Sakar derekesi-ne sürülürler.

Ayeti Celilede de bunlar hakkında şöyle bu-yuruluyor:

يَوْمَ يُسْحَبُونَ فِي النَّارِ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ ذُوقُوا مَسَّ سَقَرَ

(Kamer/48)

diye emreder. Bu ayet-i Celile; İşte bunlara Kıya-met günü nida edilir. "Eyne husamaurrahman" de-nilir. Allahın hasımları nerede diye. Bu nida karşı-

sında Kaderiyyeler kalkarlar ve bunlar yüz üstü Cehenneme sürülür.

Zîrâ, bu fırkaların itikâdı sebebiyle küfrüne hüküm verilir de, bilhassa ebedî olmak şartıyla, o zaman hangi milletin itikâdına uygun ise, Cehenneme onlarla berâber gireceklerdir. O zaman onlar şu Ayeti Celilenin hükmü karşısında ki:

إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ

(Kamer/49)

"Biz Azimüşşan, her şeyi bir kader ile yarat-tık." Bu ayete binaen bunlar her şey bizim kaderi-mizdir derler.

Allahü Zülcelâl, cümlemizi Hakkı Hak bilip Hakka tabi olan, bâtilı bâtil bilip bâtıldan ictinab eden kullarından eylesin. Amin.

Aziz Kardeşlerim,

Dokuzuncu bölümde İslâm makamını anlat-tık. Kavlen amelen ve hükmen ne ise, birer anahtar mesabesinde kısaca da olsa izahına çalıştık. Onuncu bölümde ise, iman makamını açtık, birer anahtar mesabesinde bir şeyler anlatmak istedik. Fakat, âmentübillêhi dediğimiz zaman Amentü bil-lahi, bizâtihi ve sıfâtihi olması gereken, sıfatı da zatına lâyük ve uygun olarak tanımak, bilmek ve

inanmak lâzım. Sıfatlarda ihtilaf doğuyor. Doku-zuncu bölüm fûrû ile alâkalıdır. Fıkıhla, fûrû ile ilgili olan ihtilâflar, akâide bağlı değildir. Buna bir zarar vermiyor. Fûrûdaki ayrılık önemli bir şey değildir. Fûrûdaki bu ayrılık teshilattır. Fakat, itikad kısmındaki ihtilâf, usûldeki ayrılık itikadîdir. İtikâda esas zarar veren budur. Bizi Cehenneme ileten, ebediyen bırakan, veyahut da mutlaka az veya çok zarar veren itikattaki bozukluktur.

Kişiyi Cehenneme ileten veya iletecek olan itikadî bozukluktur.

Zîrâ, önceden bahsetmiş olduğumuz fırka-lar hakkında, bazıları adetâ İsevîler kadar, onlara yakın bir inançları vardır. Yani sıfat hususunda onlara yakın bir inançları vardır. Yani sıfat hususunda onlara uygun durumları vardır. Hatta imam-I Aliye söyledikleri âdetâ, Nasaranın Hz. İsâ'ya söyledikleri kadar birbirine yakîn bir durumu vardır. Onu da ilâh tanırırlar. Bu çok tehlikelidir.

Bunların bazıları sâbiîn, bazıları mecûsidir. Bakın kaderiyyeyi Rasûlullah (Sallallahu Aleyhi Vesellem) "Ümmetimin mecûsîleridir." diye tâbir ederler. Aynı zamanda da Sakar Cehennemine de girerler. Böylelikle, bu da Rasûlullah'ın (Sallallahu Aleyhi Vesellem) mûcizelerindendir. Zîrâ, Yahudiler 71 fırka, Nasâra 72 fırka, ve ümmetinin de 73 fırka

olacağını Hadis-i Şerifle bildirmekte, bunu da, sünen-i Ebî Dâvud, Tirmizi, Nesêi ve İbni Mâce rivâyet etmektedir. Hatta rivâyetleri buraya kadar beraberce getirirler. Sonunda da **كلهم في النار**

yani hepsi de Cehennemliktir buyurur. Fakat, Cehennemliktir derken, Cehennemlik oluşları temelli midir, ebedî midir, yoksa, girer sonra çıkar mı? Bu ise itikad nisbetlerine göredir. Bunun artık inceden inceye üzerinde duramayız.

Rasûlullah'ın (Sallallahu Aleyhi Vesellem) belirttiği ve buyurduğu bir Hadis-i Şeriftir. Sağlıklı sıhhatlidir. Bu câri' hâdiseler Rasûlullah'ın (Sallallahu Aleyhi Vesellem) mûcizelerindendir. Demek ki bu olacak şeylerdir.

Ancak, burada Rasûlullah (Sallallahu Aleyhi Vesellem) istisnâ olarak **الافارقة واحدة** illâki bir fırka müstesnâdır. Bu fırka hangisidir Ya Rasûlallah diye sorulduğunda **فرقة ناجية** bu fırka necât bulan bir firkadır. Alel Hak olan bir firkadır diyerek: **انا و اصحابي عليها**." Bugün içinde bulunduğum,

Ashâbımla birlikte kullandığımız ve devam ettiğimiz, itikatlarımız, tevhid anlayışımız ne ise, "fırka-i nâci-

ye“ itikatları da bize uyan ve bizimle berâber aynı itikad ve tevhid âkidesine sahip olan fırkadır. İtikadları böyle olanlar fırka-i nâciye kısmındandır." bu yuruyor.

Bunu da sonradan gelen zatlar tamâmen fırkatün nâciye dediğimiz, Ehli Sünnet vel Cemâat fırkasıdır diye tabir etmişlerdir. Ve böylece nâciye dediğimiz de fevzû necât bulan bir fırkadır. Fevzû necât, Rasûlullah ile birlikte Cennete ilk giren fırkadır.

Ve böylece onuncu bölümde iman makamı ile alâkalı deliller getirdiğimiz zaman buna da orada bir işâret vermiştik.

Tâbiîn devrinde 70 âlim, en ileri kademeli olan ahkâm erbabları, akâid erbabları, ittifakla kabûlendikleri Rasûlullah (Sallallahu Aleyhi Vesellem) bu dünyadan ayrılırken, Ashâbıyla birlikte tevhidleri, akideleri nedir? diye kabul ettikleri, bunda ittifak halinde oldukları bir tevhid akidesidir. Bu minval üzere, sizlere bunu mücmelen serdetmiştik, söylemiştik, okumuştuk.

Fakat, arzuluyoruz ki, teker teker bir parça daha âyet ve hadislere delâleten genişletmek azmindeyiz.

Biliyorsunuz ki Hak yol birdir. Hak yol, öyle teferruatlı, çok tefrîkâ haline düşmez. Rasûlullah

(Sallallahu Aleyhi Vesellem) ve ashâbı neye nasıl inanıyorlardı, âkideleri ne idi ise, bunların akideleri de budur. Neden? Birgün Abdullah İbni Mes'ud (r.a.) şöyle der: "Rasûlullah (Sallallahu Aleyhi Vesellem) ile birlikte berâber oturuyorduk. Mübârek, bir parmağıyla yere bir çizgi çizdi ve bu çizgi gâyet düzgün, sağında ve solunda da ikişer çizgi çizdi. Ve dedi ki: "Görüyor musunuz bu çizgiyi? Ashab: Evet Ya Rasûlallah. Buyurdu ki: "Bu dosdoğru olan çizgi müstakîm olan benim yolumdur. Alel Hak olan budur.

Bu sağında ve solunda olan çizgiler, herhangi bir kimse benim yolumdan çıkış yaparsa buna dalâl, tâbir edilir, bu dalâlete girmiş olur. Zîrâ, fırka-i dalâl, Rasûlullah'ın (Sallallahu Aleyhi Vesellem) yolundan ayrı düşen kimselerdir. Sağı da demiyor solu da demiyor. Hangisi olursa olsun bu yollardan birine saparsanız, aladdalâlsiniz, ve her yolun başı birer şeytan vardır." diye buyuruyor. Bunu bir âyet-i celile ile açıklıyor:

ان هذا صراطى مستقيماً فالتبعوه

"Bu benim dosdoğru olan, hak olan yolumdur, buna tâbî olunuz."

ولاتتبعوا السبل فتفرق بكم عن سبيله

"Diğer yollara düşmeyiniz, benim yolumdan çıkış yapmayınız." Zîrâ, hem tefrîkâ yolunda olmuş olursunuz, hem de dalâlete girmiş olursunuz. Bundan hem tefrikâ doğar, hem de haktan bâtıla düşersiniz, yani dalâlete düşersiniz. Allahü Zülcelâlin bu hususta vasiyeti şudur ki sizlere: "Benim bu yolumdan çıkmayın, zîrâ öteki yollar dalâldır."

ذَلِكُمْ وَصَّاكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

(En'am/153)

"Allahın sizlere vasiyeti, Allah korkusu sebebiyle, ehli takvâ olasınız." Takvâ dediğimiz, bir kalkan mesabesinde, üzerinize gelecek olan nâhoş şeylerden takvânın bir kalkan gibi korumasıdır, Allah korkusudur. Allahü Zülcelâlin: **تَتَّقُونَ** diye buyurdu-

ğudur. Gâye ittikâ yani korunmaktır. Korunması ne ile olur, Havfullah ile kendinizi koruyun. Başka herhangi bir sapıklığa düşmeyesiniz. Zîrâ, Rasûlullah'ın (Sallallahu Aleyhi Vesellem) yolundan ayrılmak dalâlettir. Allahü Zülcelâl bizleri korusun. İnâyeti ve tevfi-kâtî bizden esirgemesin. Bizi nefsimizle başbaşa bırakıp hizlâna düşürmesin. Alel hak olan Rasûlullah'ın (Sallallahu Aleyhi Vesellem)

yolundan, sırat-ı müstakîmden cümlemizi ayırmasın. Amîn.

Kardeşlerim,

Ashabı Kiramın itikadları ve tevhidlerinin ne olduğunu sizlere serdedeceğiz. Allahü Zülcelâlin inâyeti ve tevfikâtinin dâima bizimle beraber olmasını niyaz ederiz. Ve bizleri bu hak yoldan da ayırmasın. Cümlemize iman-ı kâmil ve hüsnü hâtimler nasip etsin. Amin.

Gelelim mevzumuza, evvelâ الرضاء بالقدر

yâni Allahü Zülcelâlin: الرضاء بقضائه وقدره Allahü

Zülcelâlin hükmü ve takdiri, yani حكم وقدر Alla-

hü Zülcelâl, hüküm verir ve takdir eder. Buna karşı

da: والصبر, emrine de teslim olmak, والتسليم لأمره

تحت حكمه Allahü Zülcelâlin takdirinin cereyânı

altında, tahammül edilmeyecek, bazı hesabımıza gelmeyen, hoş görmediğimiz musîbet, beliyye, ölüm kalım, zarar ve benzeri olan şeylere karşı da

sabırlı olmak. Şimdilik teker teker bundan bahse-
deceğiz.

Evvelâ, Allahü Zülcelâlin hükmü ki, O, bir
şeye hükmeder, karâra bağlar, ondan sonra **حکم**

وقدر yani kadâ, bir şeye hüküm verir, arkasından

da takdir eder. Artık, hükmünden çıkacak olan ne-
lerdir? Bunlar, tüm mülkünde, melekûtünde, kulları
üzerinde neler cereyan edecekse, bu ceryanları
karşısında, zarar, yarar, ğanîlik, fakirlik, güçlük,
ölmek, yitmek, var olmak, yıkmak, zelzele gibi ne-
ler gelecekse, olacaksa bunların, vakti de, tâyîni de
tamâmen kaderi takdiridir, onu takdir eder Rabbi-
miz.

Kimse onun kaderine, takdîrine karışamaz.
Hâşâ. Şerîki yok, naziri yok, onun mülkünde kim-
senin tasarrûfu yok, Allahü Zülcelâlden gayrisi yok,
bizâtihi, kâimdir. Dilediği şekilde tasarruf eder.
Kâhir bir gücü vardır:

حكيم الخبير dir. Hükmünü verir ve neler

oluyorsa, neler olacaksa tamamen ilminde ve ha-
berindedir. Bunlar hep bildiği şeylerdir. Onun için
şurada bize, bu hükmü ve kaderi karşısında bakı-

niz ne buyuruyor? والتسليم لأمره emrine teslim

olunmasıdır. Madem ki Rabbül izzeyi ilâh tanıdık, madem ki zatı ve sıfatıyla tamamen kabul ettik, şu halde her hal ve durumda teslim olmak gerekmez mi? Teslim olmayınca ne olur? Ona, karşı gelmiş oluruz.

Halbûki, hiçbir ferдин ona karşı gelmeye gücü yoktur. Yani, kâinât bir araya gelse, Kayyûmün bizâtihi güçlü, azim, şu kâinâtı yoktan var eden Allahü Zülcelâl'e karşı acaba, kimin haddi ki bunu durdurabilsin. Eğer durdurdu ise, kimin haddi ki bunu işletebilsin, veya yürütebilsin. Bir zerreyi yaratması mümkün müdür? Herhangi bazı icâtlar varsa, bu icadın esasen maddesini icâd eden kim? Allahü Zülcelâldir. İnsan sadece yaratılan maddeleri mezcederek (birleştirek) bir şeyler meydana getirir. Yoksa, hiç yoktan var edecek olan yalnız Allahü Zülcelâldir. Başka hiçbir varlık bunu yapamaz. Hiç yoktan var etmek, işte bu Allahü Zülcelâlin Hâlikiyetidir. Ama varmış da birleştirek, mecz ederek bir şeyler meydâna getirdi ise, o ayrı bir mesele. Zaten var, var olan şeyleri birleştirek başka bir varlık oluşuyor. Bu yoktan var etmek değildir.

Onun için esasen, Allahü Zülcelâlin hükmü ve kaderi karşısında burada ona teslim olmak gerekiyor. Ayrıca hükmü altında da ona sabretmek düşüyor. Çünkü, hükmünden takdirine, takdirinden de meydana gelecek olan nedir? Teslim olmak, tesliminden sonra da, kendisine gelecek olan, belki zarardır, belki de yararlıdır. Belki de nîmettir, belki de musibettir, belki de kerem ve ihsandır.

Dolayısıyla, teslim olmak ve sabretmek lâzım. Çünkü, sabrın da gerektiği oluyor, ya sabır olacak, ya da şükür olacak, ikisinden birisi mutlaka olacak.

Bir kul dâimi olarak, her zaman dört şeyin içerisinde. Bu ya itaattir, ya mâsiyettir, ya nîmettir, ya da nikbettir.

Meselâ, vücûdunda veya mülkünde veya başka bir şeyinde, düşündürüp üzecek bir hal vardır. Veyahut da bir rahat ve huzur verecek, ferah verecek bir şey vardır muhakkak.

Kul şu dört şeyden hâli değildir. Sizlere şu dört ana temel olan şeylerle, onların hakkında, onlarla ilgili olan Âyet ve Hadisleri hatırlatmaya gayret edeceğiz.

KADÂ VE KADERE RIZA

Başta rîzâ, kadâ ve kaderine karşı rîzâ göstermek, hoş görmek. Yani rıza, hoş görmek demektir. Dolayısıyla buradan sâdır olacak olan, kadâ ve kaderinden gelecek olan emrine karşı teslim olmaktır. Bu emirden, yani teslimden, ne gibi bir hüküm çıkacaksa yarar veya zarar. Bu yarar kısmından ise şükre dönüştürür, zarar kısmından ise, nefsimizin arzulamadığı bir şeyler ise, bu da sabır gerektirir. Velhasılı ana temel budur.

Hadis-i Kudsiler aslında Allahü Zülcelâldendir, fakat lâfzı Rasûlullah'tandır (Sallallahu Aleyhi Vesellem). Manasını Allahü Zülcelâlden alıyor. Rüyâ yoluyla veya ilham yoluyla alınıyor:

الحديث الشريف: عن انس ابن مالك رضاللة عنه
عن رسول الله صلاللة عليه وسلم : قال: قال الله
عزوجل من لم يرضى بقضائى وقدرى فاليلتمس رباً
غيرى

Başka bir Hadiste de:

من لم يرضى بقضائى ولم يصبر على بلائى فاليلتمس
رباً سوائى

Başka bir Hadiste:

من لم يرضى بقضائى ولم يشكر نعمائى ولم يصبر على
بلائى فاليلتمس رباً سوائى

Başka bir Hadiste de, bu doğrudan doğruya Levhi Mahfûza ilk yazılan nesnelere bir tanesidir. Başta şöyle buyuruyor:

إنانا الله لا اله الا انامن لم يرض بقضائى ولم يشكر
نعمائى ولم يصبر على بلائى فاليلتمس رباً سوائى

Bu Hadisleri Taberânî, Beyhakî, ved Deylemî vb. zevat rivayet etmişlerdir.

Gelelim baştaki Hadîs-i Kudsiye, Allahü Zülcelâl buyuruyor ki:"Kim ki hüküm ve kaderime rızâ göstermezse, kendine benden başka bir Rab bulsun, arasın." Başka bir Hadiste de: "Kim ki hüküm ve kaderime rızâ göstermezse, vermiş olduğum beliyeme de sabretmeyecek bir kulum varsa, onlar da kendilerine benden başka bir Rab arasınlar. Madem ki, benim Rubûbiyetimi pek yerinde görmüyor, şu halde başka bir Rab arasın." buyuruyor.

Başka bir rivâyette ise: Bu Hadis Levhi Mahfuzda ilk yazılanlardan bir tanesidir, bunda ulûhiyyetini îlân ediyor. "Benden gayri İlâh yok, ancak İlâh benim yani mâsivâ yok, onu nefy ediyor.

Ancak, ulûhiyyetin kendisine ait olduğunu bizâtîhi Allahü Zülcelâl, kullarına ilân ediyor.

Madem ki İlâh, madem ki Rab... şu halde arkasından ne buyuruyor:

"Kim ki, benim hüküm ve kaderime rıza göstermezse, benim nîmetlerime karşı şükretmezse, benim beliyelerime karşı sabretmezse, şu halde kendine başka bir İlâh, başka bir Rab arasın. Çünkü İlâhlık ayrı bir mesele, Rablik ayrı bir meseledir.

Rabbin: Kul ile münasebeti çok fazla, umum idârecelik Rab ismi Celâline bağlıdır. Rubûbiyete bağlıdır. Rab, besleyici, terbiyeci demektir.

Kardeşlerim,

Ezelden ebede kadar, üzerimizde bir ahdimiz vardır. Ahdümîsakımız vardır. İlâh kabul ettik, Rab kabul ettik, Ulûhiyyetini zâtiyle, sıfatıyla, kemâliyyetiyle kabul ettiğimizi ilân ettik ve kabul lendik. Bunda aranan noksanlık ve hâşâ Rabbimize yakışmayan bir sıfatı akla getirmemek lâzımdır.

Bunun üzerine bu hadislere dikkat ederek, biz de şöyle dâvet ediyoruz. Mü'min kimsenin dili kalbinin arkasındadır. Fakat, münafık kimselerin dili ise kalbinin önündedir. Münâfık kimse, düşünmeden, tefekkür etmeden, incelemeyen, diline geleni

savurur. Bu dilimizden dolayı çok felâketlere uğrarız. Zîrâ, buyruluyor ki:

حفظ اللسان سلامة الانسان

("İnsanın muhâfazası, diline bağlıdır.") buyruluyor.

Hani şöyle bir kavil vardır. Bu dil, insanı vezir de eder, rezil de eder. İşte dil bu. O sebeple, sizleri dili kalbinin arkasında olanlardan olmaya davet ediyorum. Konuşmadan önce, şöyle bir düşünün. Kalbiniz, söyleyeceğiniz sözler için ne diyor, kalbinize bir danışın, ondan sonra konuşun.

Şu Allahü Zülcelâlin ilân ettiği hadislere ve ilân ettiği manalara rıza göstermeyen, nimetlerine karşı şükürünü ödemeyen, beliyyelerine karşı da sabretmeyen, kendisine başka bir Rab bulsun, buyuruyor.

Artık ne yüzle gidebiliriz? Huzura nasıl çıkabiliriz? Karşısında olduğumuzda hangi yüzle bakabiliriz? Merhametini aradığımızda, nasıl bir yüzle merhamet isteriz? İnsan bunları düşününce karşısında tamamen toprak olmayı, yok olmayı arzuluyor. İnanın ki bu ağır bir sorundur. Allahü Zülcelâl bizlere mûin olsun.

Hz. Ömer (r.a.) şöyle buyuruyor: "Rabbimden herhangi bir emir, bir hüküm gelse, evvelâ hemen düşünürüm, acaba bu emir ve hüküm nere-

den geliyor? Bir kul tarafından mı? yoksa Rabbim tarafından mı?

Rabbimden geldi ise, sevdiğimden ve hüküm altında olduğumdan dolayı, ister hoş olsun, isterse nâhoş olsun, bunu canla başla hoş görür ve kabul ederim. Çünkü Allahtandır, reddine kâdir değilim. Başka herhangi bir kuldan gelmektense, Allahü Zülcelâlden gelmesini hoş karşılarım. Ayrıca da düşünürüm, benim gücüm buna yeter durumda mıdır, değil midir? Tahammül edilir mi, edilmez mi? Tahammül edilecek durumdaysa, Allahü Zülcelâle şükrederim. Daha da ötesini düşünürüm, acaba bu, benim dünyama mı Ahiretime mi zararlıdır. Dünyama zararlı ise, Ahiretime bir zararı olmadığı gibi, bilakis, menfâati vardır. Çünkü, üzücü bir hal olduğu zaman buna da sabredersem, Ahiretimi mâmur etmiş olurum.

Zîrâ, beliyeye kısmı, öyle avantajlıdır ki, insanın derecelerini yükseltir ve günahlarını ref eder, (ortadan kaldırır.) hatalarını yok eder, bu çok mühimdir.

Bundan dolayı, Hz. Ömer (r.a.) bu düşünceyle, bu halle böylece devam eder ve hoş görür. Gelelim başka bir noktaya, buna da dikkat ediniz.

Benî İsrâil devresinde, bir cemâate Allahü Zülcelâl bir peygamberini göndermiş. O devrede,

on sene gibi bir müddet içerisinde, yoksulluk, fâkirlik, açlık ve aynı zamanda da bit istilâsına da uğramışlar, bittende de muzdarib olmuşlar.

Bu on senelik müddet içinde devam ederken o peygamber Allahü Zülcelâle yalvarıyor. Bu durumun refine ve define çalışıyor. Bu müddetin hitamında Allahü Zülcelâl şöyle buyuruyor: "Ey kulum, ben seni Peygamber olarak nübüvvetle müşerref kıldım. Bu nîmet-i azîme karşısında sen on senedir, mütemâdiyen durmadan, benim vermiş olduğum bu gibi beliyeye ve mûsibetin refine define çalışıyorsun. Ben seni ve dünyayı yaratmazdan evvel, bu vâkı-â benim Projeme girmiştir. Benim Projem dâhilindedir. Kadâ ve kaderimde, tamâmen hükmümden geçmiştir. Ben senin için, bu Projemi mi değiştireyim? Yoksa bu dünyayı tekrar baştan başa bir nizamamı çevireyim. İzzetim ve Celâlim hakkı için, eğer kalbinde, böyle bir şikâyet ve nâhoşluk duyarsam seni nübevvet divanından silerim." buyurdu.

Hülâsa, geçen bölümde bahsetmiştik. İmam-ı Ali ile bir kaderiyeci karşı karşıya geldiklerinde, kader hususunda sormuş da, Hz. Ali (k.v) "Kader, karanlık bir yoldur, girme." buyurmuş. Adam yine sorar. Hz. Ali cevaben: "Kader, sahili olmayan bir denize benzer dalma." buyurur. Adam

yine sorar: Hz. Ali:" Kader Allahü Zülcelâlin sırlarından bir sırdır, kullarından gizli kılmış, araştırma, teftişe kalkışma." buyurmuş. Adam tekrar sorunca Hz. Ali (k.v.): "Behey ahmak, Kader, Allahü Zülcelâlin ezelden ebede kadar bir projesidir, bunu yürütmektedir. Bunu yaparken hiç sana sordu mu, senin rızânı mı arayacak, idâreciliği senden mi sorup öğrenecek." diye buyurdu.

Dolayısıyla, İmam-ı Alinin o kaderiyeciye verdiği cevapları duymuş iseniz onuncu bölümde genişçe açıklanmıştır. İşte bu projeyi Allahü Zülcelâl o Peygambere de tekrarlıyor.

Kardeşlerim,

Bakınız, yani şöyle aklımıza getirelim, ezel hâli, ervah üzerinde bir elestü devresindeki cârî olan ahdü mîsaklar, ervah üzerinde bir imtihan sansûründen geçmiştir, geçirilmiştir. Ervah o anda zaten iyi, pak, temiz, çürük, neler oldu ise, o zamanki ruhların benimsedikleri, hoş gördükleri zarar veya yarar, neler üzerlerinden geçti ise, ne gibi haller olundu ise, Allahü Zülcelâl bunların hepsinin ezel hükmünü, ezel lêvhâsında, kendinde mevcuttur. Ama gizli tutmuştur. İşte, Allahü Zülcelâl ile kul arasındaki olan sır, bu sırdır. Kader sırrı böyle gizlidir.

Bizim karşımıza bir vâkıâ çıktığı zaman hemen îtiraz ederiz. Arkasındaki gâye ve hikmetini düşünmüyoruz. Acaba, bu gelen vâkıâ neye dayalı, Allahü Zülcelâlin kullarına bir garazı mı vardır? Hâşâ. Yani ibâdet edin, etmeyin, şunu yapın, bunu yapmayın dediğinde bunlara bir ihtiyacı mı var? Azâmetini fazlalaştıracak veya azaltacak mı? Hâşâ...

یاعبادی انکم لن تبلغوا ضری فتضرونی ولن

تبلغونفعفتنفعونی

Hadis-i Kudsîde: "Ey kullarım, ben sizlere bunları söylerken, bana yarar verecek bir güçte değilsiniz. Zarar verecek güçte de değilsiniz. Ne yararınız, ne de zararınız bana gelmez. Sizlere râcîdir." buyuruyor.

Bundan dolayı, Allahü Zülcelâlin takdirinde herhangi nâhoş bir şey gelse dâhî, bu bir hikmete mebnîdir. Yani bu, gereksiz, lûzumsuz ve abes bir şey değildir. Yalnız bunu böyle bilemediğimiz için yanlış yargılara ve düşüncelere varıyoruz.

Bir mühendis, bir proje hazırlar, biz bu projeyi meydana geldiği zaman, icra edildiği zaman görebiliriz. Meydana gelmeden, daha başlangıç safhasında bu direği neye buraya dikmiş, sebebi nedir? Bu şeyi neye yapmıştır? Deriz ama yararını

gördüğümüzde, hâşââ, bu şey bunun veya şunun için yapılmıştır deriz. İşte o zaman karar ve hüküm verebiliriz.

Bir mühendis, çok kabiliyetli, çok bilgili, teknik ve fenden çok iyi anlayan bir mühendis bir proje yaparsa, hiçbir bilgisi, tahsili olmayan bir kimse gelip bu projeyi karıştırırsa, bu hoş görülür mü? Bu hususta hiç ilmi ve bilgisi olmayan biri böyle bir plân ve projeyi karıştırıp bozarsa, bu hoş olur mu? Hiçbir kimse bunu tasvip etmez.

Çünkü bu, o mühendisin sanatıdır, branşıdır. Sonuna kadar, yani bu fabrikanın getireceğini, yararını, zararını, maddesini ve ne gerekiyorsa bunları hesap etmeden bir proje çizilmez ve yapılmaz da. Öyle üstünkörü bir proje mi olur? Bilhassa bu, Allahü Zülcelâlin projesi olursa başka bir şeyle kıyas etmek olur mu?

Bizim gibi zavallıların kalkıp ta, Allahü Zülcelâlin yürütmekte olduğu ilâhî projeyi değiştirmeye ve karıştırmaya çabalaması ve kendi muradını, muradullahın üzerine çıkarmaya çalışması, uygun ve makul bir şey olur mu? Hoş olur mu bu? Düşünün bir kere.

Kardeşlerim,

Onun için, Sahâbe-i Kiramın (Radiyallahü anhüm ecmeîn) bu anlatmış olduğumuz hususlarda esâsen îtikat ve tevhitleri nasıldı? Buna dikkat edin ki, onlar nasıl inanmışlar, kabullenmişler, nasıldan hoş görülü olmuşlar. Hiç itirazları da yok, şikâyetleri de yok, karşı olma da yok. Hâşâ... O kadar rızâ göstermişler ki, en üstün derecede olmuşlar. Hiç nâhoş bir şey görmemişler. Tamamen hoşgörü içinde olmuşlar, en üstün dereceye gelmişler ki: Böyle olunca, Allahü Zülcelâl bu dünyâda bile kendilerine müjde vermiştir.

رضاللة عنهم ورضواعنه

"Allah onlardan râzı oldu, onlar da Allah'tan râzı oldular." Çünkü râzı olduğunu bildiler de nasıl ki kendileri Rablarından râzı iseler, Allah da onlardan râzı oldu. Bu dünyâda dahi bunu müjdeledi. Bizi ise Cennette müjdeleyecek. Allahü Zülcelâlin izni ve inâyetiyle cennete girdiğimizde, işte orada bizlere de bu müjdeyi verecek. Nîmetin en azîmesi şudur ki, Rabbimiz soruyor: "Ey kulum daha daha ne istersin." Biz de: "Ya Rabbî, isteyecek bir yüzümüz ve hâlimiz kalmadı ki, yani aklımıza, fikrimize gelen şeylerin çok çok üstünde bulduk, verdiniz, daha ne isteyelim?" Rabbimiz: "Daha üstünü de vardır." der. Daha üstünü nedir? diye sorduğumuzda:

احللت عليكم رضائي لاسخط بعده ابداً

"Ben, rızâmı sizlere helâl kıldım, artık arkasında hiçbir gazab yoktur." buyurur. Artık işimiz garanti, işte o zaman çok seviniriz. Sahâbe-i Kiram (Radiyallahü anhüm ecmeîn) ise, bu dünyada dahi, Allah onlardan râzı oldu, onlar da Allahtan râzı oldular. Çünkü, onlar da, Allahü Zülcelâlin râzı olduğunu bildiler.

Allahü Teâlâ, cümlemizi de râzı olduğu kullarından eylesin. Amîn.

Aziz Kardeşlerim,

Sahabe hususunda kısaca da olsa bir şeyler söyledik, okudunuz. Sahabe deyince, her zaman anlattığımız gibi onlar hakkında düşünerek, ölçerek konuşmak lâzım. Çünkü, bu devremizde de Sahabe-i Kiramı çok güzel anlatırız. Dolayısıyla Sahabe de olasımız geliyor veya sahabeye benzemeyi de arzuluyoruz, bu hoş bir şeydir. Fakat, bu bizim için mümkün olmayan bir şeydir. Neden? Gerçi bazı Hadis-i Şeriflerde âhir zamanda, şunu yapan, bunu işleyen Sünnetimle âmil olan Sahabe-ye nazaran yetmiş muâdili sevap alır, hem de sahabe sevabı v.b. gibi bunları böyle okurken, saha-

be olasımız geliyor veya kendimize bir hak tanıyoz.

Fakat, Allahü Zülcelâlin buyurduğu şu Âyet-i Kerimeyi bir kere olsun açıp görmüyorlar, hiç başvurmuyorlar:

لَا يَسْتَوِي مِنْكُمْ مَنْ أَنْفَقَ مِنْ قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَاتَلَ
أُولَئِكَ أَعْظَمُ دَرَجَةً

مِنَ الَّذِينَ أَنْفَقُوا مِنْ بَعْدُ وَقَاتَلُوا وَكُلًّا وَعَدَ اللَّهُ

الْحُسْنَى

(Hadid/10)

İşte bu Âyet-i Celîleye Müsâvî olmadıkları için, hat-ta sahabeler dahî birbirine karşı müsâvî değildir. Bedir ehli, Uhud ehlinden üstün, Uhud ehli, Fetih ehlinden üstün, Fetih ehli de diğerinden üstün, üstünlükleri böyle gidiyor. Üstünlükleri böyle kademe-li, kademelidir. Düşünün ki Hâlid Bin Velid ile Abdurrahmen İbni Avf (R. Anhümâ) aralarında nâhoş bir hadise geçmiş Hz. Hâlid, Hz. Abdurrahman İbni Avf'a biraz fazlaca sert konuşmuş. Rasûlullah hâdiseyi duyup çağırıyor ikisini de, "Aranızda ne alıp veremediğiniz var ki böyle yapıyorsunuz?" der. "Vallâhi, Mekke'nin fethinden önceki sahabe ile, Mekke'nin fethinden sonraki sahabelerin arasında, üstünlük bakımından fark Mekke'nin fethinden ön-

ceki sahabe bir dinar, hatta yarım dinar dahî infak etmiş olsa, Mekke'nin fethinden sonra sahabe olan kimse de Uhud dağı kadar dînar infak etse, Mekke'nin fethinden evvel bilhassa Bedir ehlinin infak edeceği yarım dînar veya bir dînarın bedeli bile olamaz." buyuruyor. Sahabe arasındaki farka dikkat edin ki, artık sahabe ile sahabe olmayanlar arasındaki farkı nedir? Şöyle bir düşünün, kendisinin sahabe sevâbı aldığını, hatta kendisini daha kademeli görenler, bunu okusunlar da, kendi maliyetlerini görsünler ve ona göre kimsenin hakkını aşmasınlar. Yani, umumiyetle beşer aynı eşit derecede değildir.

Sahabe olduktan sonra, bir kere: **وكلأ وعد**

الله الحسنى "Küllisine Allahü Zülcelâl husnâyî vâad etmiştir." Cennetliktir.

Zîrâ, bu Sahabe-i Kiram Rasûlüllâhın yetiştirdiği şahsiyetlerdir. Onun talebeleridir. Cenabı Rasûlullah'ın (Sallallahu Aleyhi Vesellem) mürşidliği altında yetişen mürîdanlarıdır. Acabâ, bir şeyhin yetiştirdiği müridlerle, Rasûlullah'ın (Sallallahu Aleyhi Vesellem) yetiştirdiği mürîdan arasında kıyası kâbil mi? Acaba bir hoca, bir imam ve bir alimin yetiştirdiği talebenin, Rasûlullah'ın (Sallallahu

Aleyhi Vesellem) yetiştirdiği talebe ile kıyas kâbil midir? Yani hiç değilse bunu iyice bir düşünün de, Rasûlullah'ın (Sallallahu Aleyhi Vesellem) talebele-riyle, Rasûlullah'ın (Sallallahu Aleyhi Vesellem) mürîdanlarıyla kıyas edecek bir kimse varsa, Allah-
tan hazer etsin, tevbeye gelsin, bunun Rasûlullah'a (Sallallahu Aleyhi Vesellem) ve Ashabı Kirâma karşı bir küstahlık, saygısızlık olduğunu düşünün de bu halden hazar etsin. Bunu böyle yapan kimse Rasûlullaha karşı utanmalıdır.

Zihninizi fazla yormadan kendi konumuza dönüyoruz. Gayemiz Sahabe-i Kirâmın itikadları ve tevhidlerini anlatmaktır. Ve böylece Sahabe-i Kirâmın, Allahü Zülcelâlin kadâ ve kaderine karşı olan rızalarını, razı olmalarını anlatıyoruz. Hikem sâhibi şöyle diyor:

اذا فتح عليك باب الفهم ❁ عاد المنع عين العطاء

"Eğer, Allahü Zülcelâl herkesin kalb basîretini aç-
mış olsaydı, yani keşfen görmüş olsaydınız, o za-
man Rabbimizden gelen şeylerin hiçbir farkının
olmadığını görürdük. Çünkü, Rabbimizin verdiği
veya vermediği, yine kendi iki sıfatının iktizasıdır.

هو المنع والمعطى " îtâ' eden de Allah, men' eden de

Allah" dır. Neden bir sıfatını kabul ediyorsun, hoş

görüyorsun da? başka bir sıfatına karşı geliyorsun. Bakınız, düşünce, bu düşüncedir. Tasavvuf erbabının hâli ise her ikisini de kabul etmesidir. Yoksa, diğerleri işte her zaman anlattığımız zâhiriyle batını arasındaki farkiyetini düşünün. Bizler gibi, ancak aklımıza Rabbimizin ismi gelirse, Hâşâ, Allahü Zülcelâl:

(هوالمانع - هوالضار) veya (هوالمانع)

(هوالمعطي) zarar ve menfaat Allahtandır. İta eden,

veren ve verdirmeyen de Allah'tır. (بسطة وقبض)

Allahü Zülcelâl bol vermiştir veya az vermiştir, kıt vermiştir. Yani bu isimler aklımıza geliyor da veya

(هوالباسط) veya (هوالشافي) veya şifayı veren Allah-

tır.

Hülâsa, Allahü Zülcelâlin isimlerini aklımıza getirirsek veya Allahü Zülcelâl aklımıza getirirse işte o zaman biraz akıllanıyoruz, şuurlanıyoruz. Ama, ötekileri ise her zaman söylüyoruz. Keşif erbabının kalb basîretleri, sıfatın işleyiş tarzlarını dahi görüyor. Bu işlenen nurlar âdeta bir iplik gibi, tâ levhi mahfuz ile kendi kalbi arasında yürümektedir, işlenmektedir. Nasıl şikayet etsin, nasıl hoş

görmesin, nasıl râzı olmasın. Nasıl teslim olmasın, nasıl nîmet nevinden ise şükretmesin. Çünkü, Mü'min olan için bunlar Allahü Zülcelâldendir.

Nasıl teşekkür etmesin. Yok eğer beliyeye ve musîbet geldi ise, الضار ismi Celâliyle bunu getirdi

ise, ismi صبور olan Allahü Zülcelâlin صبور ismine dayanarak, bundan haz alarak, böylece kendisini sabrına teşvik ediyor ve yöneltiyor. Mûsibet ve belâya karşı da sabretmelidir.

Kardeşlerim,

Hülâsa, bir daha mücmel bir şekilde, Allahü Zülcelâlin hükmüne, kada ve kaderine bağlı olduğu için, rızâ gösterdik, emirlerine teslim olduk.

Gelelim nîmet kısmına, Allahü Zülcelâlden olduğunu idrak içinde olduktan sonra, nimeti bir kuldandan alınca, bir kuldandan yararlanınca, neden ona kul köle oluyoruz da neden Allahü Zülcelâlin nîmetlerine şükretmiyoruz? Neden acaba?

Zîrâ, Allahü Zülcelâl de şükretmemizi emrediyor:

لئن شكرتم لأزيدنكم

diye buyuruyor. "Eğer nîmetime şükrederseniz, nîmetimi çoğaltırım. Hazinemde yok değil, arttırırım." buyuruyor. Müdrik olduktan sonra, yani nîmetimi idrak ettikten sonra, ben çoğaltırım diyor. Allâhü Zülcelâl:

وَلَئِنْ كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ

(İbrahim/7)

"Eğer küfrü nîmet edinirseniz, azâbım şediddir. Yani üzerinizden bu nimet zâ-il olur.

Başka bir Ayet-i Celîlede:

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ لَمْ يَكُ مُغَيِّرًا نِعْمَةً أَنْعَمَهَا عَلَىٰ قَوْمٍ

حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ

(Enfal/53)

"Nîmetimi herhangi bir kavme vermiş isem, onu benim nîmetim olarak gördükten sonra aslâ tağyir etmem, değiştirmem" buyuruyor. Neden? Çünkü o benim bir hediyemdir, ben hediyemi geri almam. Fakat, ne zaman ki o nîmeti, kendileri, yolunda ve yerinde harcamazlarsa, kendi enâniyet ve nefislerinden görürler de, nîmetimi tamamen nefislerinin, arzularının istekleri doğrultusunda hasrederlerse, işte o zaman zail ederim. Halbûki, mün'im olan benim, nîmeti veren ben olduğum halde, bu nazarla bakmazlar da, başkalarına müteşekkir olurlar. Eğer bu nazarla bakmış olsalar, Onun rızâsına

uygun olarak harcarlar. Mâdemki Allahtan geliyor. Allahtan gelen, Allah yolunda, Allah rızâsına harcanır. Hem kendi nefsin için olan ihtiyâcını temin et, hem de başkalarının yardımına koş. Esasen, Allahtan gördüğümüz zaman bunu yine Allah yolunda sarf etmeliyiz.

İşte ashâbı kiram, mübârekler, nîmet-i azîmeyi mün'im olan Allahtan görünce, savururlardı, ama savururlar da nereye, isrâfât mı yaparlardı? Hayır... Tebezzür mü yaparlardı? Hayır.

ان المبد رين كانوا اخوان الشياطين

"Tebzir eden (boş yere harcayan) şeytanların kardeşidir." İsrâf ise:

وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ

(Araf/31)

"Yiyiniz, içiniz, israf etmeyiniz. Allahü Zülcelâl israf edenleri sevmez." buyruluyor.

Mün'im olan Allahtan gelen bir şeyi, Ashab-ı Kiram gene Allah yolunda ve Allahın rızası ne ise oraya harcarlardı.

Evet, böyle devam ederse, nîmet oldukça fazlalaşır, bu ise, Allahü Zülcelâlin vâdidir. Ne zaman ki bu minvâl üzere olmazlarsa, demek ki kıymetini bilmiyorsunuz, kendi enâniyetinizle başbaşa kalıyorsunuz. Beni tamamen unutuyorsunuz, gör-

memezlikten, bilmemezlikten geliyorsunuz, böyle olunca Allahü Zülcelâl bu nîmeti üzerinizden er veya geç zâ-il eder.

Başka bir Hadiste de şöyle buyuruyor:

ان لله عبادةً اختصهم للنعم لمنافع العباد

"Allahü Zülcelâlin öyle kulları vardır ki, nîmetleri kendilerine ehil görür. Kendilerine verir. Neden verir? Diğer kulların menfaatlenmeleri için verir. Zîrâ, Allahü Zülcelâl gökten altın ve gümüş yağdırmıyor. Mutlaka Allahü Zülcelâl elden ele değiştirerek veriyor. Yani, birbirlerinin menfaatlenmeleri için, bir elden diğer ele verdiriyor. İşte dünyanın nîzâmı budur.

Eğer bu nîmetin kıymetini anlattığımız gibi, Allahtan görüyor, ve Allahın rızası nerdeyse oraya harcarsa, inanın ki Allahü Zülcelâlin اقامها فيهم bu nîmeti sürekli olarak devam eder. Ama ne zamanki kıymet ve değerini bilmezlerse, tuğyan ve buğyan ederlerse, nankör olurlarsa o zaman حولها الى

غيرهم sen bu işe elverişli değilsin, diye başka kimseye tahvil eder ve değiştirir. O nimete başka bir kimse bulur. Allahü Zülcelâl biliyor artık, projesini

nasıl yaparsa yapar. Onun için, zenginlerin zenginliği bu devremizde devam edemiyor. Fazla devam etmediğinin sebebi de budur. Nîmetin kıymetini bilmez de nankör olursak, er veya geç Allahü Zülcelâl o nîmeti zâ'il eder. Bu kesindir.

Şimdi biz, bu nîmetlerin şükrü üzerinde fazla durursak, bu dinlediğiniz eserler de fazla uzar. Fakat gâye sahabenin tezinin anlatıyoruz. Sabıra gelince, nîmeti bu nev'inden gördükten sonra, bunu tefekkür eden kişi vermemezlik edemez, bir kere Allah ona vermiş, o da Allah yolunda veriyor. Öteki ise, musîbet karşısında da sabredilmesi için, Vallâhi, musîbeti, sanmayın ki, böyle bir zor, veya hut de efendim, bir acâyibliktir. Tahammül edilmez değildir. Hakîkaten, bu musîbetin arkasındaki hikmeti bir araştırırsanız, bir anlasanız, bu musîbeti artık kendisi ister mi? İstemez fakat bir kere karşısında da olmaz. Neden? Çünkü bu büyük bir hikmete mebnî'dir.

Mahşer âleminde, âlimler ilimleriyle gelirler, âbidler ibadetleriyle gelirler. Mizânın önünde müşâhede ettikleri hal, beliyeye ile musîbetle, hastalıkla ve benzeri hallerle gelmiş olan kimseler, kendilerini taltifte ve ihsanda, ikramda gördükleri zaman âlimler ve âbidler onların hallerine gıpta ederler. Çünkü, onlara bambaşka bir muâmele vardır.

Bambaşka bir ikramlar ihsanlar vardır. Başkaları der ki; keşke, bizim vücudumuzu da demir tarakla tarasaydı da biz de bu nîmetlere hâiz olsaydık, nâil olabilseydik derler.

Nitekim Hz. Aişe (r.anhe) de şöyle buyuruyor:

"Bazı kimselerin ezelde kendisine bir vaadi vardır. Yetiştirileceği bir derece vardır. Fakat ibâdet yoluyla bu dereceye bir türlü erişemiyordur. Şu halde o kimseleri o dereceye musîbet ve beliyye yoluyla eriştiriyor." Neden? Bize bir belâ geldiği zaman, Allahü Zülcelâlin bizi sevmediğini sanırız. Eğer sevmemiş olsaydı Enbiya hiç belâ görmezlerdi. Biliyorsunuz ki beliyyenin en şiddetlisi Enbiya üzerindedir. Nedeni ise, derece yükseltmek içindir. Eğer Allahü Zülcelâl sevdiğine bol vermiş olsaydı, fir'avuna hiçbir şey vermezdi. Kâfire de hiçbir şey vermezdi, bunu daha önce söylemiştik, biliyorsunuz.

Onun için, bunlara vermesi de istidraç nevindedir. Kâfirin işi peşindir. Allahü Zülcelâl, ne verecekse tamâmen, bu dünyada amellerinin karşılığını, geçimine ait ne varsa bu dünyada verir de, gelecekte Ahirette sifra giderler. O sebeble, Hz. Aişe (R. Anhe) buyuruyor: Allahü Zülcelâl'in kuluna beliyye vermesi "Ya derecesini yükseltmek içindir

ve yahut da mühim bir zenbi vardır." Yani namazla, ibadetle o zenbi gideremiyor, bir türlü üzerinden atamıyorsa, bunu da beliyye veya musîbetle gidebilir. Neden? Çünkü, Allahü Zülcelâl Ayet-i Celîlede şöyle buyuruyor:

وَمَا أَصَابَكُمْ مِنْ مُصِيبَةٍ فِيمَا كَسَبْتُمْ أَيْدِيكُمْ وَيَعْفُو

عَنْ كَثِيرٍ

(Şuara/30)

"Herhangi bir mûsibet, size isabet ederse, bu musibet mutlaka elinizle kazanmış olduğunuz amelinizden mütevellittir." Bir çoğunu zaten Allahü Zülcelâl affeder. İşte bazı hatalarınızı da gidermek için çareler araştırıyor. Bu bir mihenk taşıdır, bu bir denetlemedir, imtihandır. Hem kendi yararın için, hem de sabır etmen için. Kendi menfaatin için ya derecenî yüceltir, ya da keffâre, zenbini giderir. Buna rağmen neden bunu kendinize bir ceza gibi görüyorsunuz?

Rabbimiz bizleri, fehmettiği kullarından eylesin. Bizlere şuur versin, idrak versin.

Bu minvâl üzere bu hikmetlere bakacak olursak, umumiyetle, hiç itiraz edecek, şikayet edecek, karşı olacak bir sebep yoktur. Çünkü, Allahü Zülcelâlin kuluna bir garazi yoktur. Kulunun mânen gelişebilmesi için bu yollara baş vuruyor.

Bu gün bir kişi, sevdiği birini doktora ameliyat ettiriyorsa, onu sevmediğinden midir? Onun sağlığı sıhhati için o hâle giriyor, o riske giriyor. Eğer kimsenin bir ayağını doktor kesiyorsa, bu doktor buna düşman mıdır? Ana veya Baba herhangi bir suçundan dolayı evlâdını dövdü ise, evlâdına karşı düşmanlık mı yapmış olur? Evlâdının kendi terbiyesi için yapmıyor mu? Ayağın kesilmesi ise, bu kangirenin daha ötesine sirâyet etmesin diye yapılıyor. Bundan dolayı, Sahabe-i Kiram (r.a.e), daima bu yönünü düşünürlerdi. Beliyyeye karşı sabretmek, esas aranılan yöntem budur. Bir düşünün ki, Allahü Zülcelâl o zaman nasıl hoş görüyor.

Allahü Zülcelâl zâlim değildir. Hâşâ... Allahü Zülcelâl kemal sıfatıyla muttasıftır. Her yönüyle nahoş bir sıfatı Allahü Zülcelâlin üzerine atfetmek, hatıra getirmek, kesinlikle yanlıştır. Çünkü, bunlar pürüzdür, küfre kadar insanı ileten şeylerdir. Allah korusun. Onun için bize düşen vazife, Rabbimizi her an için anmak ve hüsnü zan etmektir. Rahmeti çok:

إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَرَّءُوفٌ رَّحِيمٌ

(Hac/65)

"Allahü Zülcelâl, insanlık karşısında tamamen hem Rauf'tur, hem Rahim'dir." buyruluyor. Kur'an'da kaç yerde geçer, insanlığa karşı Rauf ve Rahim oldu-

ğunu îlân eder. Peki Rahim zaten belli, fakat, Rauf-
luk nasıl bir şeydir? Rauf o kadar nazik ki, kulları-
nın üzerine bir toz dahi konulmasını istemeyen bir
sıfatı îlâhidir. O kadar nazik ki, o kadar üzerine
titrer. Yani teşbih olmasın, bir kimse için: "O seni o
kadar seviyor ki, toz kondurmaz." deniliyor ya işte,
Allahü Zülcelâl'in Rauf sıfatı da öyle. Yani, insanlı-
ğa karşı bu minval üzere, Allahü Zülcelâli böyle
bilelim, başka şekilde değil... Rasûlullah Aleyhis-
selâtü vesselâm da beşeriyetin içinde, o da
mü'minlere tahdidlidir. Fakat Allahü Zülcelâl, nâsın
cem'ine, tamamen insanlığadır, buna kâfirler de
dâhildir. Çünkü, idare işi böylece, bu gibi sıfatlarla
idâre olunur. İdarecilik ayrı bir meseledir. İdarecilik-
te mutlaka rahmeti gadabına gâlip gelecek. Dâimî
iyi huyları, mülâyim, yumuşak ve tatlı dille olur.
İdârecilik esâsen budur. Sert mizaçlı olanlar idare-
ciliğe elverişli değildir.

Nitekim Rasûlullah (Sallallahu Aleyhi Vesel-
lem) buyuruyor ki:

امرنا بمدارات الناس

"Biz nâsı (insanları) idare etmekliğe emrolunduk."
Rasûllerin hâli budur, yani idarecilik yönüdür.

Dolayısıyla, şu bir âfâta, bir beliyeye, bir
mûsibete dûçar olan kimseler, eğer, bu yöntemleri
bildikten sonra, Allahü Zülcelâlin kemal sıfatını

bildikten sonra, acaba, buraya gelişinin hikmeti sebebi nedir? diye şöyle bir tefekkür ederler. Ve beliyeyi o kadar hoş karşılarlar ki, zîrâ, bu beliyenin arkasında büyük bir vaadi vardır. Hikemül atâ sahibi diyor ki:

الفاقات عايد المريدين

"Bu gibi hâle düşmeyi, âdeta onlar, bir bayram kabul ederler, bu onlar için bir bayramdır."

Yani, karşı gelmek değil, bayram olarak kabul ederler. Neden?

ربما تجده في الفاقات من المذيد ❁ مالاتجده في الصوم

والصلاة

"Namaz ve oruç ile yetişemeyeceğin dereceleri, ikrâm ve ihsânı, icâbında bunda alırsın." diyor. İşte, bu gibi mûsibet anlarında alırsın.

Hz. İmam-ı Rabbânî bile şöyle buyuruyor: "En kestirim yol, yani terakkiyat için, en kısa yol budur." diyor.

Böylece, Ebul Hasan-eş-Şâzeli dahi, bu hususta bir işaret vermiştir. Der ki: "Enbiya olsun, evliya olsun iptidâî devrinde mutlakâ, beliyeye ve mûsibetlere dûçar olmuşlardır. Hayatları çok çileli geçmiştir." Ve mîsâl vermiştir. "Nasıl ki, bir kabı kalaylamak istediğinde önce ateşe verip, pasını

gideriyorsun da öylelikle kalay kabul ediyor." İşte, Allahü Zülcelâl de, yetiştireceği kulu, ister nebî, ister velî olsun, bu çilekeşliği, bu beliyeye ve mûsibet ateşiyle tertemiz yapar da, öylelikle verilecek olan mertebeleri, böylece kalbine ilkâ eder.

Hülâsa, umarız ki, sahabenin îtikatlarını bu gibi noktalara dayandırarak, Allahü Zülcelâlin kada ve kaderine rıza göstermeleri, emirlere teslim olmaları, onun emrinden gelecek olan nimet ise şük-rünü veya nikbet ise sabrı nasıl yapacaklarını, hangi hikmete dayalı olduğunu düşündükleri takdirde, kemal sıfatıyla muttasıf olan Allahımız (Kerîm olan Allah Kerîmden hiçbir zarar gelmez,) yarardan gayrisi. Hâşâ. Çünkü kerîmin karşılığı le'imdir. Bu da beşeriyetin içerisinde en âdi sıfattır.

Dolayısıyla, artık Rabbimizi, ne töhmet ederler, ne de onun hakkında nâhoş şeyler akla getirirler. Canla başla bu şekilde bir rızâ ve teslim içinde olup sabır ederler. Bunda hiç şüphe etmezler. Allâhın izni ve inâyetiyle. Rabbimiz (c.c.) bu minval üzere muvaffak kılsın. Ashabı Kiram gibi değilse de bir nebzecik yapabilirsek ne mutlu bizlere... Artık bu meseleyi burada noktalıyoruz. Zîrâ, ana, temel mesele zaten budur.

Şimdilik ikinci noktaya geliyoruz. Bu ikinci cümleye gelince:

والأخذ بما امرالله به والنهي عن ما نهىالله عنه

واخلاص العمل لله تعالى

Allahü Zülcelâlin emrine sımsıkı yapışıp imtisal etmek, nehyinden de Allah korkusundan dolayı hazer ederek ictinap etmek ve amelini de hâlisane livechillêhi Teâlâ yapmak, başka bir şeye saptırmamaktır. Bu, üç noktadan ibârettir. Nasıl ki bundan evvelki, akâidle alâkalı idi. İtikad ise ana temeldir, îtikad sağlam olunca üzerine her bir inşaat yapılabilir. Yani sağlıklı, sıhhatli bir îtikad, inanç olduğu takdirde, o temelin üzerine her ne olsa konulabilir, yani sağlamdır. Onun için, bu üç noktadan birer nebze hatırınıza getirelim de, tevfiât Allahü Zülcelâldendir. Şimdi Allahü Zülcelâlin emrine imtisâle gelince:

Allahü Zülcelâli tanıdıktan sonra uluhiyyetini, kemal sıfatıyla muttasıf olduğunu, bizi yoktan var ettiğini bildikten sonra, hâlıkımızdır, râzıkımızdır. Bizi nimetlerle bezemiştir. Yâni üzerimizdeki, hâricimizdeki, melekût âlemi tamâmen bizlere hizmet etmiştir. Melekler dahi bizlere karşı hizmetçi nevindedir. Şu görüken mükevvenât, tamâmen insanlığa hizmet için verilmiştir. Bir Ayeti Kerimede de:

وَإِنْ تَعُدُّوا نِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُحْصُوهَا إِنَّ اللَّهَ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ

(Nahl/18)

"Allahü Zülcelâlin nîmetlerini saymaya yeltenirseniz, buna imkân yoktur." Bu nîmetler karşısında Rabbimizden bir emir gelmiştir. Bunu yaparken, Rabbimizin rızasını, hoşnutluğunu aramayıp da, şu veya bu kimse için yapılır mı? Yani bu düşünce sahibi olduktan sonra, çünkü, muhtaç olduğumuz Allah, bizi ezelden ebede kadar onun (tahtı hükmü altında) ve tasarrufundayız. Dünyada olsak veya kabrimize girsek dahi öbür âleme de gitsek, dâimî hiç ayrı kalmadığımız bir an, her nefes alıp verdiğimizde bir nefes alır, bir nefes veririz, tamamen Allahü Zülcelâlin hükmü altında yaşıyoruz. Böyle bir emri yerine getirirken, bizim gibi aciz bir kulu hatıra getirip de, şunun veya bunun keyfi diye aranır mı böyle bir şey?

Yani, şunun bunun hatırını yapalım derken, Allahü Zülcelâlin hatırını bırakırız da, bizim gibi aciz bir kulun hatırını yerine getirmeye çalışırız. Halbuki onun başına bir şey gelse gidermesine gücü yetmediği gibi, gelip de bunun keyfini aramak, mâkul bir şey midir? Elbette bu mâkul bir şey değildir, bunu hepimiz biliyoruz. Yani bir emri yaparken, Allahü Zülcelâl için yaparız. İtaat olsun veya başka, ne gibi bir emir olursa. İtâata dayalı, hayra

dayalı ne ise, bunu yaptığımız zaman tabî, Allahü Zülcelâlin hoşnutluğu için yaparsak mükâfatlandırır, Allahın bu hususta vâdi vardır.

Bunda hiç şüphemiz yoktur. Ama şunun bunun hatırı için yapıldı ise, inanın ki bu mâkul bir şey olmadığı gibi, aynı zamanda da Allaha karşı saygısızlıktır. Bu yönden, Allahü Zülcelâli değil, hâşâ... İnsanları kandırılmış olur.

Hülâsa, emri Allah için yaptık, Allah rızâsını celp için yaptık. Çünkü hüküm Allah'tandır, emir Allah'tandır. Rabbimizi sevdiğimiz için canla başla bunu yaparız. Üzerimize ağır da gelmez, külfet de gelmez, hâşâ.

Nasıl ki Allahü Zülcelâl varlığını hiç esirgemedi bizlere karşılıksız, hiç minnetsiz veriyorsa, yani minneti de yok, bizden bir karşılık da beklemiyor. Zaten karşılıklı olsaydı, kâfire hiçbir şey vermezdi. Onun için, rızkımız, erzâkımız, nîmetlerimiz hep karşılıksızdır. Yani zararı da kendimize, yararı da kendimize, bu bize râcîdir. Allahü Zülcelâl bunda ne fayda görür ki, Hâşâ... Böyle bir şey düşünmüyoruz.

HİKMETİN BAŞI ALLAH KORKUSUDUR

Eğer nehiy kısmından olacaksa o da hâkezâ. Çünkü, nehyinden kaçmak, mutlaka ve mutlaka Allah korkusundandır. Allahü Zülcelâl bizlere her zaman hâzır ve nâzırdır. Semî ve basîrdir, âlim ve habîrdir. Onun murâkabesi altındayız, bizi görüyor bir zerre kadar dahi onun nazarı dışında değildir. Hâşâ ve kellâ. Yani nefsimizin ve şeytanın arzuladığı bir şeyi yapacak olursak, bunu o anda hatıra getirmek lâzımdır. Şunu düşünelim ki, biz Rabbimizin murakabesi altındayız. Eğer bu minvâl üzere kabullendik ve inandıksa, bir mâsiyetten içtinâb etmek, gene bu mutlaka Allah korkusundandır. Gene bu Allahü Zülcelâlin gazabını celbetmeyip de, rîzâsına çevirtmektir. Zîrâ, şeytana ve nefse uyarak, bir masiyete girecek olduk da, fakat başka maniler çıktı, başkalarına utandık da çekindik, hazer ettik, korktuk. Esasen bunu yapmadığımızdan dolayı, Rabbimiz öyle bir Rab ki, bir seyyie yazmaz, işlenmedikçe yazmaz. Fakat, hasene bunun tersinedir. Bir şeylere azmettik yapmak istedik, içimizde bir hayır vardır. Haseneye yönelik bir şey vardır. Bu Allahü Zülcelâlin hoşnut olacağı bir şey ise, bunu yapamadığımızda dahi bir hasene verir. Ama yaparsak on veya daha fazla hasene verir.

Seyyi-e kısmına, mâsiyete gfireceğimizde, işlenmedikçe yazmaz. Ne zaman ki işleyecektik, mümkün de oldu amma, engeller çıktı da yapamadık. Engeller mahlûktan gelirse, Rabbimiz mükâfatlandırmaz. Fakat, engel olan şey esâsen Allah korkusu ise, o zaman seyyi-e işlemediğimizden, Allah korkusunun galibiyeti altında olduğumuzdan o zaman mükâfâtlandırır, bir hasene verir. Zîrâ:

رأس الحكمة مخافة الله

"Her hikmetin başı Allah korkusudur." Allah korkusu gâlip geldiğinde Allahü Zülcelâl boş bırakmaz, gene hasene verir.

Kardeşlerim,

Önceki bölümlerde bir hadis geçti, hatırlarsanız: "Bir mü'min, mü'min iken zînâ işlemez." diyor. Diğer mâsiyetleri mü'min iken işleyemez diyor. Demek ki işlediği takdirde mü'minliği kalkıyor mu? İmansız mı kalıyor? Bu, bu şekilde olur demek istenmiyor. İman-ı kâmil sahibi olsaydı yapmazdı. Kullarımdan çekindiği kadar, neden benden çekinmiyor. Her yerde hâzır ve nâzır olduğum halde neden benden çekinmiyor.

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ وَنَعْلَمُ مَا تُوَسْوِسُ بِهِ نَفْسُهُ وَنَحْنُ

أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ

(Kâf/16)

"Kendisine şahdamarından daha yakın olduğum halde, neden bu kadar cehâlet perdesine bürünmüş de beni görmemezlikten geliyor. Neden mahlûkumdan daha çok hazer ediyor ve korkuyor."

Ayet-i Celfîde:

يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِجَهَالَةٍ

(Nisa Sûresi/17)

"Sûû işlerken cehaletine bürünerek işliyor."

İsterse âlim olsa dahi, değil mi ki o anda cehaletinin perdesine bürünmüştür ve böylece işleyebilmiştir. İmanın nûrunu kalbinden çıkartmıyor, cevârihlerine dökülmüyor. Cevârihlerine nüfûz etmeyince, hem nefsinin, hem de şeytanın hükmü altında teslim olmuş demektir. Halbûki:

وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوَىٰ ۖ

فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَىٰ

(Naziat/40-41)

Eğer onda, havfi ilâhî hâkimiyeti olsaydı, Allahü Zülcelâlin azametini, celâliyetini kalbine indirse de, cevârihlerini onun korkusuyla titretse, Allahü

Zülcelâl bunun, bu havfu ilâhiyesi sebebiyle, nefsinin hevâsını tamamen ezer. Ve bundan sonra da Allahü Zülcelâl, bu minvâl üzere olduğu müddetçe Cennetle de müjdelemiştir.

فان الجنة هي المأوى

"Onun varacağı yer Cennetimdir." diyor Allahü Zülcelâl.

Allahü Zülcelâl bizleri tamamen havfı ilâhisine mazhar kılsın.

Amîne yâ Muîn.

ربنا لا تؤاخذنا ان نسينا او اخطأنا ربنا ولا
تحمل علينا اصراً كما حملته على الذين من قبلنا ربنا
ولا تحملنا ما لا طاقة لنا به واعف عنا واغفر لنا وارحمنا
انت مولنا فانصرنا على القوم الكافرين . آمين يا

معين

سبحان ربك رب العزة عما يصفون وسلام

على المرسلين

والحمد لله رب العالمين

اللهم إنا نسئلك بك ان تصلى على سيدنا
محمد و على سائر الانبياء والمرسلين
و على آلهم و صحبههم اجمعين . و آن
تغفر لنا ما مضى و تحفظنا فما بقى آمين .

Aziz Kardeşlerim,

Geçen bölümde Sahabe-i Kiramın itikadlarından birinci maddeyi okuduk. İkinci maddesi de, Allahü Zülcelâlin emirlerine tâbî ve Allahü Zülcelâlin nehiyelerinden ictinab, emir veya nehyi tamamen halisâne lillah için yapmak, Allahü Zülcelâlin rızâsını aramak ve Allahü Zülcelâlin sahatından ve gazabından korkmak sûretiyle bundan hazar etmektir dedik.

Eğer, emirlerinden hayır yollarından birini yapmak istiyorsak, Rabbimizin sevâbını, rızâsını emel ediyorsak, başka bir ortaklaşmaya hiç gerek yoktur. Bu inanç, bu talep olduktan sonra, başka bir ortaklaşmanın gereği yoktur. Bunlar hâlisâne

Allahü Zülcelâlin rızâsı ve hoşnutluğu için yapılır. Hepimizin akli bunu idrâk eder.

HARAMDAN SAKINMAK

Diğeri ise, nehyinden ictinab etmektir. Allahü Zülcelâl ğayyurdur. Kulundân hazer ettiğiniz kadar, kendisine karşı neden o kadar lâkayt davranıyorsunuz. Zîrâ, kulları kandırabilirsiniz, ama Allahü Zülcelâl kanmaz ki, hâşâ. Bunu bu idrakla düşünün. Bakınız Allahü Zülcelâl Ğayyurdur. Kendisine karşı bu kadar lâkâytlığı, bir kul kadar da kendisinden hazar etmediğinizi hoş görmüyor. Ondan dolayıdır ki, haram aksamları Allahü Zülcelâl'in tahdid ettiği hududlardır. İşte, bu hududlara tecavüz etmeyin diyor. Hadis-i Şerifte de:

اتقى المحارم تكن عبد الناس

"Sen nâs (insanlar) arasında âbid mi olmak istiyorsun. Abidlerin en âbidi olmak istersen haramdan sakın." buyuruyor.

Çünkü bu Allahü Zülcelâlin tahditleridir, hudutlarıdır. Hudûda tecavüz, saygısızlıktır. Bu sebeple, bu inançla baktığımız zaman, bakınız ne kadar hoş geliyor. Yapılırsa, Allah rızâsı için, onun hoşnutluğu için yapılır. Hazer edeceksek, bu hazer Allah korkusu için olmalıdır.

Zîrâ, Rasûlullah (Sallallahu Aleyhi Vesellem) buyuruyor ki: "Allahü Zülcelâle olan saygınız hiç değilse, içinizde en çok saygı duyduğunuz büyüğünüze nasıl saygı duyuyorsanız, (Yani büyükeleriniz karşısında herhangi bir şeye cür'et edebilir misiniz?) hiç olmazsa o kadar saygı duyun.

Madem ki, bir büyüğünüzü saydığınız kadar, onun yanında yapmaya cür'et edemediğiniz şeyleri, Rabbimizin huzurunda her zaman üzerinize rakip olduğu halde, neden bunu ihmal edersiniz ve mühimsemiyorsunuz.

İşte bundan dolayı Rasûlullah (Sallallahu Aleyhi Vesellem), böyle kimselerin "İman-ı Kâmil sahibi olmadıklarını" kast ediyor."

AMELLERİN SIHHATİ NİYYETE BAĞLI- DIR

Artık bunu fazla uzatmayalım, hulus bakımından, ibadet bakımından ortaklaşmayı anlatan, açıklıkla bunları serdeden beş veya altıncı bölümlerde hadis-i şerifler vardır. Ancak burada teberrükten şu hadisi, Hz.Ömerden mervidir ki, Cenâbı Rasûlullah (Sallallahu Aleyhi Vesellem) şöyle buyuruyor:

انما الاعمال بالنيات وانما لكل امرء ما نوى
فمن كانت هجرته الى الله ورسوله فهجرته الى الله
ورسوله. ومن كانت هجرته لدنيا يصيبها او امرأة
ينكحها فهجرته الى ما هاجر اليه

(رواه البخارى والمسلم)

Bu hadis esâsen İmanın, İtikâdın ana temellerinden birini teşkil eder. Bilhassa İslâm dîninin üçte birini temsil eder, İmam-ı Şâfiînin kavline göre. Neden acabâ? Zîrâ, zaten dilimizle, kalbimizle müslüman ve mü'min oluyoruz, daha evvel anlattık. Dolayısıyla bu dille ve bu kalble, dayandıracağı gâyeyi, kalbindeki olan hal ne ise, buna bağlıdır. Amellerimiz tamamen niyetimize dayalıdır. Böylelikle İmam-ı Şâfiî Hz.leri dînin üçte birini temsil eder diye buyurur. Yâni dinin bir köşesidir. Bundan dolayı (Aleyhissalâtü vesselâm) buyuruyor ki:"Tüm ameller niyete bağlıdır. Niyeti ne ise, onun karşılığını alır. Hayır veya şer, zarar veya yarar, ne ise onun karşılığını alır.

Hatta Sahabe-i Kiram, oldukça düşünerek kalblerine başvururlardı. Niyetlerini kalple birlikte birleştirerek, Allahü Zülcelâlin karşısında düşünerek, murâkabe ederek yaparlardı işlerini. Çünkü,

nazargâh-ı ilâhî esâsen kalbtir. Zaten farziyeti de bu niyetin kalbte olmasıdır. Dilimizle söylediğimiz müstehabtır. Fukahâya göre bu böyledir. Hatta İmam-ı Rabbânî dahi dille söylemeyi mekruh görür.

Çünkü, dile havâle ederken kalbimize ihtimam etmiyoruz, dilimizde birşeyler dolaştırıyoruz. Bunu dahi yeterli görmüyor. Niyetten gâye esâsen kalptir. Ve bazı şeyleri de kalbimize mualliktir. Dilimizle söylediğimiz yeterli değildir. İnsanın düşüneceği, her hangi bir ameli, fiili, kavli söyleyecekse, işleyecekse mutlaka kalbine yönelmesi ve düşünmesi lâzım. Ne söylecek, acabâ gâye nedir? Yapacağım bu ameli ne için yapıyorum? Rasûlullah (Aleyhisselatü vesselâm) bu minvâl üzere bu hadisi emretmiştir. O zaman kalbindeki olan niyet nisbeti derecesi ne ise, Rabbimiz hiçbir zerresini zâyî etmez. Hâşâ... Bunu yazar. Arkasından da: "Mekke'nin fethini biliyorsunuz ki, Mekke'nin fethinden evvel, Medine'ye hicret ettiklerinde, birçok kimse-ler, vatanlarını, mallarını, mülklerini terk ettiler, Allahü Zülcelâl'in ve Rasûlullah'ın (Sallallahu Aleyhi Vesellem) hoşnutluğu için, başka hiçbir gâyeye dayandırmadan. Zîrâ, oraya vardıklarında nasıl karşılanırlar, nasıl olunurlar bunu dahi bilmeden gidiyorlardı. Hayır veya şer, yarar veya zarar, artık ne ise bunu Allah için yaptılar. "Allah ve Rasûlü için

hicret ettiler ise, Allah ve Rasûlünün hoşnutluğunu alır. Rabbimiz hiç zâyi etmez. Adâleti, keremi ve ihsanı mevcuttur." "Hicret ettikten sonra, iyi karşılandılar, mallarını muhâcirlerle paylaştılar. Bir çok kimseler kardeşvâri, ev, mal, mülk, bir şeyler verdiler. Bunu duyan kimseler de yine aynı şekilde hicret ettiler, ama içlerindeki gaye bu ise, mal veya dünya için, hicret etti ise, Rasûlullah isabet eder." buyurdu. Veyahut da bir âile almak için gidiyorsa, bir kimse ki, Ümmü Kays isimli bir âilenin arkasına düşmüş, Mekke'de kendisi için bir âile sağlayamamış, Medine'ye giderken de onu almak için gidiyor. İşte bunu kast ederek, hicret ederken, Rasûlullahın o anda, buyurduğu bu hadisin sebebi vürudu budur. Halbuki, bunu hiç kendisine izhar etmiyor, o kişi bizâtihi diyor ki, Allah ve Rasûlü için hicret ettim. Rasûlullah (Sallallahu Aleyhi Vesellem) bu hadisi buyuruyor. Bunun sebebi vürudu budur.

“Eğer, Hicretinden maksat, **فهجرته الى ماهاجراليه**

arzuladığın bir âile almaksa, o âileyi alırsın. "Her ferdin gayesini, emelini ne gibi bir istekte bulundu ise, ne gayeye dayandırdı ise niyetini, o niyetinin karşılığını alır, başka bir şey almaz. Hâşâ. Allahü Zülcelâl, böyle bizim zâhiri işlemimize karşı muamele etmez. Yani karşılık vermez, hâşâ. Onun için

biz birbirimizi kandırabiliriz. Fakat, Allahü Zülcelâl müstesnadır, Sübhânehüveteââ... onu kandıramayız

Hatta, Ebû Yağlel Musuli Hz.lerinin bir kitâbında, bir Hadis vardır. Mahşer âleminde dâhî, Allahü Zülcelâl meleklerine der ki: "Şunları, şunları yazın benim kuluma." Yâ Rabbi, bu buyurduğunuz, sayfalarımızda mevcut değildir. Ve bunu işlediklerini dâhî duymadık, görmedik. Allahü Zülcelâl buyurdu ki: "Bu onların niyetlerinde vardı, bu bende mahfuzdur. Bunu sahifelerine yazınız." buyuruyor. Bu da olacak, onun için niyet çok mühimdir.

KALBİN SALÂH OLMASI

Kardeşlerim,

Gâye, her zaman söylediğimiz gibi kalbinizdeki niyettir. Mü'minin dili kalbinin arkasındadır. Bir kere kalbine baş vurur. Ondan sonra artık ne söyleyecekse, ne yapacaksa, nasıl hareket edecekse o zaman karara bağlar. Yine Rasûlullah (Sallallahu Aleyhi Vesellem) bir hadisinde:

الآن في الجسد مضغة اذا صلحت صلح الجسد كله

واذا فسدت فسد الجسد كله الا وهي القلب

"Her bedende, cesette bir kalb vardır. Bir et parçamız vardır. Bu et parçasını salâha dönüştürürsek, diğer azalar tamamen salâha döner. O et parçasını eğer fesâda dönüştürürsek tamamen cevarihler de, fesada uğrar. İşte bu et parçası denilen kalbtir." buyuruyor. Onun için kalb vücûdun imâmıdır. İmamın namazı fâsid ise, cemaatin namazı tamamen fâsiddir. İmâmın namazı sağlıklı ise, cemâatin eksigi gediği onunla eklenerek bir şey lâzım gelmez.

Bir Hadis-i Şerif, Ebû Hüreyrê'den mervî, Rasûlullah (Sallallahu Aleyhi Vesellem):

وعن ابى هريرة رضاللة عنه قال : سمعت
رسول الله صللالله عليه وسلم يقول : " ان اول الناس
يقضى يوم القيامة عليه : رجل اسششهد فأتى به ,
فعرفه نعمته فعرفها , قال : فما عملت فيها؟ قال :
قاتلت فيك حتى اسششهدت . قال : كذبت , ولكنك
قاتلت لان يقال : جرى ! فقد قيل . ثم امر به
فسحب على وجهه حتى ألقى فى النار . ورجل تعلم
العلم وعلمه , وقرأ القرآن , فأتى به , فعرفه نعمه

فعرفها, قال: فما عملت فيها؟ قال: تعلمت العلم
وعلمته, وقرأت فيك القرآن, قال: كذبت, ولكنك
تعلمت ليقال: عالم! وقرأت القرآن ليقال: قارئ
فقد قيل. ثم امر به فسحب على وجهه حتى ألقى في
النار. **ورجل وسع الله عليه**, واعطاه من اصناف
المال, فأتى به فعرفه نعمه فعرفها, قال: فما عملت
فيها؟ قال: ما تركت من سبيل تحب ان ينفق فيها الا
انفقت فيها لك. قال: كذبت, ولكنك فعلت ليقال:
جواد! فقد قيل. ثم امر به فسحب على وجهه حتى
ألقى في النار"
(رواه المسلم.)

Hadis Meâli:

Bu Hadis üç cümleden ibârettir. Birinci cümleyi okuduk. Diğerleri de aynı lâfzı lâfzınadır. Birinci cümlede Cenâbı Rasûlullah (Sallallahu Aleyhi Vessellem) buyuruyor ki: "Kıyamet günü mahşer âleminde, ehli tevhid olan ümmetinden ilk olarak muhakeme edilecek olan şehid getiriliyor. Şehid huzu-

ra gelince, Allahü Zülcelâl tüm verdiği nîmetleri sayar. Ve kendisine de itiraf ettirir. O da evet ya Rabbi der, bu nimetleri, bana verdiniz der. Allahü Zülcelâl: Peki, bu nimetlerime karşı ne yaptınız? diye sorar. Şehit de der ki, Ya Rabbi vermiş olduğun bu sıhhat ve afiyet, sağlığımı, elimden geldiği kadar cihaddan cihada koştum, canım pahasına dahi koştum, hatta ki şehid oluncaya kadar, senin yolunda senin rızan için savaştım." der. Allahü Zülcelâl da cevaben: "Yalan söyledin, zira, senin burarlarda koşman ceri desinler diyedir. Ceri demek, şecaatlı ve harpte maharetli, çok mâhirdir veya secidir, cesaretlidir desinler diye, yani insanlar bunu desinler diye, onların deyişlerini aramak içindi. Ve sana da öyle demişlerdir." buyurur. Ve meleklere "Bu kulumu Cehenneme sürün." diye emreder.

İkinci cümleye gelince, bu da, âlimler geliyor. Bir âlimi huzura getirirler ve ona Allahü Zülcelâl sorar: "Ben sana nice nimetlerimi vermiş miydin?" Verdin ya Rabbi. "Bu nimetlerimle ne yaptın sen?" Âlim başlar anlatmaya, şöyle yaptım böyle yaptım, ilim öğrendim ve Kur'an okudum ve okuttum. Allahü Zülcelâl: "Bunları ne için yaptın?" diye sorar. Âlim der ki: Yâ Rabbi rızan için, senin yolunda hoşnutluğun için yaptım. Fakat, Allahü Zülcelâl cevaben: "Yalan söyledin." der. Neden İlim öğren-

din? Çünkü, ulemâ arasında ne âlimdir desinler diye, ne kadar talebe yetiştirmiş desinler diye, sadece ve tamamen insanların teveccühünü ve takdирini aramak için yaptınız, ve yalan söylüyorsunuz. Bunu da Cehenneme sürün, diye emreder.

Sonra üçüncüsü yani ğani'yi getirirler. Allahü Zülcelâl buyurur ki: "Sana nice nîmetlerimi verdim. İkrâm ve ihsanlarımı bol bol verdim." Tasdik etmesi için sorar: "Sana ben bunları verdim mi?" Ğani, verdin ya Rabbi der. "Bunlarla ne işledin, ne yaptın? diye sorar. Ğani başlıyor. Ya Rabbi, senin rızan için hayrat yollarına koştum, ne kadar hayır kapısı açıldı ise koştum, yardımcı oldum, câmiler yaptım, minareler yaptım, medreseler, Kur'an kursları ve daha neler neler... Elimden geldiği kadar, verdiğin nîmetleri böyle yollarda harcamaya gayret ettim, der. Allahü Zülcelâl cevaben : "Yalan söyledin. Zira, sen bunları yaparken, sadece talep ve emelin şu idi ki; bu kimse ne kadar cömerttir, ne kadar hayrı seviyor, ne kadar hayır yollarına koşuyor." desinler diyerekten yaptın. Ve onlar da sana bu böyledir diye söylemişlerdir. Bunu da Cehenneme sürün." diye emreder. Ve her üçü de cehenneme atılır.

Kardeşlerim,

Bunlar ehli tevhid kimseler ve ümmeti Muhammedin mensuplarıdır. Bakınız birisi şehit, birisi âlim, birisi de bolca veren sehâvetli görünen bir cömerttir, bir zengindir.

Bunu belirten Hadis, Riyazüssalihinde riya bâbında mevcuttur. Sahih-i Müslim'de rivayet etmiştir. Diğer bazı hadis kitaplarında İmam-ı Ahmed, Müslim, Nesê-i tarafından rivayet etmişler, sağlıklı sıhhatli bir hadis'tir.

Bunun karşısında artık hangi amelimize güvenebiliriz kardeşlerim, şimdilik şöyle bir düşünün bakalım... Düşünün de, bu niyet meselesini iyice fehmedelim. Dilimizin, kalbimizin arkasında olması lâzım, yoksa önünde olup da, düşünmeden, fehmetmeden savurmak mı lâzım? Düşünün bir kere, yapılmış olan şeyleri, dayandırılacak olan gâyeyi, kavlen, amelen, itikâden, maddî, manevî, vücûdan, bedenen, malî veya gayri, ne ise bunları hep yaparken neye dayalı yapıyoruz? Bunu bir kere iyice düşünün.

Acabâ, menfaat için mi yapılıyor? Cemiyet çoğaltmak için mi? Yoksa bir dâvâyı yürütmek için midir? Cemaatimizi, davamızı, kendimize ait olan şu cemiyetimizi genişletelim, çoğaltalım, bir şey

elde edelim, dünyamızı mâmur edelim diye işlemiş olduğun ameli yaparken bu gibi hususlar var mıdır yok mudur? Fikrinizde, niyetinizde, yapılan amelde halk takdir etsin diye bir fikir, niyet var mıdır, yok mudur? Bu meselelere evvelâ tamamen şöyle bir inceden inceye dikkat edelim de ondan sonra iş-letmeye geçelim, önce niyetimizi doğrultalım.

Şimdilik anlattığımız şu üç zümreyi kime sorsan, Allahü Zülcelâlin huzurunda dedikleri gibi, senin rîzân için yaptık derler. Şu anda bu soruları her kime sorsan Allah rîzâsı için yaptık veya yapıyoruz derler. Başka hiç bir şey demez. Ve bu hâli te'yit edecek olan bir Hadis'i serdedelim, Enes ibni Mâlikten mervîdir, Rasûlullah (Sallallahu Aleyhi Vesellem) buyuruyor:

إذا كان آخر الزمان صارت امتثالات فرق

"Ahiruzzamanda benim ümmetim üç fırkaya ayrılır." Bir fırkanın ibâdetleri hâlisâne livechillâhi olur, başka hiçbir gayeye dayandırmadan yaparlar.

Bir fırkanın da ibadetleri riyâ içindir, bir fırkanın ibadetleri de nâsı, insanları sömürmek içindir. Yani, menfaatlenmeleri için, bunun sayesinde nasıl insanları yiyip içip sömürüyor. İbadeti âlet edevat olarak kullanıyor. Bunlar kıyamet günü, mahşer günü geldiklerinde, Allahü Zülcelâl nâsı sömürene sorar "İzzetim ve Celâlim hakkı için ye-

min et, sen ol cevarihlerinle söyle, senin hâli hâzır yaptığın bu ibâdetlerle gayen ne idi, ulaşmak istediğin neydi", "Ya Rabbî izzetin ve Celalin Hakkı için söylüyorum ki, yaptığım şeyleri nâsı sömürmek ve menfaatlenmek için yaptım. Bellidir işlediğim amel-lerden huzura gelmiş birşey yoktur olmamıştır. "O yediğin içtiğin orada kaldı. Bundan dolayı bunu Cehenneme atın." diye emreder.

İkincisi de gelir, "Sen de izzetim ve Celalim Hakkı için yemin et neler yaptın?" der. Bana yaptığın ibâdetteki gayen ne idi? "Ya Rabbi İzzetin ve Celâlin hakkı için, yaptığımı riya için yaptım. Nâsın takdîri ve teveccûhü için yaptım," der. Allahü Zülcelâl de: "Senin işlemiş olduğun ibadetlerin hiçbirisi de yanıma gelmedi, huzuruma çıkmadı. Bunu da Cehenneme atın" der.

Üçüncüsü gelir, İzzetim ve Celâlim Hakkı için söyle, bu ibâdetini ne gaye ile yaptın der. Adam, Ya Rabbi, her şey ayan beyandır. Seni anmak için, ben anarım sen de beni anarsın diye yaptım. Çünkü, **اذكروني اذكرکم** diye buyuruyorsun.

"Beni an da ben de seni anayım." Allah için andım, senin rızân için andım, senin Cemalini görmek ve senin rızânı almak için yaptım, biliyorsun ya Rabbî

der. Allahü Zülcelâl de "Doğru söylediniz" der. "Ve bunu Cennete götürün" diye emreder.

Bu Hadisin râvîsi, Taberânî Fi'l Evsâd, vel Beyhakî rivâyet etmişlerdir. Hâfuzu'l Münzirî, râvîlerinin bir teki hâricinde tamamen diğerleri sîkâ' dir. İtimad edilir şahsiyatlardır. Ve umarız ki öyle olur diye buyurur.

Kardeşlerim,

Hülâsa, bu husustaki âyet ve hadisler yazmakla bitmez. Bilhassa, bu husustaki hadisler çok acayıptır. Bitmez tükenmez. Alimler üzerinde, şehidler üzerinde, zenginler üzerinde, hepimizin üzerinde çok hadisler mevcûttur. Bunları anlatacak vaktimiz yok. Zîrâ, piyasada kitap çok, kendiniz zaten bunları okuyorsunuz. Meselâ İmam-ı Gazâlînin, İhyâ-ul Ulûmu mütalâa etseniz veya Riyazüssâlihini mütalâa etseniz veya Tarikatı Muhammediyeyi mütalâa ederseniz istediğinizi bulabilirsiniz ve bu meyanda yazılmış bir çok kitaplar da vardır. Bu kitapları okursanız bu hususu daha fazlasıyla anlamış ve öğrenmiş olursunuz. Biz sadece, Sahabe-i Kiramın îtikadları ve inançlarını, tevekkül-leri ve itimadlarını, Rablarına karşı rızâ, teslim, sabır, şükür yapılan amel veya nehyinden veyahut da yapılan tüm amelleri kalben ve kâliben, lillahi

teâla, halisane, başka hiçbir gayeye dayandırmadan yaptıklarını izah etmeye çalışıyoruz. Esasen açmış olduğumuz kapıdan gâye budur. Sahabe-i Kiramın durumunu tetkik ederek dikkat ediniz. Hasan-ı Basrîye sormuşlar, efendim, Rasûlullahın ashabından bahseder misin, diye. O da:

❁ لورأیتم اصحاب رسول الله لقلتم هؤلاء مجانين

ولورؤکم لقالو هؤلاء بلادین

"Vallahi Rasûlullahın ashabını görseydiniz, bunlar deli divane derdiniz. Zîrâ, rast gele bir şeyler giyinirler, hiç mühimsemezlerdi. Onların yanında âlimin de ümmîsinin de hiçbir farkı yoktur. Bir kere, hiç dünyâ meselelerini mühimsemezlerdi. Kalıp kıyafet diye bir şey aramazlardı. Fakat, amel kısmına gelince, hâlisane lillâhi, îmanları yakinî idi. Yani Cenneti görürcesine, mahşer âlemini görürcesine. Allahü Zülcelâlin, dâimi üzerlerine rakîb olduğunu görürcesine... Bu minvâl üzere durumları vardı. Ama onlar eğer sizi görse idiler. Gerçekten siz ibâdeti çok yapıyorsunuz. İlme çok ihtimam ediyorsunuz, fazlaca öğrenmeye çalışıyorsunuz. Ama sizin bu yaltakcılığınız, yalamalılığınız var ya bunları görmüş olsalar, bunların hepsi de dinsizdir derlerdi." buyuruyor.

Zîrâ, birçok şeyleri halk nazarında ibadet saydıklarını, bunları biz Rasûlullah devresinde:

كناعدهانفاقاً Nifaktan sayardık." buyuruyor. Neden?

Şimdi, dikkat ediniz ki şu üç meseleye, acaba neden nifak oldu, neden Cehennemlik oldular? İtikaden ve amelen yaptıkları kalpleriyle ve dışlarıyla bir olmadı. Allahü Zülcelâlin nazargâhı olan kalp bir çeşit, dıştaki olan hal ve hareketleri, görüntüleri bir çeşittir. Halbuki, mü'minin içinde renk olmaz diyor. Zîrâ, mü'min, olduğun gibi görünmek veya görüldüğün gibi olmaktır. Yani değişmez, bu mü'minin sıfatıdır. Ama, hakîkaten iç âleminde olduğundan, dışının görüntüsü daha iyi olursa o zaman nifaktır, riyadır. Yok eğer iç âlemi dış âleminden çok üstün ise, Rabbinle başbaşa kaldığında çok daha üstün bir inanca sâhip ise, buna sıddîki deniliyor. Bundan dolayı biz Rasûlullah (Sallallahu Aleyhi Vesellem) devresinde bu gibi halleri gördüğümüzde nifak addederdik yani nifak sayardık. Nitekim, Fudayl İbni İyaz (R. Aleyh) bir gün bir ekmek alacaktı. Fırıncının elinde tesbihi görünce o gün için ne kendisine ne de efrâdı ıyaline ekmek alıp yedirmemiştir. Aç kalmışlardır? O gün için "O kimseden ekmek alınmaz." diyor.

Ya bu günümüzde öyle kimseler vardır ki, elinde tesbih gördük mü, ağzı zikir için kıpırdadı mı, “işte bundan ekmek alınır, ne satarsa alınır. Bal gibidir artık” deriz.

Hz. Musa zamanında etrafında bulunan ve dinleyen Benî İsrâil cemaatı bazı anlarda coşkunkluk yaparlardı. Güyâ cezbe veya coşkunkluk gösterirlerdi. Allahü Zülcelâl onları uyardı. Ya Musa onlara söyle, gömleklerini yırtmak değil de, kalblerinin perdesini yırtınlar, kalblerini açsınlar. Ondan sonra aynı devrede bir âlim vardı. Bu âlimin de gayesi senenin her günü için birer kitap te'lif edebilmek ve yazabilmektir. Te'lif ettiği kitap üçyüz altmış küsura varmıştır. Artık tamamen senenin her günü için bir kitap yazmış oluyor. Böbürleniyor ve gururlanıyor. Allahü Zülcelâl de: Hz. Musa'ya söyledi, O münâfığı uyar dedi, yeryüzünü nifakla doldurdu, yeter artık" buyurdu. Hz. Musa, adamın kendisine bu uyarıyı anlattıktan sonra adam, öyle bir büküldü ki, öyle bir eridi ki, Allahü Zülcelâlin Havf-ı İlâhîsi karşısında öyle bir mahçûp duruma düştü ki. Âlimdir gûyâ. Ama, işte niyet o niyet değil. Tabîî, âlim dediğin, düşündüğü zaman, Allah korkusunu bilir. Çünkü:

أَمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ

"En fazla Allah korkusu, ülemâlar üzerinde etkilidir." O âlim öyle korktu ki artık dünyaya geldiğine bin pişman oldu. Kitaplara değil artık nefsine yönelerek tevbih etmeye başladı. Aciz, zavallı, derbeder, yani hayatını, ölmeden ölmüş duruma getirdi. O gururu, o ücbu tamamen üzerinden giderdikten sonra, ne zaman ki bu hale gelince, Allâhü Zülcelâl, Hz. Musa'ya söyler. Yâ Mûsâ, o kimseye söyle işte şimdi kulum oldu. Şimdi benimse-dim ve kulum olarak kabul ettim." buyurdu.

Kardeşlerim,

Şu nefis var ya, nefsi habîse, aslında tarîk ehlinin ana tezi, ana yasası, ana temelleri, nefislerini ezebilmeleridir. Nefsi Emmâreden levvâmeye, levvâmeden mutmainneye, mutmainnedden mülhimeye, mülhimedden râdiyeye, râdiyeden merdıyyeye derken, şu nefis bizi oldukça, Allah korusun bizleri ne emeller peşinde koşturur. Hz. Cüneyd devresinde, bazıları cezbe tutulurlardı da, Hz. Cüneyd bunlar için derdi ki: "Bunları tutup Dicle'ye atınız. Eğer hakikaten doğru iseniz, Mûsâ gibi çıkıp kurtulurlar. Eğer, eğri ise gösteri için ise, Firavun gibi gark olup gitsinler" derdi.

Nitekim, Rasûlullah (Aleyhissalatü Ves-selâmın) Ahiruz zamanla ilgili bazı Hadisleri vardır. Şöyle buyuruyor:

يلبثون لباس الضأن على قلوب الذئاب ألسنتهم

احل من العسل

وقلوبهم امر من الصبر

"Giyimleri bakımından kuzu postuna bürünmüşler, karşılarında onlara baktığında hayran olursun. Fakat bir de kalblerine bak bakalım, kalbleri bir kurt kalbidir." Kurt misâli, haris, hâin, dillerine baksan baldan tatlı, fakat kalblerini araştırsan (sabar) yani zakkum ağacı gibidir.

Bir Hadis-i Şerifte de:

عن عمر ابن الخطاب رضاللة عنه عن رسول الله
صلاللة عليه وسلم: قال يظهر الاسلام حتى تختلف
التجار في البحر وحتى تحود الخيل في سبيل الله. ثم
يظهر قوم يقرؤن القرآن يقولون من اقرأ منا من اعلم
منا من افقه منا. ثم قال لأصحابه هل في ألك من

خير . قالوا الله ورسوله اعلم قال ألك منكم من

هذا لامة فألك هم وقود النار

Bu hadîsin iki rivâyeti vardır. Hz. Ömer ve gayrisi de Hz. Abbas. Râvîleri, hem Taberâni hem Ebû Yala vel Bezzar. Her iki tarafın da değişik değişik senetleri vardır. Hafızıl Münziri senedi hasendir diye buyurur.

HADİS MEALİ:

"Cenâbı Rasûlullah (Sallallahu Aleyhi Vessellem) şöyle buyuruyor: Bu İslâm dininin çok geniş ve yaygın bir hali olacaktır. Çok güzel zuhur edecektir. Hatta ki tüccarlarımız denizden çok uzak yerlere çıkacaklardır. Atlarımız da cihad bâbından çok yaygın olarak dalacaklar. Ancak, bunlardan sonra bir kavim zuhur eder ki, Kur'an okurlar ve Kur'anı okuduktan sonra, bizden daha iyi Kur'an okuyucu var mı? diyecekler. En hayırlısı biziz tâbiriyle, böyle bu inançta olacaklar. Ashâbına sorar: "Bunlardan bir hayır umuyor musunuz?" "Allah ve Rasûlü bilir, Yâ Rasûlallah." buyurdular

Rasûlullah (Aleyhisselâtü Vesselam): "Bunlar sizdendir, bu kavimdendir, ümmetimdendir. Ancak bunlar Cehenneme ilk girecek olan-

lardır, ve Cehennemi tutuşturacak olanlardır. Allahü Zülcelâl cümlemizi şirki hâfi'den korusun. Amîn.

Şöyle bir hadis vardır:

لا يدخل النار احد في قلبه مثقال حبة خردل من
ايمان ولا يدخل الجنة احد في قلبه مثقال حبة خردل
من كبرياء

Kişinin kalbinde hardal tanesi kadar iman var ise bu kişi cehennemde ebedî kalmaz. Kalbinde hardal tanesi kadar kibir varsa, bu da cennete giremez, bu kibri yakmadıkça...

Aziz Kardeşlerim,

On üçüncü bölümü bitirdik. Evvelki bölümlerde birçok teshilât gösterirken, geçen bölümde de durum çok gılgatlı geçti. Artık Allahü Zülcelâl bizleri korusun. Ama şu da bir gerçek ki, biz de bunları anlatmak mecburiyetindeyiz. Neden? Çünkü bunları anlatmamızın sebebi, sizleri, Allahü Zülcelâlin Rahmetinden ye'se düşürmek veyahut da tamamen çıkmaza sokmak değil, ancak bunları da bilmek lâzımdır. Zirâ, biz Ashabın halini ve itikatlarını anlatıyoruz ki, Ashabı Kiramı bu anlattığımız nahoş hallerden tenzih ediyor ve Ashabın bu gibi halleri olmadığını söylemek istiyoruz. Yani dışlarının da

içleri gibi olduğunu, içi başka dışı başka olmadığını ve bu gibi hallerin insana çok zarar getireceğini anlatmak istiyoruz. Zira, bir kimse diliyle Kelime-i Şahadeti söyledi, Amentübillâh dedi, fakat, kalbi aynı değil ise, bunu kalben söylemiyorsa, buna Müslüman'dır denilir de, fakat, mü'mindir denilmez, bunu anlatmıştık. Velâkin; dili ve kalbi âmentübillah diyor, bunu kabulleniyor, hem dili hem kalbi buna uygun olur da, ameli Allah için olmayıp halk için olursa, bu da nifaktır. Bu da çok tehlikelidir. Onun için münafıklık, aslında her zaman anlatıyoruz, iki nevidir. Biri itikadîdir, biri de amelîdir. İtikadî yünden münafık olan diliyle söyler, fakat, kalbi mutmain olmayan kimsedir, ne işlerse işlesin bu münafıktır. Ve esfele safilin olan kısmındandır. Ama ötekisi ise diliyle de kalbiyle de mutmaindir. İnaniyor, şüphe etmiyor. Fakat, ameli Allah için değil de, başkası için yapıyor, yani riya, sum'a, gösteri için.

Dolayısıyla, bu hususla alâkalı hadisleri belirtmek sorumluluk ve mecburiyetimiz vardır. Bunu bilirsek, belki kendimize daha çok çeki düzen veririz. Aynı zamanda hiç kimse hakkında da hüküm vermemek lâzımdır. Görüyorsunuz ki gece gündüz işledi. Müslümanlık nevinden âdetâ cennete çok ehil birisi gibi görünüyor da, fakat, Cennetlik olmadığı vaki. Bir de bakıyorsun ki, hiçbir yarar durumu

yoktur. Fakat, dili ve kalbi çok mutmain, Allahü Zülcelâle çok bağlılığı vardır. Her hangi bir ameli işlemeyişi inanmayışından değil, sadece ihmalden geliyor. Bu durumda Cehenneme ebediyen iletip Cennetten mahrum etmez, bu imansız da değil. Bu meseleleri tamamen serdetmek, açmak lâzımdır. Anlatmak lâzım ki, fehmedebilelim. İşte baştan beri anlatmış olduğumuz hadislerde de buyrulduğu üzere niyet başta olmak üzere, dilimizi kalbimizin arkasına koymak lâzım, böylece zengin, âlim, cömert, şehit vs. bunlarla hemen hüküm verip de, görünüş tarzıyla bir hüküm yürütmek ve herhangi bir makama iletmek yasaktır. Hele bilhassa iman kısmı. Bakınız, diliyle Kelime-i Şahâdeti söylediğinde Müslüman hükmünü veriyoruz, fakat iman hükmünü veremiyoruz: **بينه وبين الله** Bu Allahü Zülcelâlin

bildiği bir şeydir. Kul ile Allah arasına bir giriş yapmayalım ve bu hususta da hüküm vermeyelim. Ama zannımız hoş olsun, güzel zan etmek, hüsnüzan etmek caizdir.

Tekfirine veya imanlı olduğuna zahirine bakarak hüküm vermek yasaktır.

Allahü Zülcelâl bu hususta bir sınır koymuştur. Bu, ancak ve ancak, Alahü Teâlâ'nın ezel sırrıdır. Allahü Zülcelâl ile kul arasındadır. O, bizce

bilinmez. İşte bunun için bunları hep önünüze serdik, hadisleri okuduk. Bu amelleri işledikleri halde neden ra'sen Cehenneme girdiler? Şehid olsun, Âlim olsun...

Kardeşlerim,

Dikkat edin ki, Allahü Zülcelâl, tüm nimetleri ra'sen olarak göz önüne getirdi. Bu nimetleri veren kim? Sensin Ya Rabbi: "Peki bu nîmetlerin, hem benden olduğunu görüyor ve biliyorsunuz, hem de bilmemezlikten ve görmemezlikten geliyorsunuz, eğer, gerçekten benden bilmiş olsaydınız, nimeti benden görüp başkasına teşekkür etmezsiniz."

Esas nimetin sahibi olan Allahü Zülcelâle baş vurmuyoruz. Hiç mi hiç hatıra getirmiyoruz. Esasen şükür, nimeti veren mün'im olan Allahü Zülcelâle yapılır. Nimet, Allah yoluna verilir ve onun rızası için harcanır.

Zira, Ashabı Kiramın itikadlarını göz önüne sermiştik. Binaenaleyh, Allahü Teâlâ'nın kada ve kaderine rıza, emrine teslim, nimetlerine şükür, musibetlere karşı sabretmek lâzımdır. Neden? Çünkü, Allah'tan olduğu için. Emrine sımsıkı temessük ve imtisal etmek, nehyinden de ictinab etmek lâzımdır. Allah korkusu, her zaman beraberrinde olmalıdır. Emrini de, yalnızca Allah'ın rızası

için yapmalıdır. Amelimizi de, tamamen hâlisâne livechillehi teâlâ kılmak lâzımdır. Bu iş yapılırken, başka bir kimseyi aklımıza getirmeksizin olmalıdır.

Zirâ, Allah (c.c.) bizim Hâlıkımızdır, Râzıkımızdır, bizi yoktan var etti, biz onun kullarıyız.

Kardeşlerim,

Hülâsa, bu Cehenneme gidecek olanlar, acabâ ne gâye ile oraya giderler ve Cehennemde ne kadar kalacaklar. Bunların hükümleri nedir?

Bunların Cehenneme girmelerinin tek sebebi, Allahü Teâlâ'nın nimetine karşılık, Allahü Zülcelâli fahmetmeyişlerindendir. Nimet-i azimenin kimden geldiğini unutmaları, sadece Allahü Zülcelâlin mahlûkatiyle başbaşa kalmaları ve iftiralardır. Bu şekilde de, demek ki Allahü Zülcelâle karşı şükürünü ödemiyorlar. Hem nimetini harcıyorlar, hem de halkın teveccühünü arıyorlar. Ve aynı zamanda kendilerinin de hiçbir hataları olduğunu da idrak etmiyorlar. Hiç tövbeye yönelmiyorlar, velhasılı, hayatları böyle geçmiştir.

Sanki, milletin velînîmetleridirler. Sanki, onlar olmasaymış, hiçbir yaratık da olmayacaktı. Yani, şehid olmasaydı, kimse de olmayacaktı. O düşünce sahibidir ki, birçok cihatları kazanma yöntemleri vb. olmasaydı, o harb kazanılmazdı. Güya,

harb tekniklerini bildiği için, onun bu maharetiyle kazanılmış şu veya bu vs.

Nitekim, bizde de birçok böyle harbte bulunup da devamlı namını şânını yürütmekte olanlar mevcuttur. Ama bunu o kişinin kendisine sorsan, eğer kendisi o harbte bulunduğu için kazanıldığını zannediyorsa, o nazarla bakılıyorsa, bunun artık ne derece doğru olduğunu siz kendiniz düşünün. Ama, mutlaka Allahü Zülcelâlin verdiği güç, kuvvet, teknik, akıl, denge, zekâ, feraset ve benzeri şeyler, bunları Rabbimiz kendi tarafından vermiştir. Ve Rabbimiz inayet etmiştir, tevfiyat etmiştir ve tevfiyat ve inayetle gazveyi kazanmıştır.

Yani, bu anlattığımız, tamamen bunlardan ayrı kalmış. Bu enaniyeti, hayatı müddetince devam etmiş ve de hiç tevbeye yönelmemiştir. İşte bu, bu misilli kimsedir. Amelinden iflâs etmiştir.

Âlim de hâkezâ, âlid de, milletin başına bir velînîmettir, kendisini öyle görüyor. Güya, o olmasaydı, bazı kimseler imana yönelmezlerdi, bu kadar talebe yetiştirdi, şu kadar hizmetleri oldu. İslâm dinini genişletti, teşbihde hata olmasın, hâşâ, âdeta kendini bazı işleri yürütmekte, milleti hidayete sevk etmekte vb. âdeta kendini Rabbimizin bazı sıfatlarının sahibi gibi bir durumda görüyor. Bu meyanda, bu şekilde de Allahü Zülcelâl sıfatlarından olan

ilmini vermiş, sıfatlarından olan kelâmını vermiş, bu kadar nîmet-i azîmeye sahip olduğu halde, bunların karşılığında artık, bir de şükrü gerektirir. Bu nîmet-i azîmelerin eğer şükrünü ödeyebildikse ne mutlu bizlere demez de, sanki milletin başına bir velfînîmet gibidir. Sanki o olmasaydı, şöyle olmazdı böyle olmazdı. Allahü Zülcelâlin sıfatlarından bazı- larını kendine mal etmiştir. Sanki millete menfaat veriyor, efendim hidâyet veriyor.

İşte bu inanç sahibi olan kişi de tevbeye hiç yönelmiyor. Kendi üzerinde de hiçbir hata görmüyor. Kendini daimi alel hak görüyor. Dolayısıyla bu âlimin hali de budur...

Cebinden ne kadar cömertlik yapıyorsa da, bunun kendi cebinden olduğunu, harcadığını hesap ediyor. Kendi akli, feraseti, ticareti vb. veriyor, alıyor. Bunu alıp verdikçe de millete karşı böbürleniyor, gururlanıyor. Ve bir minnet sayıyor. Yani kendi enaniyetiyle, varlığıyla başbaşa kalıyor. Hem de millet kendisini takdir etsin istiyor. Âdetâ bu da, hâşâ, kendisinin îtâ ve mutî ve mani eden bir durumu olduğunu, ke'ennehü kendi cebinden, varlığından veriyor gibi, Razzâkını unutuyor, Hallâkını unutuyor. Sadece tasvibini ve takdirini ararken, hiç de kendisinin bir hata üzerinde olduğunun idrâki içinde değildir. Kendisini daima alel hak, kendisini

her şeye mâkul, işleri tam yerinde yapıyor diye görüyor ve böyle düşünüyor. Bu enaniyetle devam edip tevbeye dönmeden yaşantısına, hayatına bu da son verince, bilindiği üzere onun sonu da Cehenneme müstehak oluyor. İşte, bu misilli bir kişi bu inançla gitti ise varacağı yer Cehennemdir. Çünkü amel yönünden müflis sayılıyor her üçü de.

Eğer, amellerinin bir bölümü, hiç değilse dü-rüst ve doğru olsaydı, işte, o amel sayesinde, o itikat sayesinde gene de kurtuluş olurdu. Yani, doğ-rudan doğruya hemen Cehenneme girmezdi. Anla-şılan, baştan başa hep bu yolu seçmişlerdir. Hiçbir yarar ameli görülüyor ki, bunun sayesinde kurtu-luş olsun. Ancak itikatları var. İtikatları olduğu için, bu itikatları sayesinde er veya geç Cehennemden çıkarlar. Veyahut da, tevbeye gelmiş olsaydılar, Cehenneme hiç girmeden Allahü Zülcelâl'in affına mazhar olurlardı. Veya Rasûlullah'ın (Sallallahu Aleyhi Vesellem) şefâatına nâil olurlardı. Ama bu misilli birini göstermesi, Rasûlullah'ın (Sallallahu Aleyhi Vesellem) misal vermesi, bunda bir hikmet-i azîme vardır. İnsan kendisini hiçbir zaman garanti-de görmemesi lâzım. Böyle hal de vardır ve icra edilecektir.

Onun için, ne ilmine, ne ğaniliğine (zengin-liğine), ne sahavetine, ne cihatlarına güvenmemek

lâzım. Bir kere bu şarttır. Esasen Rasûlullah'ın (Sallallahu Aleyhi Vesellem) bunu belirtmesinin sebebi budur. (Allahü zülcelâlin hikmetine kimsenin akli ermez.)

Diğeri ise, Kur'an okumuşlar, fıkıh okumuşlar, ilim okumuşlar, bizden daha iyi fakih var mı? Bizden daha iyi okuyucu var mı? diyenler. Onlar zaten ücûb ve gurur içerisinde. Nitekim bu misilli insanlar her devrede bulunuyorlar.

Bazı zümreler, kendilerini herkesten daha ehil, daha lâyıf, daha hayırlı görüyorlar. Âdetâ kendilerini, milletin başında bir nîmet-i azîme olarak görüyorlar, âdetâ başkalarının kendilerine tapmaları lâzım gibi, bu durum üzere halleri vardır. Sanki onlar olmasaydı, bu İslâm dininin bir bölümü yıkılmış olacaktı. "Yok olacak" kabilinden görmekte ve bilmekteler.

KİBRİYA VE AZAMET

Bu inanca sâhip olan kişilerin ucbları sebebiyle, zaten yetmiş senelik yapmış oldukları iyi amelleri yok eder. Aynı zamanda da bu gibiler, Cehenneme ilk girecek olan kimselerdir. Çünkü, ucb ve gururları sebebiyle hiç tevbe yönelmemişler. Bu minvâl üzere gelmişler ve geçmişler.

Halbuki gurur ve kibir hakkında, Allahü Zülcelâl Hadisi Kudsîde şöyle buyuruyor:

قال الله عزوجل: الكبرياءردائي والعظمة ازارى فمن

نازعى واحداً منهما قذفته فى النار ولا ئبالى

"Azamet ve kibriya, bana has ve bana mahsustur. Çünkü benim hiç kimseye ihtiyacım yoktur. Ben, her yönüyle Müstağniyim. Her hangi bir kimse benimle bu sıfatlarımla kakışacak olursa, onu Cehennem atarım ve ona katiiyetle merhamet nazarıyla bakmam."

Yahyâ İbni Muaz er-Râzi:

من عرف نفسه فقد عرف ربه

"Nefsinin maliyetini, zavallılığını, acziyetini, fakriyetini, "Nefsinin maliyetini, zavallılığını, acziyetini, fakriyetini, zafiyetini insanoğlu bilmiş olsa idi, işte o zaman, Rabbini de bilmiş olurdu." diyor.

Nefsini bilmeyen, Rabbisini de bilmez. Kişi nefsini bilirse, işte o zaman Allahü Zülcelâlin azametini, kudretini, teslimiyetini, rızasını, her şeyini bilir ve arardı. Zirâ, nefsinin acziyetini idrak etmeyen, işte, o zaman gurur içindedir. Allahü Zülcelâlin bazı sıfatlarından da kendine pay çıkarır. Allahü Teâlâ bizleri korusun. Allahü Zülcelâl bu gibi hal-

lerden hoşlanmıyor. Nitekim, Şu tasavvuf erbablarının Rablerine karşı edebiyatlarına bakınız.

Fahri Râzi, bin talabesi ile birlikte, Necmeddin-i Kübreviye gelirler. Kendisinin gelmesindeki gâye, bir tarikate girmektir. Huzura geldiğinde, Necmeddin-i Kübrevi: "Fahredden, senin bu tarikata girmeye gücün yetmez. Buna tahammülün yoktur." der. O da, efendim, sayenizde tahammül ederim, Allahın izni ve inayetiyle diyor. Necmeddin-i Kübrevi Hz.'leri tekrar tekrar söylüyor. O ise hâlâ ısrar ediyor. Şu halde çilehanesine iletir, bir müvâcehe kılar. O anda Fahri Râzi o müvâceheye dayanamayıp feryad eder: "Aman efendim, doğru buyurdunuz, hak buyurdunuz, hiç tahammülüm yoktur." diyerek çilehaneden çıkar.

Yine Kübrevi Hz.leri: "Fahredden diyor; gelirken bin talebeyi arkanıza takıp getirdiniz. Kendinizi bu talebelerin başı olarak görüyorsunuz. Bu böbürlenme, bu gururlanma hiç tarikata uyar mı kardeşim. Haydi madem ki zahmet edip buraya kadar geldiniz, gene mahsub olarak kabul edelim, bir müridan olarak kabul edelim. Gene selâmetle gidiniz, çünkü, bu kadarı sana yeter." buyuruyor.

FAKR VE ZİLLET

Kardeşlerim...

Hülâsa, Hikem sahibi şöyle buyuruyor:

معصية اورثت ذلاً وافتقاراً

خير من طاعة اورثت عزاً واستكباراً

"Bir masiyet işlemek, masiyet ardında bir puntu kırar, Allahü Zülcelâle karşı hayâ ve arından utanır, zillet ve acziyete döner, havf-ı ilâhî üzerine etkiler de ahu enin ederse, bu ahu enin edişi, itaat ve ibadet işleyip de gururlanmaktan, ücûb görmekten daha hayırlıdır." diyor.

Ebû Medyenil Mağribî Hz.leri: "Masiyet arından puntu kırıp da, zillet içersinde olmak, bu halde olan bir kimse Allahü Zülcelâle karşı kendi sıfatına bürünmesi, itaat işleyip de ardından, gurur ve ucb ile azamet ve kibir ile, hâşâ, Allahü Zülcelâlin sıfatlarına yaklaşım bir hale dönen bir kim-seden hayırlıdır." buyuruyor.

Zirâ, itaat kişiye haddini bildirmiyor da kibir ve gurura sevk ediyorsa, yaptığı ta'attan sonra böyle bir hisse kapılıyorsa, böylesine bir ita'attansa kişiye haddini bildiren bir ma'siyyet, bu ita'atten daha hayırlıdır. Çünkü kişinin haddini aşması de-

mek, çok ağır bir sorumluluk ve vebal altına girmek demektir. Allah korusun.

Zirâ, yaratmış olduğu nesnelere arasında en fazla Allahü Teâlâ ile takışan, rububiyet davasında bulunan, insanın nefsidir. Esasen dâvâ sahibi olan nefistir.

Bundan dolayı, mübarekler, nefis üzerinde etkilidirler ve onun terbiyesine başvururlar. Terakkiyata da bu yoldan erişir insan.

Bunu te'yid eden Cenabı Rasûlullah şöyle buyuruyor:

لَوْلَمْ تَكُونُوا تَذَنُّونَ لَخَفْتُ عَلَيْكُمْ (وَفَرَايَةَ لَخَشِيتُ
عَلَيْكُمْ أَكْبَرَ مِنْ ذَلِكَ) قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ وَآيَ شَيْءٍ
أَكْبَرَ مِنَ الذَّنْبِ قَالَ الْعَجَبُ

"Eğer, bir zenb işlememiş olsaydınız, daha betere uğramanızdan korkardım. Ya Rasûlullah, zenbden daha beteri var mı? Rasûlullah (Sallallahu Aleyhi Vesellem) "Ucbdur, ucb." buyuruyor.

Yani, itaat yapıp da ucb olmaktansa, bir masiyete düşüp de âhu enin etmek, ondan hayırlıdır. Zirâ;

لأن انين المذنبين احب إلى من زجر المسبحين

"Yani coşkun olarak tesbih getiren, tevhid getiren bir insan, gurur ve böbürlenme içerisinde ise, böyle olmaktansa, hata işleyip te ardından âhu enin getiren bir sesin; Yarabbi günahkârım diye inleyen bir âvazın, benim nezdimde daha kıymet ve itibarı vardır." buyuruyor, Allahü Zülcelâl. Benim bu sesi dinlemem daha çok hoşuma gider. Ötekisi gururlanmakta, velev ki getirdiği tesbih, tahmid, tehlil olsun, kıymet ve değeri yoktur.

İşte, bu gibi gurur, bu gibi ucb içerisinde iken, Allahü Zülcelâlin kerem ve ihsanlarını, nîmetlerini harcarlar, kendi enâniyetleriyle baş başa kalırlar.

Bu sebeble Hikem de der ki:

الإستيناس بالناس من علامة الافلاس

"Nâs'a (insanlara), ünsiyet peydah etmek, nâsa emel etmek, nâsa müvaciî olmak, ne yaparsa yapsın, nâsın takdirini, tasvibini, teveccühünü kazanmak için çalışan bir kimse, bu niyet sahibi olan bir kimse, bilsin ki iflâs durumundadır." diyor.

Zirâ, kişi, insanlarla fazlaca ünsiyet ettikçe, fazlaca mahlûkatı hatırlarında, hayellerinde yaşattıkça:

من علامة الافلاس

bunlar iflâs alâmetindendir. Nitekim, evvelce okuduğumuz hadislerde de serdettiğimiz gibi Huzurlaha çıktıklarında nasıl ki, iflâs bir duruma düşecekler ve Cehenneme uğrayacaklarsa, artık bu ibret olarak yeter.

Zirâ, insanın Halıkıyla olması, her an ve her nefes alıp vermede, muhtaç olduğumuz, dünyamızı da, Âhiretimizi de ezelden ebede kadar, her yönüyle kendisine muhtaç olduğumuz, Allah için amel etmek lâzımdır. Ne işlersen Allah için işle, korkacaksan Ondan kork, seveceksen Onu sev, bir şey yapacaksan Onun için yap.

Kardeşlerim...

Hülâsa, şu tasavvuf erbâbının tevhidine, tevhid anlayışına bakın, kulak verin. Edebiyatlarına bakınız. Hikem sahibi şöyle buyuruyor:

منعك ان تدعى ماليس لك مما للمخلوقين

افيبيح لك ان تدعوصفنه وهو رب العالمين

"Mahlûkât arasında, birbirinizin hakkına tecavüzü men eden Allahın, acaba Allahın rububiyet sıfatlarına tecavüz etmenizi mubah mı sandınız? " diyor.

Dolayısıyla, Allahü Zülcelâl ğayyurdur. Zirâ:

و الله لا يحب المعتدين

"Böyle teaddeliğe tecâvüzkâr olanları, Allahü Zülcelâl sevmez. Zirâ, Hikem sahibi şöyle buyuruyor:

ماطلب لك شيء مثل الاضطرار

ولا اسرع بالمواهب اليك مثل الذلة والافتقار

"Allahü Zülcelâlin senden istediği, acziyet ve muhtaç olduğunun ve haddini bilmenin idrâki içinde olmandır. Senden bunu ister. Yani kul vasfına bürünerek, muhtaç olduğunun, aciz olduğunun idrâki içinde olmandır. Ne zaman ki müdrük olur da, haddini bilersen, işte o zaman, mevâhibi ilâhiyenin yeti-şeceği zamandır. Bu da zillet ve iftikârlık anındadır. Fakriyetini, zilliyetini bildiğin an, işte o anda, Allahü Zülcelâlin mevahibi ilâhiyesine nâil olabilirsin. Zirâ, bunu Âyet-i Celile ile isbat ediyor:

أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ

(Neml/62)

"İztırar ânında, her varlıktan, masivadan umudunu kesmiş, sadece ve sadece her an rakip olan Allahü Zülcelâle yönelirsen, işte o zaman bu halin kurtuluş vesile olur." buyuruluyor.

Başka bir Âyet-i Celîlede de, Bedir ehline şöyle buyuruyor: "Sizin, ekalliyet bir durumunuz

vardı, hiç güvenceniz yoktu, umudunuz da yoktu. Fakat, Allahü Zülcelâl size nusreti verdi. Bundan dolayı havfullah üzerinizde olsun, nimetin nereden geldiğini idrâk edin de, şükürünü ödeyin.” Buyurdu .

Ve nusret için Allahü Zülcelâl:

وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ

(Âli İmrân/126)

"Bilin ki, nusret Allahtan ğayrisi bir kimseden olamaz." buyurdu. Zirâ, Allahü Zülcelâl, kadâ ve kade-rinde, irâde ve meşiyetinde olduğu an, bu nusretle Rabbimizin inâyeti ve tevfikati erişir, ve onun dile-diğine de kimse mani olamaz.

O zaman: عزیز حکیم “O izzeti ve celâli ile

hikmetini icrâ ettirir. Kimse ona engel olamaz.”

Başka bir âyet-i Celilede Habibine ve Asha-bına:

إِنْ يَنْصُرْكُمُ اللَّهُ فَلَا غَالِبَ لَكُمْ

(Âli İmrân/160)

"Allahü Zülcelâlin size karşı vâdinde nusret varsa, kimse sizi aslâ mağlûp edemez, galibiyet sizindir." buyuruyor.

وَإِنْ يَخْذُلْكُمْ فَمَنْ ذَا الَّذِي يَنْصُرْكُمْ مِنْ بَعْدِهِ

(Âli İmrân/160)

"Eğer, hikmetinde, kadâ ve kaderinde, Allahü Zülcelâl, mağlûbiyet yazdı ise, hizlâna düşürdü ise, size kim nusret verebilir." buyuruluyor.

Hâşâ; zirâ o zaman inâyeti olmaz. İnâyeti olmayınca da, hizlân durumuna düşerler ve o zaman galib gelmeye imkân yoktur.

Zirâ, Allahü Zülcelâl nefyeyiyor, kimse size nusret veremez diyor. Sevgili Habibi Aleyhisselâtü vesselâmdan dâvet ederken, nasıl davet edeceği hususunda şöyle emrediyor:

ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ

وَجَادِهِمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ

(Nahl/125)

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ

بِالْمُهْتَدِينَ

(Kalem / 7)

"Sen, Hak yol olan sıratı müstakime, ümmetini dâvet et, halkı dâvet et, ve sen sâdece dâvetle memursun. Tatlı bir dille, yumuşak bir üslûbla sen vâzını, nasihatını, irşâdını en ahsen bir şekilde, tatlı bir dille yap."

Münazaranda gâyet yumuşak bir tarzda, daha nâzik, daha celbedici ol. Sert mizaçlı olman tenfire yol açar. Dolayısıyla daveti bu minvâl üzere

yap. Bil ki sen sadece tebliğ memurusun. Ama, hidâyet veya dalâlete gelince, ben, bu hali senden iyi bilirim. O bana aittir. Allahü Zülcelâl, Kur'anın her tarafında da bildirirken, hidâyeti ve dalâleti kendi uhdesine alıyor. Kimsenin tasarrufunda olmadığı ilân ediyor.

Zîrâ, o ezel hükmüdür, dalâlet kime, hidâyet kimedir, liyâkat kimleredir? Buna kimler müstehaktır? Bunu Allahü Zülcelâl bilir.

Kardeşlerim,

Hülâsa, eğer, nusret, yani harpte, orada şurada bir galibiyet olundu ise, neye dayandığını fehmettiniz. Eğer, âlimlerin böbürlenerek, gururlanarak, hidayet veririz diyerek bir tasavvuru varsa, bunu yapamayacaklarını delillerle ortaya serdik. Bunu da fehmettiniz. Ğanilik yani zenginlik hususunda da Allahü Zülcelâl buyuruyor ki:

لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ

يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

(Şura/12)

"Mekâlidil umûr, tüm emirler, tüm icrâatlar Allahü Zülcelâlin kendi tasarrufundadır. Bâsıt olan Allah (c.c.) Bâsıt sıfatıyla dilediği kimseye rızkı bol verir.

Allahü Zülcelâl tüm kullarının ahvâlini pekalâ bilir ve görür.

Bu minvâl üzere eğer Allahü Zülcelâl bir kimseye "Bâsıt" ismi gereğince bol rızık, verdi ise, o kimse kendisini "Bâsıt" mı sanacak? Bâsıt Allah'tır, Razzak Allah'tır, Mün'im Allah'tır. Allahü Teâlâ bir rızık, bir nimet veriyse onun Allahü Zülcelâl'den olduğunu inkâr ederek, unutarak kendisini razzak, mün'im yerine koyup bunların kendisinden olduğunu mu sanacak? İlim de Allahü Teâlâ'nın sıfatıdır. İlimi veren de Allahü Teâlâ'dır. Bir âlim, Allahü Zülcelâl'in ihsan etmiş olduğu ilim ile halka ancak nasihat eder. Zira âlimin işi nasihattir. Hidayet edemez. Hidayet Allahü Teâlâ'ya mahsustur. Ğani Allahü Zülcelâl'dir. Her şeyi veren ve zengin olan O'dur. Onun verdiği nimetleri bir kimse insanlara dağıtıyorsa, kendisini Ğani, mün'im mi sanacak? Böyle sanması yanlıştır. Zira bu sıfatların tamamı Cenab-ı Hakka aittir. İnsanoğlu burada bir alet ve edevattan ibarettir. Öbür tarafta da biri meselâ nusret kazanmış, harbte galib olmuş vb. bunu da kendine mi mal edecek? Bunları da gördünüz ki, Allahü Zülcelâl ilân ediyor. "Allahtan gayrisi nusret veremez" diyor.

İşte, bu sebeple tevhid erbâbı, bilhassa tasavvuf erbâbı, başlangıçta söyledik; bunlar "Allahü

Zülcelâlin gayretkeşliğindedir. Zira Allahü Zülcelâl Ğayyurdur.

Nasıl ki, kul olduğun halde, kendi hakkına tecavüz etmeye razı olmazsın da, Rabbül Âleminin sıfatına nasıl teşebbüs edersin? Nasıl olur da hududullahı tecavüz edersin? Abdullah ibni Mübârek şöyle buyuruyor:

"Çok ilim okumayı maharet sanma, kul sıfatına bürün, acziyetini idrak et. Edebini ve haddini bil de, az ilim sana yeter."

Hikem sahibi bu hususla şu işâreti veriyor:

من عرف الحق شهدته في كل شيء ❁ ومن

فني به غاب عن كل شيء،

ومن احبه لم يؤثر عليه شيئاً

"Kim ki, Hak Sübhanehü ve Teâlânın uluhiyyetini kabul eder, zatiyla, sıfatıyla, kemaliyetiyle ona inanır, tüm varlığa, (nereye bakarsa baksın) yoktan var eden Allahü Teâlâ'dır, O'nun icâdı ve sanatıdır der."

الصانع هو الله) Allahü Zülcelâl saniidir, icâd eder.)

Allahü Zülcelâlin sıfatları olan sıfatı fiiliyede, neler görürse görsün, mutlaka onun sıfatlarının eseridir derse, bu kimse, her nesnede Allahü

Teâlâ'yı müşâhede eder. Bu müşâhede altında, kendinde, artık bir kul olarak hiçbir güç, hiçbir tâkat, hiçbir etki görmez. Böyle olunca İrade-i Cüz-iyye dahi, İrade-i külliyenin altında yok olur. Yok hükmüne girer ve fâni olur. O zaman, enâniyet denilen bir şey kalmaz. Ve böylece, Rabbine tevekkülü, teslimi ve tevfihi umur kılar. Hükmü altında kendine ilticâ eder. Saygısı ve sevgisi oldukça artar. Zirâ, mâbûdun bilhak olan Allah, Abd ile Mâbud, Rab ile Merbûb arasında muhabbet fazlaşır.

Allahü Zülcelâl şöyle buyuruyor:

والذين آمنوا اشد حبا لله

"İman edenlerin muhabbetleri, Allahü Zülcelâle (karşı) oldukça fazladır, muhabbetleri güçlüdür. Bu muhabbetleri her şeyin üstündedir."

Bu meyanda Hukemanın şöyle bir kavilleri vardır.

من اعتصم بالله واستعان به احوج الله اليه الناس
وانطقه بالحكمة وجعله ملوك الدارين. ومن اعتصم
بمخلوق دونه اليه مثله عذبه الله وقطع الله عنه
اسباب الدنيا والاخرة

Yani, insanlardan herhangi biri korunmasını, gücünü, itimad ve tevekkülünü Allahü Zülcelâle bağlarsa, Allahü Zülcelâl, insanları ona muhtaç kılar ve hikmet sahibi de kılar. Ayrıca da kanaat ve tevekkülü, Allahü Teâlâ'ya olunca, Dünyada ve Ahirette mülûk, yani melik gibi yaşar. Şayet bunun tersi olur da, itimadı ve tevekkülü Allahü Teâlâ'ya değil de, mahlûkata bağlar, itimadı mahlûkata olursa, onu, o mahlûkat ile başbaşa bırakır. Allahü Teâlâ'nın azabından da emin olamaz. Dünya ve Âhirette kendisine faydalı olan birçok esbabı da keser. Dünya ve Âhireti pek teshîlâtli olmaz. Her iki cihanda da yorgun olur. Allah hepimizi bu gibi durumdan korusun.

Hz. Şibli'nin de şöyle bir kavli vardır:

"Herhangi bir kimse sevgi ve muhabbetini Dünyaya hasreder, Dünya aşkı ve muhabbeti ile tutuşup yanarsa, bu kimse âdetâ bir kül mesabesine iner ve bir rüzgârın esmesiyle tamamen heba olur gider. Şayet, Âhiretine fazla yönelirse, Âhiretin aşkı ve muhabbeti ile yanarsa, bu kimse bir altın mesabesine döner. Bundan istifade edilebilir. Bunun bazı kimselere yararı olur.

Eğer, her ikisini de bırakır, mâsivâdan ârî ve uzak kalır da, muhabbeti, muhabbetullah olursa,

başka hiçbir şeyi karıştırmadan tevhid nuru ile yansa, işte o zaman o kimse öyle bir cevher haline gelir ki, buna kıymet ve paha biçilmeye, imkân yoktur.”

❁ "حرام على قلب تعرض للهوى

يكون لغير الله فيه نصيب“

Bir kalb ki heva-i nefsiyesine tâbî olursa o kalbe Allahü Teâlâ'nın muhabbetinden bir nasip yoktur. Yani kalbe muhabbetullah değil de muhabbetullahın dışındaki şeyler arız olursa, girerse o kalbe muhabbetullahın girmesi haramdır. Eğer bir kalpte muhabbetullah varsa, muhabbetullah galib gelirse, mâsivânın o kalpte nasibi yoktur. Bu misilli bir kalbe mâsivânın girmesi haramdır.

Aslında her mü'min mutlaka şu iki nura sahiptir. Bu iki nurdan birisi iman nurudur, diğeri de hidayet nurudur. Bu nurlar her mü'minde vardır. Fakat ihlâs nuru, feraset nuru, marifet nuru her mü'minde olmayabilir. Bu nurlar muhabbetullah ile kalpte masivayı yok edenlerde bulunur. İşte kalp bu seviyeye gelmedikçe marifetullah o kalbe haramdır.

Allahü Zülcelâl cümlemize mûin olsun. İna-yetini bizlerden esirgemesin.

Aziz Kardeşlerim,

Sahabeyi Kiramin akidelerinin nasıl olduğunu biraz olsun izah etmeye çalıştık. Şimdi de onların faziletlerinden, fazilet yönlerinden kısa da olsa malûmat vermek istiyoruz. İnşallah faideden hali olmaz.

Cenab-ı Rasûlullah (Sallallahu Aleyhi Vesellem) bir hadislerinde şöyle buyuruyor:

"اصحابي كالنجوم بأيهم اقتديتم اهتديتم"

Yani "Ashabım yıldızlar gibidir. Hangisinin arkasına düşerseniz düşün hidayete erersiniz."

Kardeşlerim,

Sahabeyi Kiramin tamamının irşada kabiliyetleri vardır. Rasûlullah (Sallallahu Aleyhi Vesellem) hepsini de birer mürşit mesabesinde yetiştirmiştir. Hepsi de birer mürşit durumundadırlar. Evet Rasûlullahın Ashabı olması yönünden hepsi sahabedir. Fakat aralarında farklılıkları olduğu gibi birbirlerine nazaran üstünlükleri de vardır. Daha evvelki bölümlerde izah etmiştik. "Birinin bir dinar tasadduk etmesi, diğer bir sahabinin Uhud dağı kadar dinar tasadduk etmesine bedeldir." hadisini serdetmiştik. Fazilet bakımından aralarındaki fark bu kadar büyüktür.

Ehli sünnet Vel Cemaatin ittifakı şudur: Sahabeyi Kiramın tamamını sevmek imandandır. Onları sevmemek ise nifaktandır.

Rasûlü Kibriya efendimiz bir hadisinde şöyle buyuruyor:

قال رسول الله صلى عليه وسلم : لا يجتمع

حبهم في قلب منافق

ولا يحبهم الا مؤمن ابوبكر و عمر و عثمان و

علي

(رضالله تعالى عنهم اجمعين)

Cenab-ı Rasûlullah (Sallallahu Aleyhi Vessellem) şu dört zatı ilân ederek buyuruyor ki bu dört zata karşı muhabbet asla bir münafığın kalbinde cem olmaz. Yani bu dört zatın dördüne de muhabbet bir münafığın kalbinde bulunmaz.

Bu dördünün muhabbeti ancak bir mü'minin kalbinde cem olabilir. Bu dördüne de muhabbeti ancak mü'min sağlayabilir.

Bu dört zat da: Hz. Ebubekir, Hz. Ömer, Hz. Osman ve Hz Ali'dir. (Radiyahü anhum ecmain)

Demek ki bu dördünün muhabbeti ancak bir mü'minin kalbinde bulunabilir. Yoksa bir münafık bu dört sahabinin dördünü de sevmez. Bundan

da anlaşılıyor ki bazıları, bunların bazılarına buğz edecek. Allahü Teâlâ, bizleri bu gibi halden muhafaza buyursun. Bu dört Sahabi ashabın en faziletli-leri olduğu gibi kendi aralarındaki fazilet, derece ve mertebe de bu sıraya göredir. Yani en faziletlisi Hz. Ebubekir, sonra Hz. Ömer, sonra Hz. Osman, sonra da Hz. Ali'dir.

Hz. Ebubekir (r.a.) sadece Ashabı Kiramın en faziletlisi değil, nebi ve rasullerden sonra bütün insanlığın en faziletlisidir. Bu fazileti kitap, sünnet ve icma-ı ümmet ile sabittir.

Aynı zamanda Sahabeyi Kiramın tamamını sevmek imandandır. Sevmemek ise kalbinde nifak olduğunun alâmetidir. Sahabe arasında cari bazı hadiselerden dolayı bazısını sevip, bazısına buğz etmek ehli sünnetin red ettiği, uygun görmediği bir haldir, bundan sakınmak lâzımdır.

Bu hususta İmam-ı Âzam Hz.leri şöyle buyurur: "Elimiz onların kanına bulaşmadı, dilimizi de bulaştırmayız."

Zira Sahabelerin bir müctehidlik durumları vardır. Sahabe ictihadında haklı ise, karşılığında sevap alır, haklı değil ise Rabbimiz mağfiret eder. İttifakla Sahabe arasındaki cari hadiseler ve onların halleri karşısında nifak ehlinin yaptığı gibi onlara nahoş bir hal isnad etmek -fısk gibi, sui niyyet gibi,

zulüm gibi- şeylere inanmak Ehli Sünnet Vel Cemaatin dışındadır. Zira Ehli Sünnet Vel Cemaat mezhep ve imamlarının tamamı bhusus Ehli Sünnetin İmamı olarak sayılan Ebu Zer'a, Şeyhül Hadis ve asrının imamı olan İmam-ı Tahavi, İmam-ı Gazali gibi imamlar aynı zamanda dört mezhebin imamları ve fakihleri ve müctehidlerinin tamamı özellikle İmam-ı Mâturidi ve Eş'ari de Sahabenin fışkına, adaletsizliklerine kâil olanların zındıklığına hüküm vermişlerdir.

Zira, Kur'an haktır. Rasûlullahın hadisleri haktır. Bize bunları aktaranlar da bu muhterem ve mübarek zatlardır. Eğer bu zatları töhmet altında bırakacak olursak o zaman din fesada uğrar. Bunların hepsi onların intikali ile gelmektedir, aynı zamanda bunlar çok emin kimselerdir. Aksini söyleyenler zındıklardır.

Abdullah İbni Mübareğe sormuşlar: "Hz. Muaviye mi efdal, yoksa Ömer Bin Abdül Aziz mi diye. (Ömer Bin Abdülaziz ki, herkesin takdir ettiği âdil bir şahsiyettir.) Buna rağmen diyor ki, Hz. Muaviye Rasûlullah ile cihada giderken Muaviyenin atının ayaklarının çıkarttığı toz, toprak Ömer Bin Abdül Azizden efdaldır. Zira herhangi bir memlekette bir Sahabi medfun bulunursa -orada kabri olursa- mahşer günü kalktığımızda sancaktar o

sahabidir. Velew ki o sahabinin bulunduğu yerdeki veli Üveys olsun.

Sahabenin ilmî yönlerine gelince: İmam-ı Ali'ye (r.a.) sormuşlar: Ebubekri Sıddık'ın (r.a.) ilminin çok olduğuna inanırız. Fakat neden hep az konuşmuştur diye.

İmam-ı Ali cevaben diyor ki:

"Ah kardeşlerim! Ebubekrin ilmini kim fahmedebilir ki!.."

Hız. Ömer'e sormuşlar: Cevaben şöyle buyuruyor:

"Rasûlullah (Sallallahu Aleyhi Vesellem) ile Ebubekir konuştuklarında onların konuştuklarından hiçbir şey fahmetmezdim. Onların konuştuqları yanında âdetâ bir sabi -çocuk- gibi kalırdım. Sonra Ebubekir benim anlayabilmem için, âdetâ benim seviyeme iner anlayabileceğim hale getirirdi de konuştuqlarını ve anlattıklarını o zaman fahmedebildim." diyor.

Cenab-ı Rasûlullah (Sallallahu Aleyhi Vesellem) bir hadislerinde şöyle buyururlar:

"Ebubekir ile Ömer benim azalarım arasında bana gözle kulak mesabesindedir." Yani Hız. Ebubekir kulak, Hız. Ömer de göz mesabesindedir. Hız. Ebubekir iman dairesindedir, Hız. Ömer İslâm dairesindedir. Zira Kur'an-ı Kerim'de de Sem'i, Ba-

sar'dan önce gelir. İşitme olmayınca ne iman yönünden ne de diğer yönlerden birşey elde edilemez. Onun için Rasûlullah (Sallallahu Aleyhi Vesellem) bu iki Sahabi hakkında bu şekilde buyurmuştur.

Cenab-ı Rasûlullah (Sallallahu Aleyhi Vesellem) bir hadislerinde buyuruyorlar ki: "Medine İslâmın kubbesidir ve ilmin merkezidir. İlim tamamen oradan şehirlere yayılır. Böylelikle bu ilmin ana temeli Rasûlullah'tır (Sallallahu Aleyhi Vesellem). Menbaı odur. Fakat Rasûlullah'a (Sallallahu Aleyhi Vesellem) intikal olunan ilmin birinci varisi Hz. Sıddık'tır. Hz. Sıddık ilim şehrinin temeli olmuştur. Rasûlullah'ın (Sallallahu Aleyhi Vesellem) sırdaşıdır. Rasûlullah (Sallallahu Aleyhi Vesellem) onun dışında hiç kimse ile tam olarak ünsiyet sağlayamazdı. Hz. Ömer de bu şehrin duvarı olmuştur. Hz. Osman tavanı, Hz. Ali de kapısı mesabesinde-dir. Yani İslâm dininde bunların her birisi bir yer tutmuş, bir yer teşkil etmiştir.

Hz. Ömer hakkında Rasûlullah (Sallallahu Aleyhi Vesellem) şöyle buyuruyor: "Ömer öldüğünde İslâm dini onun üzerine ağlar." buyuruyor.

Bir başka hadiste de "Ömer öldüğü zaman nefsin senin elinde ise üf de, gitsin." buyuruyor.

Yani Ömersiz bir dönemde yaşamaktansa ölüm daha iyidir.

Zira Hz. Ömer fitneleri kapatan, zuhuruna mani olan bir kapıdır. O var oldukça fitne olmayacak.

Bir gün Hz. Ömer (r.a.) Hz. Huzeyfe'ye soruyor. Ya Huzeyfe fitne kapısı kırılacak mı? Yoksa açılacak mı? O da kırılacak ya Emirel Mü'minin diye buyurur. O zaman Hz. Ömer, "Heyhat! Kapı kırılınca bir daha eski haline gelmez. Eğer, açılmış olsaydı, belki bir daha kapanabilir bir daha kilitlenebilirdi. Ama kırılınca bir daha o kapıyı kapama imkânı olmaz ve fitne de bir daha önlenemez." buyuruyor.

Yine kıyamet günü Havz-ı Kevserin başında bu dört Sahabi bulunur. Bunlardan herhangi birini sevmeyen Havz-ı Kevserden içemez. Zira bu dört Sahabiye karşı tam bir sevgi sadece mü'minde bulunur. Bunlar arasında herhangi birine buğz etmek münafıklık alâmetidir. Münafık ise Havz-ı Kevserden mahrumdur. Hangisini sevmiyorsa diğerleri onu ona gönderirler. Ben onu sevmem, ona gitmem deyince ona gitmeyene biz de vermeyiz diye söylerler.

Aziz kardeşlerim,

Bu dört sahabe hakkında Rasûlullah'ın hadisleri bir hayli çoktur. Fakat biz mana yönünden yeterli olacağına inandığımız için, şu hadisi Şerif ki daha önce değişik bir rivayetle zikretmiştik, bunu kısaca izah ederek yetineceğiz.

Cenabı Rasûlullah şöyle buyuruyor. "Ben ilmin şehriyim, Ebu Bekir temeli, Ömer duvarları, Osman tavanı, Ali de kapısıdır."

Kardeşlerim,

Bir bina için temel, duvarlar, tavan ve kapı ne mana ifade ediyorsa, nasıl bir öneme haiz ise, İslam dini için de bu dört mübarek sahabe aynı mânâyı ifade eder ve aynı öneme haizdir.

Bu dört sahabeden Hz. Ebu Bekir kıyamet gününde cennetin kapısında olur. Cennete girecek olanlar onun tasvibiyle girer.

Hz. Ömer ise mizanın başında olur. Adaleti ile bir başka benzeri yoktur. Bu sebeble adalet mizanı kendisinin tasarrufundadır.

Hz. Osman hakkında da "Benim azalarım arasında bana, benim elim mesabesindedir." Hz. Osman Cenabı Rasûlullahın dâima ön tarafında oturur. Rasûlullah'tan (Sallallahu Aleyhi Vesellem)

bir istekte bulunanların ihtiyaçlarını anında karşı-lardı.

Rasûlullahın (Sallallahu Aleyhi Vesellem) yerine bu ihtiyaç sahiplerinin ihtiyacını Hz. Osman giderirdi. Bunun için "Osman benim azalarım arasında bana elim mesabesindedir." buyurmuştur. Cömertlik yönünden de böyledir. Hatta "BİATUR-RIDVAN" da biat edilirken Rasûlullah (Sallallahu Aleyhi Vesellem) bir eliyle Hz. Osman namına biat etmiştir.

Hz. Osman ahirette Havz-ı Kevser'in başında olacak. Havz-ı Kevser'in başında Hz. Osman'ın olmasının sebebi halkın ihtiyaçlarını temin yönünden halkı zahmetten çileden kurtaracak yönü ağır bastığından o da burada bulunacak. Zira teshilat yönü oldukça ağır basar bu sahabinin.

Bir misal vermek gerekirse; Medineyi Münevverede çok kıymetli ve değerli bir kuyu vardı. Bu kuyu da bir Yahudinin elinde idi. Bu Yahudi kuyunun suyunu mutlaka para ile satardı. Karşılıksız vermezdi. Hz. Osman kuyuyu almak istedi ise de Yahudi kuyunun tamamını satmadı. Netice de Yahudiyi kuyunun yarısını satmaya ikna etti. Kuyunun suyunu kullanmak yönünden de bir antlaşma yaptılar. O da kuyunun suyu bir hafta Yahudi tarafından, bir hafta da Hz. Osman tarafından işletile-

cekti. Hz. Osman'a sıra gelince halk bir haftalık su ihtiyacını temin ederdi. Karşılığında da hiçbir şey ödemezlerdi. Tamamen parasız verirdi. Yahudi para ile sattığından bu sefer Medine halkı iki haftalık su ihtiyacını Hz. Osman'ın sırasında alıp stok etmeye başladı. İhtiyaçlarını Hz. Osman'ın devresinde temin ettiklerinden sıra Yahudiye gelince ondan su almamaya başladılar. Yahudi bu durum karşısında kuyuyu tamamen Hz. Osman'a satmaya mecbur kaldı. Hz. Osman da kuyunun hepsini alıp Medine halkının istifadesine sundu. Medine halkı için çok büyük bir kolaylık sağladı. İşte bu gibi hasletlere sahip olduğundan Havz-ı Kevser de Hz. Osman'ın tasarrufunda olacak.

Hz. Ali (r.a.) gelince; O da azaları arasında Rasûlullah'ın (Sallallahu Aleyhi Vesellem) dili mesabesindedir. Rasûlullah (Sallallahu Aleyhi Vesellem) Hz. Ali hakkında şöyle buyuruyor. "Benden sonra benim dilimden alel hak konuşacak olan ancak Ali'dir."

Kıyamet gününde tevhid hırkası Hz. Ali'ye (r.a) giydirilecektir. Hz. Ali tevhid akidesi bakımından bir "riyaset" durumunda olacaktır.

Rasûlullah (Sallallahu Aleyhi Vesellem) bir Hadis-i Şerif'inde de Hz. Sıddık'ı mihrab, Hz. Ali'yi de kapı mesabesindedir, buyurmuştu. Böylelikle

kapı mesabesinde olan zat umuma şamildir. Herkes ondan istifade edebilir. Fakat kapıya nisbetle daha iç kısımda olan mihraba varmak yiğitlik ister.

Son olarak da Rasûlullah'ın (Sallallahu Aleyhi Vesellem) sırdaşı olan Sıddık-ı Ekber'in varisi Hz. Selman-ı Farisi hakkında Cenab-ı Rasûlullah'ın şu veciz ifadesi sahabenin üstünlüğü bakımından yeterlidir sanırım. Bir defasında Ensar ile Mühacirin kendi aralarında konuşuyor. Her iki taraf da: Selman'ın kendilerinden olduğunu söylüyorlardı, onu paylaşamıyorlardı. Bu sohbetleri üzerine tesadüfen Rasûlullah (Sallallahu Aleyhi Vesellem) teşrif buyurdular ve nedir bu konuştuğunuz diye sordular. Her iki tarafta Selman'ın kendilerinden olduğunu söyleyip Rasûlullah'dan (Sallallahu Aleyhi Vesellem) bir işaret beklediler. Cenab-ı Rasûlullah: "Hayır hayır Selman ne sizden, ne de sizdendir. Selman benim Ehli Beyt'imdendir. O bendendir." buyurdu.

Hız. Ali'ye Sıddık-i Ekber'in halifesi Selman-ı Farisi'den sordular. O da şöyle buyurdu: "O Selman ki ilmül evvel vel Âhar beraberinde olduğu gibi o öyle bir denizdir ki onun idraki kabil değildir. Ve ümmeti Muhammed için 'Lokman-ı Hekim' mesabesinde, " buyurdu.

Bu da Rasûlullah'ın hadisiyle müeyyettir. Şöyle ki Selman-ı Farisi ile Ebudderdâ ikisi manevî kardeş idiler. Ebuderdâ Selman hakkında Rasûlullah'a birşeyler söylemişti. Rasûlullah da "Ya Ebudderdâ o Selman ki onun ilmi, kimsenin idraki kabil olmayan bir ilimdir. O ne dediye doğrudur." diye buyurmuştur.

Hz. Aîşe validemiz buyuruyorlar ki: "Hiçbir gün ve hiçbir gece yoktu ki, Rasûlullah (Sallallahu Aleyhi Vesellem) ile Selman başbaşa görüşmeler ve konuşmasınlar."

Aziz kardeşlerim,

Sahabe-i Kiram'ın faziletleri, meziyyetleri anlatmakla bitmez. Bize düşen hepsini sevmek ve bu sevgiden Allahü Teâlâ'nın bizleri ayırmamasını, inayetini bizden esirgememesini istemektir.

اللهم اصلح امة سيدنا محمد اللهم فرج عن امة
سيدنا محمد اللهم ارحم عن امة سيدنا محمد
يا ربنا هبى لنا من امرنا رشدا واجعل
معاونتك العظمتنا مددا ولا تكلنا الى تدبير
انفسنا فان عبادك الفقراء العاجزين عن اصلاح مافسدا
اللهم وفقنا لما فيه الخير والرضاء آمين يا معين
سبحان ربك رب العزة عما يصفون وسلام
على المرسلين والحمد لله رب العالمين
اللهم انا نستلك بك ان تصلى
على سيدنا ومولانا محمد و على
سائر الانبياء والمرسلين وعلى آلهم وصحبهم اجمعين
و ان تغفر لنا مامضى وتحفظنا فيمايقى آمين

اعوذ بالله من الشيطان الرجيم
بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين و به نستعين والصلاة والسلام على خيرخلقه
محمد و على اله و صحبه اجمعين
الحمد لله رب العالمين حمداً يوافى نعمه ويكافى مزيده .
اللهم ما انعمت علينا من نعمة او على
احد من خلقك فممنك وحدك لا شريك لك
فلك الحمد ولك الشكر على ذلك

اللهم انا نستلك بجلال الهوية ❀ و جمال الحضرة القدسية ❀ والانوار
 المحمدية ❀ والاسرار الاحمدية ❀ والخلافة القطبانية ❀ والمظاهر الصديقة
 ❀ والشموس العرفانية ❀ والاقمار الاء يمانية ❀ والنجوم العلمية ❀
 والاكوان العملية ❀ بمابطن في الأزل ❀ وبماظهر في الأبد من نبين ورسول
 وعالم وعامل وولى ووارث وجامع ❀ ان تجمع لنا خصائص القرب ونفحات
 الحب ❀ ورقائق العلم ❀ ودقائق الفهم ❀ ولطائف العرفان ❀ وحضرات
 الاحسان ❀ ومشاهدة الشهود ❀ والتصريف في الوجود بالسرالذى خضع له
 كل شئ ❀ وبالاسم الذى لا يضرمه شئ ❀ وبالذكر الذى طرد كل شيطان
 مارد ❀ وقمع كل باغ حاسد ❀ وقهر كل ظالم ❀ واعز كل متواضع عالم ❀
 وجذب كل محب صادق ❀ واصطفى كل خليل مصادق ❀ الله الله تباركت
 ربنا وتعاليت عمايقول الظالمون ❀ والجاحدون علواً كبيراً ❀ يا حنان يا منان
 ❀ يا عظيم السلطان ❀ يا قديم الاحسان ❀ يا دائم النعم ❀ يا كثير الخير
 ❀ يا باسط الرزق ❀ يا واسع العطاء ❀ يا دافع البلاء ❀ يا غافر الخطاء ❀
 يا حاضر الليس بغائب ❀ يا موجود عند الشدائد ❀ يا خفى اللطف ❀ يا لطيف
 الصنع ❀ يا جميل الستر ❀ يا عظيم الذكر ❀ يا حلیم لا يعجل ❀
 يا الله بك تحصنا وبعبدك ورسولك سيدنا ومولانا محمد صلواتك تعالى عليه وسلم
 استجرنا اللهم انا نستلك يا رحمن يا رحيم بأسمائك العظام وملاتكتك الكرام
 ورسلك عليهم افضل الصلاة واتم السلام انت الخنا بلمحت اهل بدر وخطيم
 وتفتحنا بنفحاتهم بحقهم عليك يا رب سبحان ربك رب العزة عما يصفون
 وسلام على المرسلين والحمد لله رب العالمين تمت بعون الله الملك العلام

21. YÜZYILIN KİTABI ÇIKTI!

Günümüz Türkiyesinde milletimizin birlik ve beraberliğini sağlayacak, inanç ve itikadını düzelterek, Antalya/Kumluca İlçesinde yetişmiş MUHAMMED SİDDİK HEKİM (K.S.) Hocaefendinin kaleminden "FIRKA-İ NÂCIYE'NİN HÜKÜMLERİ" adlı eseri piyasaya çıktı.

Allah (CC) ve Rasulünü (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) seviyor ve inanıyorsanız "Sırat-ı Müstakim" yolu olan "FIRKA-İ NÂCIYE'NİN HÜKÜMLERİ"ni okuyunuz. İslâm dininin günümüze kadar bozulmadan nasıl geldiğini bu eserde bulacaksınız.

İslâmın garip görüldüğü, fırkaların çoğaldığı, katli kıtal'in arttığı, fitnelerin azdığı, Rasulullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) efendimize Töhmets edilip, normal bir beşer seviyesinde görüldüğü, herkesin dini, Kur'an-ı kendi akıl ve mantığına göre yorumladığı, mesnet ve senede itibar edilmediği bir devrede Allah (CC) bu dini yeniden ihya edecek insanı yaratır.

Yukarıda belirtilen konularda, günümüz insanının karşılaştığı itikadi bozukluk, sapık fırkalara, fitnelere karşı kurtuluş yolunu bu eserde sağlam mesned ve senedlerle bulacak, hayran kalacaksınız...

Fırka-i Naciye İlim, Kültür ve Araştırma Derneği
Kumluca - ANTALYA